

Tartalom

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Régiók Bizottsága

Interactio – távülés – Az RB 148. plenáris ülése, 2022.1.26.–2022.1.27

2022/C 270/01	A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása a helyi és regionális önkormányzatok Európa jövőjéről szóló konferenciához való hozzájárulásáról	1
---------------	---	---

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

Interactio – távülés – Az RB 148. plenáris ülése, 2022.1.26.–2022.1.27

2022/C 270/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kerete	8
2022/C 270/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A helyi és regionális önkormányzatok felgyorsítják a beporzókkal kapcsolatos uniós kezdeményezés végrehajtását	13
2022/C 270/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára	18
2022/C 270/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A nemek közötti egyenlőség és az éghajlatváltozás: a nemi dimenzió szempontjának érvényesítése az európai zöld megállapodásban	25

2022/C 270/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A levegőre, a vízre és a talajra vonatkozó szennyező anyag-mentességi cselekvési terv	31
---------------	---	----

III Előkészítő jogi aktusok

Régiók Bizottsága

Interactio – távülés – Az RB 148. plenáris ülése, 2022.1.26.–2022.1.27

2022/C 270/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kibocsátásmentes közúti közlekedés felé: Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése és a szén-dioxid-kibocsátási előírások megerősítése	38
---------------	--	----

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – TÁVÜLÉS – AZ RB 148. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2022.1.26.–2022.1.27

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása a helyi és regionális önkormányzatok Európa jövőjéről szóló konferenciához való hozzájárulásáról

(2022/C 270/01)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB),

tekintettel:

- a Régiók Európai Bizottsága 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó prioritásairól szóló állásfoglalására ⁽¹⁾,
- a Régiók Európai Bizottságának az Európa jövőjéről szóló konferenciára vonatkozó, 2020. február 12-i ⁽²⁾ és 2021. május 7-i ⁽³⁾ állásfoglalásaira,
- a Régiók Európai Bizottságának az Európai Bizottság 2022. évi munkaprogramjáról szóló, 2021. december 2-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- a Régiók Európai Bizottsága európai demokráciával foglalkozó magas szintű csoportjának jelentésére,

mivel:

- a) az EU 27 tagállamból, 280 régióból és közel 90 000 településből áll, ezért az „egyesülve a sokféleségben” elvének kell vezérelnie az EU működését;
- b) a polgárok, valamint az Európa jövőjéről szóló konferencián részt vevő regionális és helyi küldötteik olyan kézzelfogható eredményeket várnak el, amelyek javítják az uniós intézmények működését, és a polgárközeliségre, valamint a részvételre összpontosító, megreformált uniós kormányzáshoz vezetnek annak érdekében, hogy növeljék az emberek EU-ba vetett bizalmát és az EU demokratikus legitimitását;
- c) a regionális és helyi politikai képviselők erős delegációjának bevonása a konferencia plenáris ülésébe segített abban, hogy a polgárok aggályait jobban figyelembe vegyék a viták során, így biztosítva területi dimenziót a konferencia jövőbeli eredményeinek;
- d) a konferencián részt vevő helyi és regionális küldöttek által felvetett főbb javaslatokkal kapcsolatban a konferencia plenáris ülésén, a munkacsoportokban, a politikai családok bizottságaiban és a többnyelvű digitális platformon általános egyetértésre jutottak;

Európai demokrácia

1. úgy véli, hogy a demokrácia az EU alapvető értéke, amelyet a jogállamiság támaszt alá, és amelyet a polgárok európai, nemzeti, regionális és helyi választásokba vetett bizalma fejez ki; úgy gondolja, hogy a választások által legitimált regionális parlamentekre és kormányokra, képviselő-testületekre és polgármesterekre alapuló európai, nemzeti, helyi és regionális demokráciák teljes mértékben kiegészítik és erősítik egymást, és hogy a demokráciát mint egyetemes értéket az egész EU-ban tiszteletben kell tartani;

⁽¹⁾ HL C 324., 2020.10.1., 8. o.

⁽²⁾ HL C 141., 2020.4.29., 5. o.

⁽³⁾ HL C 300., 2021.7.27., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 97., 2022.2.28., 1. o.

2. úgy véli, hogy a polgárok demokratikus deficit kezelése iránti növekvő igényének kielégítése érdekében az EU-nak elő kell mozdítania az „európai demokrácia házának” modelljét, amely háromdimenziós – európai, nemzeti, regionális és helyi – legitimitáson alapul, tükrözve a polgárok egyes szinteken leadott szavazatait. Különleges szerep hárul a jogalkotói hatáskörrel rendelkező regionális közgyűlésekre, amelyek közvetítő feladatot látnak el a polgárok és a szupranacionális szint között;
3. meggyőződése, hogy a képvisleti és részvételen alapuló európai demokráciának egymást kiegészítő módon kell működnie annak biztosítása érdekében, hogy a demokrácia eredményeket hozzon a polgárok számára lakóhelyeiken;
4. megállapítja, hogy a demokrácia mindenki részvételére irányul, és Európában a legitimitás mindenekelőtt a szubszidiaritás meglétéből fakad, ezért sok jövőt lát a polgárok Európájában. E tekintetben különösen fontos a helyi és regionális képviselők aktív részvétele európai szinten;
5. hangsúlyozza, hogy a polgárok nagyobb mértékű részvételére és szerepvállalására van szükség az uniós politikákban a választási képviselőket valamennyi kormányzati szinten történő megerősítése révén, és úgy véli, hogy ez hozzá fog járulni a nyilvános tér európaivá válásához; sürgeti az Európai Parlamentet, az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy az uniós szinten jelen lévő politikai pártok, csoportok és alapítványok, köztük a nemzeti, regionális és helyi szintet képviselő szervezetek rendelkezésére álló finanszírozás növelésével erősítsék meg a képvisleti demokráciát;
6. úgy véli, hogy a különböző kormányzati szintek közötti jobb szinergiák révén lehetőség van a Szerződés hatályos keretének hatékonyabb kihasználására; a Szerződés módosításai azonban kellően indokolt esetben nem zárhatók ki;
7. kéri, hogy a konferencia tapasztalataira építve alakítsanak ki állandó és helyi alapú párbeszédet a polgárokkal, olyan részvételi mechanizmusként, amely jobban összekapcsolná az EU-t a helyi, megyei, regionális és nemzeti szintű realitásokkal; úgy véli, hogy ez a polgárokkal folytatott állandó párbeszéd bizonyítaná hozzáadott értékét az európai, nemzeti és regionális/megyei/helyi választások kontextusában. E tekintetben az Európai Bizottság Europe Direct hálózatához tartozó központok és a befogadó struktúrák figyelemre méltó munkát végeznek, és az európai értékek terjesztése és az európai projektről szóló vita motorjának tekinthetők. Hasonlóképpen, a helyi és regionális önkormányzatoknak elő kellene mozdítaniuk a régiójuk különböző szereplőivel folytatott európai párbeszéd és vita állandó fórumait annak érdekében, hogy közelebb hozzák az európai projektet a polgárokhoz;
8. szorgalmazza, hogy véletlenszerűen kiválasztott polgárokkal konkrét témákban folytatott civil párbeszédnek révén a polgári részvétel új formáit intézményesítsék európai uniós szinten;
9. kiemeli, hogy az uniós régiók, megyék és városok gyakorlati szaktudással rendelkeznek a polgárok részvételével kapcsolatban, és emlékeztet arra, hogy a konferencia keretében tartott közel 5 000 civil párbeszéd és rendezvény többségét ők szervezték; újfent hangoztatja, hogy kész folytatni helyi párbeszédnek szervezését, amelyek célja az európai intézmények és a polgárok közötti szakadék csökkentése a helyi, megyei és regionális szintű szerepvállalás révén;

Aktív szubszidiaritás és arányosság az európai döntéshozatali folyamatban

10. javasolja, hogy a többszintű kormányzás és partnerség elveit terjesszék ki és építsék be az összes regionális vagy helyi hatással bíró uniós szakpolitika jogalkotási és szabályozási rendelkezéseibe; megismétli arra irányuló felhívását, hogy a többszintű kormányzás és partnerség elveit a strukturális és beruházási alapokon túlmutatóan egy intézményközi magatartási kódexbe foglalják bele, és hogy azokat építsék be a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásba;
11. hangsúlyozza, hogy az európai küldetések az égető társadalmi kihívások kezelésének új és létfontosságú eszközeként az EU hatásának és hitelességének valódi próbáját jelentik. A küldetéseknek széles körű legitimitással és elfogadottsággal kell rendelkezniük. Amint arra az Európai Bizottság rámutatott, az érdekcsoportjaikat és polgáraikat képviselő városok és régiók szerepe létfontosságú az európai küldetések ambiciózus célkitűzéseinek megvalósításában; felhívja továbbá az európai küldetéseket, hogy határozzanak meg világos ütemterveket, és a kísérletezés, prototípuskészítés, nyomon követés és a tevékenységek bővítése terén új, szisztematikus, többszintű kormányzási megközelítést és módszertant hozzanak létre valamennyi kormányzati szinten;
12. sürgeti az aktív szubszidiaritás elvének megerősítését, amihez a Lisszaboni Szerződésben módosítani kell a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló, 2. jegyzőkönyvet; kéri, hogy ezek a módosítások tizenkét hétre hosszabbítsák meg a szubszidiaritás ellenőrzésének határidejét a „korai előreljelő mechanizmus” keretében, vezessék be az RB által kidolgozott szubszidiaritási „hálózat” módszeres használatát, és vezessenek be egy „zöld lapos” eljárást, amely lehetővé teszi, hogy jelentős számú nemzeti vagy regionális parlament javaslatot tehesen uniós jogszabályokra;

13. javasolja, hogy a hatásvizsgálatok tartalmazzanak egy területi dimenziót is, és hogy az arányosság elve ugyanolyan jogi megfontolás tárgyát képezze, mint a szubszidiaritás elve;
14. kéri, hogy az RB-t fokozatosan alakítsák át tanácsadó szervből az Európai Unió közös döntéshozatalban részt vevő szervévé a területi hatással bíró kulcsfontosságú szakpolitikai területeken;
15. a szubszidiaritás és a jobb európai jogalkotás tekintetében hangsúlyozni kell a Régiók Európai Bizottsága e téren indított kezdeményezéseinek jelentőségét; nemcsak a szubszidiaritási hálózatra gondolunk itt, hanem a RegHub-ra is, amelynek szerepe egyre nő, és nagyon hasznosnak bizonyul az Európai Bizottság számára;
16. felhívja a figyelmet arra, hogy az RB az európai politika olyan dimenzióját ragadja meg, amelyet más uniós szervek nem tudnak megragadni, és ezért az RB regionális és helyi perspektívája nélkülözhetetlen hozzájárulást jelent az Európai Unión belüli politikai döntéshozatalhoz és legitimációhoz;
17. alapvető fontosságúnak tartja, hogy a Régiók Bizottsága a területi hatással bíró politikákra összpontosítson, és ezért elsősorban azokra a kérdésekre, amelyekben a helyi és regionális önkormányzatok vagy részt vesznek a végrehajtásban, vagy pedig jelentős mértékben érintettek;
18. kéri, hogy az Európai Parlamentet, az Európai Bizottságot és az Európai Unió Tanácsát kötelezzék arra, hogy megvitassa a kötelező konzultációt követően elfogadott RB-veleményeket, és megfelelően megindokolja, ha ezeket a véleményeket nem veszi figyelembe;
19. sürgeti, hogy az RB kapjon hozzáférést a háromoldalú egyeztetésekhez és a kapcsolódó dokumentumokhoz, feltéve, hogy az EUMSZ 307. cikke alapján véleményt nyilvánított a szóban forgó javaslatról; nyomatékosan kéri, hogy az RB kapjon lehetőséget arra, hogy olyan kompromisszumokat javasolhasson a társjogalkotóknak, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy értékes hozzájárulásokat kapjanak a helyi szintű végrehajtás realitásairól;
20. jobb intézményközi szinergiákat sürget, például azáltal, hogy az RB-t bevonják az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa struktúráinak (pl. szakbizottságok, bizottságok és munkacsoportok) munkájába és a komitológiai eljárásba;
21. emlékeztet arra, hogy a jogszabályok 70 %-át regionális és helyi szinten hajtják végre; kéri, hogy konzultáljanak vele az EU éves és többéves tervezési, menetrend-készítési és prioritás-meghatározási folyamatai során, például a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban előírtakhoz hasonlóan. Ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet a RegHub hálózat többletértékére, és szorgalmazza a megerősítését;
22. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok uniós jog végrehajtása során szerzett konkrét tapasztalatainak jobb figyelembevétele javítaná a jogalkotás minőségét az Európai Unióban;
23. hangsúlyozza, hogy az európai választási törvény bármilyen változásának, ideértve a transznacionális listák esetleges bevezetését is, tiszteletben kell tartania a területi képviselő elvét, és biztosítania kell az uniós szakpolitikák helyi és regionális dimenzióival való kapcsolatot, valamint az európai parlamenti képviselők polgárokhoz való közelségét;

Az európai értékek és a jogállamiság

24. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a jogállamiság megerősítésében; elítél ezért minden, arra irányuló kísérletet, hogy támadást indítsanak a jogállamiság ellen, eszközként használják az igazságszolgáltatási rendszert, valamint aláássák az európai értékeket, jogokat és az uniós jog elsőbbségét a nemzeti jogszabályokkal szemben. Hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a Velencei Bizottság által kidolgozott kritériumok alapján részt kell venniük a jogállamiság nyomon követésében és értékelésében;
25. újfent sürgeti az EU és a tagállamok autoritásának, a jogállami közintézmények hitelességének, valamint a demokrácia inkubátorait jelentő regionális hatóságoknak a megerősítését;
26. úgy véli, hogy a jogállamiság elve megsértésének a kifizetések felfüggesztését vagy pénzügyi korrekciókat kellene maga után vonnia, és hogy ilyen intézkedések esetén az uniós finanszírozás azon kedvezményezettjeinek – köztük a helyi és regionális önkormányzatoknak –, akik nem felelősek a jogállamiság megsértéséért, továbbra is pénzügyi támogatásban kellene részesülniük az érintett tagállamtól;
27. elismeri, hogy a Covid19-válság súlyosbította az európai régiókban meglévő egyenlőtlenségeket; kéri ezért a konferencia résztvevőit, hogy erősítsék meg az európai szolidaritást, és ismerjék el a kohéziót mint alapvető európai értéket;

28. javasolja egy, a helyi és regionális politikusoknak szóló Erasmus program létrehozását az EU-val kapcsolatos ismereteik bővítésének elősegítése, a források folyósításának növelése és a szakpolitikák jobb végrehajtása érdekében;

Ifjúság, oktatás és kultúra

29. rámutat arra, hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciát fel kell használni az egyenlőségközpontú Unió megvalósításának előmozdítására, a megkülönböztetés minden formájának hatékony kezelése mellett; létfontosságúnak tartja annak jobb garantálását, hogy a nemek közötti egyenlőség elveit érvényesítsék az uniós jogszabályokban, és hogy minden egyes újonnan javasolt uniós jogszabály kapcsán „nemi szempontú hatásvizsgálatokat” vezessenek be;

30. úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciának a sikeres Minority SafePack európai polgári kezdeményezés ajánlásai alapján javaslatokat kellene tennie az EU-ban élő kisebbségek tartós védelmére és támogatására;

31. hangsúlyozza, hogy kezelni kell a dezinformáció jelentette veszélyeket Európában, és kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal partnerségben dolgozzanak ki és vezessenek be egy egész Európára kiterjedő tantervet az állampolgári ismeretek oktatása, az európai demokratikus értékek, a kritikus gondolkodás, a digitális készségek és a médiaműveltség előmozdítása érdekében;

32. határozott uniós szintű fellépést szorgalmaz az oktatás terén tapasztalható regionális egyenlőtlenségek csökkentése érdekében, különösen a távoli, határokon átnyúló, vidéki és szegény városi területeken; kéri, hogy az EU új oktatási eszközök – például az oktatási tartalmak széles körű terjesztését szolgáló páneurópai többnyelvű digitális platformok – kifejlesztése révén támogassa a jövő igényeihez igazodó oktatásra irányuló nemzeti és regionális erőfeszítéseket;

33. hangsúlyozza, hogy tovább kell bővíteni az Erasmus+ program kedvezményezettjeit, lehetőségeit és forrásait, hiszen ez a program az Európai Unió legfontosabb eszköze az európai tudatosság növelésére. Különösen az iskolai ágazatban kell növelni a forrásokat és a lehetőségeket a jelenlegiekén túlmenően, valamint a közigazgatás területén, hogy a program a bevált gyakorlatok cseréjének programjává válhasson, amely szélesebb körű, mint a közigazgatás területén jelenleg működő Erasmus-program;

34. úgy véli, hogy az ifjúsági munkanélküliség kezelésének, valamint az ifjúsági és gyermekszegénység elleni küzdelemnek prioritássá kell válnia valamennyi európai régióban, városban és vidéki térségben;

35. úgy ítéli meg, hogy a kulturális és sporttevékenységekhez való egyetemes hozzáférés alapvető fontosságú a gazdasági és társadalmi fejlődés lehetővé tételéhez, valamint az ilyen tevékenységekben részt vevő személyek – különösen a fiatalok – számának növeléséhez, ezáltal elősegítve a közös európai értékek előmozdítását;

Éghajlat, környezet és reziliencia

36. emlékeztet arra, hogy a régiók és a városok meghatározó szerepet játszanak az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó fellépések zömének végrehajtásában, az éghajlati katasztrófákra való reagálásban és a helyi közösségek zöld átállásban való aktív részvételének biztosításában; ezért kéri a helyi és regionális önkormányzatok egyértelmű intézményi bevonását az éghajlat-, energia- és környezetvédelmi politikák kidolgozásába és végrehajtásába; emellett az uniós finanszírozáshoz való közvetlen hozzáférést, a szükségesnél nem több bürokráciát és a kormányzás minden szintjén összehangolt programokat szorgalmaz, különös tekintettel az európai zöld megállapodást és a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket támogató beruházási tervekre; hangsúlyozza, hogy a közvetlen finanszírozás előfeltétel ahhoz, hogy a városok és a régiók készen álljanak az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag keretében tárgyalt ambiciózus célok végrehajtására;

37. kiemeli az európai zöld megállapodás területi dimenzióját, valamint a digitális transzformációval és a szociálpolitikákkal való kölcsönhatást; kéri, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő éghajlat-politikai intézkedések nyomon követése során vegyék figyelembe a helyi zöld megállapodásokat; egyértelmű, célzott és felhasználóbarát mutatókat tartalmazó európai regionális eredménytáblát javasol az európai zöld megállapodás hatásainak mérésére és nyomon követésére a NUTS 2 régiók szintjén;

38. ismételt többszintű platformok és párbeszédrendszer szintű megszervezését kéri annak biztosítása érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok strukturált és inkluzív módon vehessenek részt a zöld megállapodás kezdeményezéseinek megtervezésében és végrehajtásában, ami szintén hozzájárul a reziliens helyi közösségek kialakításához; hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodás sikeréhez gyors átállási folyamatra van szükség a megújuló energiarendszerek, azok technológiai és a kapcsolódó infrastruktúra átalakítása irányába;

39. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok globális és európai szinten egyre nagyobb szerepet játszanak a méltányos éghajlatvédelmi átállás biztosításában; megjegyzi, hogy a Párizsi Megállapodás és a biológiai sokféleség 2020 utáni globális keretéről szóló edinburghi nyilatkozat elismeri a többszintű kormányzás jelentőségét a klímasegesség, a biológiai sokféleség és az ENSZ fenntarthatósági céljainak megfelelő fenntartható fejlődés megvalósítása szempontjából; megismétli, hogy támogatja a regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulások rendszerét az üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések hivatalos elismerése, nyomon követése és ösztönzése érdekében;

40. javasolja, hogy fordítsanak figyelmet a közlekedési ágazat fenntartható átalakítására, amelynek igazságosnak és méltányosnak kell lennie, biztosítva, hogy egyetlen régió se maradjon le, és hogy a fenntartható és alternatív üzemanyaggal működő mobilitási rendszer minden régióban megfizethető és hozzáférhető legyen valamennyi polgár számára; igazságos átmenet mechanizmust javasol a gépjárműipartól függő régiók számára az ágazatban végbemenő változások kezelésére, figyelembe véve, hogy a gépjárműiparban (amely 13,8 millió európai számára biztosít közvetlen és közvetett munkahelyet, ami a teljes uniós foglalkoztatás 6,1 %-át teszi ki) alapvető átalakulási folyamat zajlik a kibocsátásmentes járművek felé vezető úton, és ez jelentős hatást gyakorol a regionális növekedésre és munkahelyteremtésre;

Egészségügyi unió

41. ismételt hangsúlyozza, hogy elkötelezett a teljes értékű európai egészségügyi unió létrehozására irányuló, a szubszidiaritás elvét és az egészségügy terén meglévő jogi hatásköröket tiszteletben tartó munka mellett; kéri, hogy a regionális önkormányzatok, így különösen az egészségügy terén jogalkotói hatáskörrel rendelkező régiók és a helyi önkormányzatok a nemzeti hatóságok és az uniós intézmények mellett egyértelműbb szerepet kapjanak a létrehozandó uniós Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóságban;

42. támogatja, hogy minden uniós polgár hozzáférjen az e-egészséggyhöz; az egészségügy területén meglévő uniós hatáskörök – többek között a Szerződés módosítása révén történő – elmélyítését szorgalmazza, különösen annak érdekében, hogy az Európai Bizottság uniós szinten hivatalosan elismerhesse a népegészségügyi szükséghelyzetet; támogatja az egészségvédelemre, az uniós gyártási kapacitások megerősítésére és a gyógyszerekkel kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló felhívást;

43. ösztönzi a határon átnyúló egészségügyi együttműködés fejlesztését, beleértve a hosszú távú uniós finanszírozást és a készenléti segélyszolgálatoknál és az egészségügyi ellátásban alkalmazott személyzet és járművek számára a szabad határátlépés lehetővé tételét. A határokon átnyúló egészségügyi ellátást és sürgősségi szolgáltatásokat még mindig akadályozó bürokráciát a polgárok érdekében rövid távon és bürokrácia mentesen fel kell számolni;

Gazdaság, társadalmi igazságosság és foglalkoztatás

44. meggyőződése, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia valódi lendületet ad ahhoz, hogy a szociális jogok európai pillére új szociális szabálykönyvvé váljon, miközben megkönnyíti a fenntartható gazdaságra való áttérést és a munkahelyekhez való hozzáférést, ugyanakkor erősíti a társadalmi kohéziót;

45. kéri az európai gazdasági kormányzás alapos átvizsgálását, amelynek a költségvetési szabályok felülvizsgálata révén a kormányzat minden szintjén jobban kell támogatnia a minőségi, hosszú távú és fenntartható közberuházásokat, valamint javítania kell a demokratikus elszámoltathatóságot és hatékonyságot azáltal, hogy partnerségen alapuló magatartási kódex révén biztosítja a helyi és regionális önkormányzatok nagyobb mértékű bevonását az európai szemeszterbe. Megismétli azon álláspontját, hogy meg kellene szüntetni az adózással kapcsolatos egyhangú döntéshozatalt annak érdekében, hogy az Európai Unió – más cselekvési területekhez hasonlóan – minősített többséggel hozhassa meg a szükséges döntéseket;

46. sürgeti a helyreállításhoz, valamint a zöld és digitális átálláshoz rendelkezésre álló finanszírozás felhasználását a munkaerőpiaci átmenet, az átképzés és a továbbképzés megkönnyítése érdekében, ugyanolyan szintű védelmet biztosítva a digitális platformokon vagy a hagnigazdaságban foglalkoztatottak, mint az offline gazdaságban dolgozók számára;

47. kiemeli az innováció szerepét a gazdaság megerősítésében és a versenyképes és fenntartható növekedés biztosításában; meggyőződése, hogy az európai innovációhoz a szükséges képességekre (kutatási infrastruktúrák, széles sávú hálózatok, szuper-számítástechnika, mesterséges intelligencia és nyílt adatkészletek) kell beruházni, és hogy Európa valamennyi régióját vonzóvá kell tenni a tudósok és szakemberek számára;

Digitális transzformáció

48. úgy véli, hogy a digitális transzformációnak biztosítania kell, hogy a technológia teljeskörűen, minden társadalmi csoport javát szolgálva hasznosuljon, a polgárok jogait tiszteletben tartó etikai kereten belül, főként a forradalmi technológiák és különösen a mesterséges intelligencia használata során, ugyanakkor meg kell szüntetnie a digitális szakadékokat, és biztosítania kell, hogy a digitális jártasság és hálózati összekapcsoltság Európa minden részén valósággá váljon;

49. hangsúlyozza az adatbiztonság, az interoperabilitás és az adattárolás szükségességét, és érdeklődéssel várja az Európai Bizottságnak az európai kiberbiztonsági rezilienciáról szóló jogszabályra irányuló javaslatát; úgy véli, hogy a digitális szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés biztosítása – beleértve a közszolgáltatások hatékony nyújtását – biztonságos, nagy teljesítményű infrastruktúrába történő beruházást igényel, amely mind az egyének, mind a szervezetek számára biztosítja az internethez való hozzáférést;

50. rámutat arra, hogy a digitális transzformáció a digitális kérdésekkel kapcsolatos oktatás, kutatás és tapasztalatcsere hosszú távú jövőképétől függ, ahol az EU-nak innovatori és vezető szerepet kell betöltenie az új digitális technológiák és szolgáltatások felfedezésében, valamint megfelelő és koherens digitális szabványokat kell meghatározni;

51. ezért úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló vitában a „digitális kohéziót” fontos új dimenzióként be kell emelni az EU-szerződésben meghatározott „gazdasági, társadalmi és területi kohézió” hagyományos koncepciójába;

52. azonnali intézkedéseket sürget az uniós tagállamok közötti, valamint a városi és vidéki területek közötti digitális szakadék megszüntetéséhez a hálózati összekapcsoltság és a digitális infrastruktúra, a digitális készségek, valamint az elektronikus kormányzati szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok használata tekintetében; ezért egy „uniós, határon átnyúló digitális szolgáltatási kártya” bevezetését kéri, hogy a határ menti régiókban élő emberek és vállalkozások számára megkönnyítsék a köz- és segélyszolgáltatásokhoz való hozzáférést;

Migráció

53. európai megközelítést szorgalmaz a migráció kiváltó okainak kezeléséhez, olyan jelenségről lévén szó, melyet a globális instabilitás és konfliktusok, az instabil helyzet és az éghajlatváltozás motivál; hatékony kapacitásépítést sürget a migráció hatékony és eredményes kezelésének javítása érdekében valamennyi kormányzati szinten;

54. megjegyzi, hogy a polgárok és a küldöttek elismerik a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szerepét a migránsok és menekültek integrációjában és befogadásában a különösen érintett területeken; ezért kéri a helyi és regionális önkormányzatok bevonását az integrációs politikák kialakításába; rugalmasabb szakpolitikai eszköztár kidolgozását szorgalmazza, amely lehetővé teszi a szubnacionális hatóságok számára az integráció irányítását, valamint a regionális és helyi szintű integrációs és befogadási politikák sikerének mérését; kéri továbbá, hogy településeinken és régióinkban az önkéntes szolidaritásban rejlő hatalmas potenciált egy átfogó és hosszú távú migrációs politikába illesztett önkéntes befogadó kapacitás koncepciója keretében aknázzák ki;

55. javasolja, hogy alakítsanak ki módszereket a befogadás és integráció fenntartható modelljei, például a közösségi szponzorálás reprodukálására;

Az Európa jövőjéről szóló konferencia eredményei és nyomon követése

56. úgy véli, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia kiindulópontnak tekinthető a demokratikus eljárások átfogó megerősítéséhez európai, nemzeti, regionális és helyi szinten; megismétli, hogy folyamatos, valóban inkluzív, átlátható, decentralizált, földrajzilag és politikailag kiegyensúlyozott vitára van szükség az Európai Unió jövőjéről; úgy véli, hogy a konferenciának nyitott megközelítést kell alkalmaznia a politikai és intézményi reformok tekintetében, és hogy olyan tartós reformok előtt kell egyengetnie az utat, amelyek túlmutatnak a konferencia időtartamán;

57. megerősíti, hogy teljes mértékben kész hozzájárulni a konferencia nyomon követéséhez azáltal, hogy a politikai kezdeményezéseket és javaslatokat olyan fellépésekké alakítja, amelyek megfelelnek a polgárok elvárásainak. Felhívja a figyelmet, hogy a konferencia sikere attól is függ, hogy a polgárok ajánlásait végül tükrözik-e konkrét eredmények. Amennyiben ajánlásait nem vagy csak módosított formában fogadják el, ennek okait átláthatóan és érthetően meg kell indokolni;

58. hangsúlyozza, hogy a nyomonkövetési intézkedések – például a konferencia eredményeinek végrehajtására irányuló új jogalkotási javaslatok – kezdeményezése során tiszteletben kell tartani a hatáskörök megosztását és különösen a szubszidiaritás és az arányosság Szerződésben rögzített elvét;

59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európa jövőjéről szóló konferencia elnökségének, valamint az Európai Parlamentnek, az Európai Unió Tanácsa francia, cseh és svéd elnökségének, az Európai Tanács elnökének és az Európai Bizottságnak;

60. amellet szól, hogy a konferencia eredetileg tervezett kétéves időtartamát használják fel arra, hogy megfelelően és átfogóan megvitassák a polgárok ötleteit és javaslatait, egészen 2021. május 9-től kezdődően. 2022 tavaszán egyelőre csak egy időközi jelentést kellene előterjeszteni;

Kelt Brüsszelben, 2022. január 27-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – TÁVÜLÉS – AZ RB 148. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2022.1.26.–2022.1.27

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kerete

(2022/C 270/02)

Előadó:	Sergio CACI (IT/EPP), Montalto di Castro (Viterbo megye) polgármestere
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kerete – Munkahelyi biztonság és egészségvédelem a munka változó világában COM(2021) 323 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az EU 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretét (az új uniós stratégiai keret), amely a munkavállalók egészségvédelmére és a munkával összefüggő halálesetek számának 2030-ig történő csökkentésére (ez az úgynevezett zéró-elképzelés cél) törekszik, miközben biztonságosabb munkakörnyezetet szavatol, és összhangban van a különösen a Covid19-világjárvány következtében, de más okokból is felmerülő új igényekkel. Úgy véli ehhez kapcsolódóan, hogy egy stratégia – nem pedig egy stratégiai keret – erősebb politikai jelzést adna a tervezett célok és az azok elérése érdekében javasolt intézkedések tekintetében;
2. meggyőződése, hogy az Európai Unió munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kerete eddig jelentős javulást eredményezett a munkahelyi egészségvédelem és biztonság színvonalának emelésében az egész EU-ban. A zéró-elképzelés céllal együtt a keret hangsúlyozza, hogy az EU törekvései jó irányba mutatnak, ugyanakkor a munkavállalók valamennyi kategóriájának nagyobb mértékű bevonására van szükség, ami ebben a javaslatban még nem valósul meg;
3. hangsúlyozza, hogy az Uniónak szerepet kell vállalnia abban, hogy egységes stratégiai iránymutatást nyújtson ezen a területen. Ezt az igényt az elmúlt évtizedek tanulmányai és gyakorlati eredményei is egyértelműen bizonyították. A munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jogszabályokból világosan kitűnik, hogy az EU és a tagállamok más szereplőkkel (pl. a szociális partnerekkel és az egyes kormányzati szinteken működő különböző érdekelt felekkel) közösen hozott intézkedései pozitív és közvetlen hatást gyakorolhatnak a munka világára mind az egészségvédelem, mind a biztonság vonatkozásában;
4. fenntartások nélkül támogatja az Európai Bizottság által a következő öt évre szóló uniós stratégia kidolgozásakor a stratégiai keretre vonatkozóan meghatározott három horizontális célkitűzést, nevezetesen a munka világjárvány utáni világában a zöld és digitális átállás, illetve a demográfiai átmenet során jelentkező változások előrejelzését és kezelését, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésének javítását, és végül az esetleges jövőbeli egészségügyi válságokra való felkészültség fokozását;

5. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság a céljai elérése érdekében felül kívánja vizsgálni a munkahelyekről szóló irányelv és a képernyő előtt végzett munkáról szóló irányelv feltételeit, valamint a rákos, a reprodukzív és a légzőszervi megbetegedések elleni küzdelem érdekében aktualizálni kívánja a veszélyes vegyi anyagokra vonatkozó uniós szabályokat, és frissíteni kívánja az azbesztre és az ólomra vonatkozó védelmi határértékeket;
6. javasolja továbbá, hogy az Európai Bizottság a szociális partnerekkel közösen mielőbb dolgozzon ki és hajtson végre egy olyan, a munkahelyi mentális egészséggel kapcsolatos uniós szintű kezdeményezést, amely értékeli a témával kapcsolatban felmerülő új kérdéseket. A kezdeményezést adott esetben ösztönzőként lehetne felhasználni az egyes tagállamokban és ágazatokban, illetve az érintett munkahelyeken;
7. határozottan úgy véli, hogy az előző két pontnak minden munkavállalói csoportra vonatkozni kell, beleértve azokat is, akik jelenleg ki vannak zárva a stratégiai keretből;
8. hangsúlyozza, hogy a munkaerő elöregedése kihívást jelent a munkahelyi egészségvédelem és biztonság szempontjából. Tiszteletben kell tartani azt az elvet, hogy a munkahelyeket hozzá kell igazítani az emberek igényeihez, és olyan munkahelyi környezet kell teremteni, amely minden munkavállalói korosztály szempontjából inkluzívnak mondható;
9. üdvözli, hogy az Európai Bizottság a Covid19-világjárvány tanulságait levonva, a közegészségügyben érdekelt felekkel szoros együttműködésben sürgősségi eljárásokat és iránymutatásokat kíván kidolgozni, hogy esetleges jövőbeli egészségügyi válsághelyzetekben lehetővé tegye az intézkedések gyors bevezetését, végrehajtását és nyomon követését;
10. sajnálattal állapítja meg, hogy bár eddig valamennyi tagállam legalább részben beépítette az uniós szakpolitikai keret szövegét és szellemét nemzeti rendszerébe, valójában egyikük sem követi azt teljes egészében. Ennek oka az, hogy egyes országok nem vizsgálták felül és nem frissítették a nemzeti munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiájukat annak érdekében, hogy az maradéktalanul megfeleljen az EU 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretének. Ennek hátterében a rossz ütemezés, illetve az áll, hogy csak szerény mértékben teljesültek az EU-OSHA által kiemelt kulcsfontosságú célkitűzések például a foglalkoztatott népesség elöregedésével, az eljárások egyszerűsítésével, valamint a jogszabályok hatékonyabb és időben történő végrehajtásával kapcsolatban;

Munkahelyi biztonság és egészségvédelem – és a megelőzés kultúrája

11. hangsúlyozza, hogy az elmúlt negyven évben a munkahelyi balesetek száma a következő három tényezőnek köszönhetően csökkent: tudományos és technológiai fejlődés, munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jogszabályok és munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi irányítási rendszerek. Ezért szükségesnek tartja, hogy az uniós és nemzeti jogalkotók a szociális partnerekkel együttműködve és a stratégia kidolgozása, elfogadása és végrehajtása során mindvégig – a munkavállalók és a vállalkozások közös érdekében – a zéró-elképzelés cél és más célok elérésének elsődleges módszereként hivatkozzanak a megelőzés szilárd kultúrájára. Hangsúlyozza a szociális párbeszéd, valamint az összes érdekelt fél – az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzatok és közigazgatási szervek, a munkáltatók és a munkavállalók – részvételének és együttműködésének fontosságát a megelőzési politikákban;
12. felhívja a figyelmet a Nemzetközi Társadalombiztosítási Szövetség (ISSA) egyik tanulmányára⁽¹⁾, amely szerint a jó munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiába, valamint a munkahelyi kockázatok megelőzésébe való befektetés a vállalatok számára minden egyes, évenként a munkavállalókra fordított euró 2,2-szeres megtérülését eredményezheti. Nem is beszélve a mérhetetlen munkaidő-vesztéséről, a munkahelyi morál csökkenéséről és ezeknek a termelékenységre, illetve a vállalati versenyképességre gyakorolt hatásáról;
13. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a megelőzési elvek nem megfelelő betartása a munkahelyi balesetek által érintett vállalkozások számára is rossz reklám, ami súlyosan rontja a hírnevüket és a munkavállalók foglalkoztatási kilátásait;
14. javasolja, hogy a munkáltatók belső irányítási modellek, kijelölt munkavállalók és saját megelőzési szolgáltatások révén építsék be a munkahelyi kockázatok megelőzését a vállalat működésébe, és mozgítsák elő a munkavállalók megelőzéssel kapcsolatos képességét;

⁽¹⁾ *The return on prevention: Calculating the costs and benefits of investments in occupational safety and health in companies*, ISSA, Genf, 2011.

Munkahelyi biztonság és egészségvédelem – és a zöld, digitális és demográfiai átállás

15. úgy véli, hogy a technológiai fejlődés folyamatosan változtatja a munkahelyi környezetet. Ezért üdvözlendő, hogy az EU olyan javaslatokkal áll elő, amelyek lépést tartanak a munkahelyi technológiával, amint azt az Európai Bizottság az új uniós stratégiai keretben szereplő első célkitűzésében fel is vázolja;

16. úgy véli, hogy bár a mesterséges intelligenciára (MI) vonatkozó harmonizált szabványok létrehozására irányuló javaslat előremutató lépés, foglalkoznia kellene azokkal a problémákkal is, amelyek a munkahelyen eltöltött idő biztonságos és egészséges voltával kapcsolatban felmerülhetnek;

17. egyetért a mesterséges intelligenciáról szóló fehér könyvhöz⁽²⁾ fűzött megjegyzésekkel, melyek szerint a munkavállalókat és a munkáltatókat közvetlenül érinti majd az MI-rendszerek kialakítása és munkahelyi használata, és hogy a szociális partnerek bevonása kulcsfontosságú tényező lesz az emberközpontú megközelítés biztosításában a mesterséges intelligencia munkahelyi alkalmazásához;

18. ezzel kapcsolatban megismétli a *Fehér könyv a mesterséges intelligenciáról – a kiválóság és a bizalom európai megközelítése* című RB-vélemény⁽³⁾ egyik, a munkahelyi biztonság és egészségvédelem szempontjából fontos észrevételét, mely szerint az MI-technológiák alkalmazása a munkafeltételek és a munkavállalók jóléte szempontjából is nagy jelentőséggel bír. Ezzel összefüggésben csatlakozik az európai szociális partnerek azon felhívásához, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásának biztosítása érdekében az adatok minimalizálására és átláthatóságára, valamint a személyes adatok feldolgozására vonatkozó egyértelmű szabályokra van szükség annak érdekében, hogy korlátozzák a személyes adatok beavatkozó jellegű megfigyelésének és a velük való visszaélésnek a kockázatát;

19. megismétli továbbá annak fontosságát, hogy „a munkavállalók képviselői számára lehetővé kell tenni az adatokkal, a hozzájárulással, a magánélet védelmével és a felügyelettel kapcsolatos kérdések kezelését, az adatgyűjtést konkrét és átlátható célhoz kell kötni, és biztosítani kell az átláthatóságot az MI-rendszerek emberi erőforrással kapcsolatos eljárásokban való használata során”⁽⁴⁾;

20. felhívja a figyelmet arra, hogy a demográfiai változások kihívást jelentenek a munkahelyi biztonság és egészségvédelem szempontjából. A vállalatok és a szervezetek kormenedzsmentjét előmozdító intézkedésekre, valamint innovatív folyamatokra van szükség, hogy a munkahelyeket a valós helyzethez lehessen igazítani, figyelembe véve a korcsoportok sokféleségét és azt, hogy az idősebb munkavállalók nem alkotnak homogén csoportot;

A stratégia regionális és helyi jelentősége

21. hangsúlyozza, hogy az EU 2021–2027-es stratégiai kerete – a zéró-elképzelés megközelítéssel – megköveteli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok közvetlenül „a helyszínen” nézzenek szembe a problémákkal és valósítsák meg a keret célkitűzéseit, és rámutat, hogy ehhez a következőkre van szükség: felügyelet, képzés, a megelőzés és a munkavállalók védelme kultúrájának kialakítása, a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjén keresztül megvalósuló konkrét együttműködés, a problémák további azonosítása és a legmegfelelőbb megoldások értékelése;

22. úgy véli, hogy a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jogszabályok végrehajtásának felügyelete és a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi célok kezelése kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy a régiók és városok képesek legyenek a stratégia ambiciózus céljainak megvalósítására;

23. úgy véli, hogy a régióknak és városoknak továbbra is ösztönözniük és biztosítaniuk kell a munkaügyi felügyelőket, a munkáltatókat és a munkavállalók képzését és oktatását, hogy alkalmazkodni tudjanak a zöld és digitális átállás, valamint a Covid19-világjárvány és a munkaerő előregedése okozta új körülmények által is befolyásolt, jelentős változásokhoz a foglalkoztatásban;

24. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak az illetékes uniós és nemzeti hatóságokkal, valamint más városokkal és régiókkal való – mielőbbi – együttműködése, valamint a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréje segíti az előrelépést a munkahelyi biztonság és egészségvédelem terén, és hozzájárul a megelőzés kultúrájának kialakításához;

⁽²⁾ COM(2020) 65 final.

⁽³⁾ HL C 440., 2020.12.18., 79. o.

⁽⁴⁾ Ugyanott.

25. kiemeli, hogy az új kockázatok felismerésének és értékelésének, valamint megelőzésének az előmozdításához – a hatóságok közötti együttműködésre építve – az e területre vonatkozó élvonalbeli szakpolitikai intézkedések kidolgozása során fontos szerepet tölt be a kutatás és az ismeretek megosztása;

26. hangsúlyozza, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó stratégia további meghatározásához szükség van a régiók és városok megfelelő bevonására. Ezért alapvetően fontosnak tartja aktív részvételüket a munkahelyek munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi értékelésében. Emellett képesnek kell lenniük arra is, hogy visszajelzést küldjenek az EU-nak, így segítve az EU-t abban, hogy világos képet alkothasson a helyszíni körülményekről és adott esetben korrigálhassa az aktuális helyzetet, de a visszajelzés a következő – a 2030 utáni időszakra vonatkozó – stratégia meghatározásában is segíthet;

27. e célból felkéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy célzott digitális eszközt (pl. egy portált), amelyet a régiók és városok használhatnak, ha úgy érzik, hogy célszerű vagy szükséges iránymutatást nyújtaniuk az uniós jogalkotónak a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatban. Ez az eszköz kiegészíthetné az EU-OSHA új és újonnan felmerülő kockázatokról szóló európai vállalati felmérését (ESENER);

Záró politikai ajánlások

28. határozottan úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak munkáltatói minőségükben jó példával kell elől járniuk a stratégiai keretben javasolt intézkedések teljes körű végrehajtása terén;

29. megismétli azon meggyőződését, hogy a „közbeszerzési eljárások segíthetnek megelőzni a környezetvédelmi és szociális dömpinget, ha a szerződés-odaítélési kritériumok közé minőségi, környezeti és/vagy szociális szempontokat is felvesznek”⁽⁵⁾. Ezért arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélésekor fordítsanak különös figyelmet a vállalkozók és alvállalkozói láncuk által biztosított munkakörülményekre, többek között a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra;

30. üdvözli a zéró-elképzelést és azt a kapcsolódó célt, hogy 2030-ig nullára csökkenjen a munkahelyi halálesetek száma; fontosnak tartja, hogy a munkahelyi baleseteket és a foglalkozási megbetegedéseket illetően még határozottabbak legyenek a munkaiügyi megelőző intézkedések; ugyanakkor úgy véli, hogy a zéró-elképzelés nem korlátozódhat kizárólag a halálesetekre, hanem ki kell terjednie a munkahelyi balesetekre és a foglalkozási megbetegedésekre, valamint a kockázatok megelőzésére és kiküszöbölésére is, a keretirányelv elveivel összhangban⁽⁶⁾;

31. emlékeztet arra, hogy a munka önmagában is fontos tényező az egészségfejlesztésben. A munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégia hatékonyságának maximalizálásához olyan holisztikus megközelítésre van szükség, amely figyelembe veszi a jó munkakörnyezet, a fizikai és mentális egészség, a hatékonyság, a minőség és a hasznos tevékenység közötti összefüggést. Hangsúlyozza e tekintetben a munkahelyi egészség előmozdítására, valamint a biztonságos és egészséges életmód előmozdítására irányuló intézkedések bevezetésének előnyeit, beleértve az olyan szempontokat is, mint a táplálkozás és a testmozgás;

32. üdvözli a munkahelyi erőszakra, zaklatásra és megkülönböztetésre vonatkozó stratégiai referenciakeretet, és üdvözli a nemi dimenzióra fordított figyelmet. Az RB ugyanakkor jobban szeretné, ha a keret összhangban lenne a munka világában tapasztalható erőszak és zaklatás felszámolásáról szóló, 190. számú ILO-egyezménnyel, amely átfogó meghatározást ad az erőszak és a zaklatás fogalmára, és szélesebb alkalmazási körrel rendelkezik, amely kiterjed a munka világában dolgozó munkavállalókra és más személyekre⁽⁷⁾;

33. megerősíti, hogy egyetért a rákkeltő anyagokról és mutagénekről szóló irányelv folyamatos fejlesztésével és három egymást követő frissítésével; támogatja az anyagoknak és a munkahelyi határértékeknek az irányelv keretében történő felülvizsgálatára és kiegészítésére vonatkozó európai bizottsági javaslatot, amely egy bevett eljárás és egy háromoldalu (a munkavállalók, a munkáltatók és a kormányok képviselőivel folytatott) együttműködés révén, az összes tagállam bevonásával jött létre. Megjegyzi, hogy háromoldalu együttműködésre az Európai Bizottság munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottsága keretében kerül sor. Ezt szem előtt tartva az RB érdeklődéssel várja a további munkát, hogy kötelező erejű, bizonyítékokon alapuló és tudományosan naprakész munkahelyi expozíciós határértékeket állapítsanak meg mind az 50 kiemelt rákkeltő anyagra vonatkozóan (a jelenlegi 27-tel szemben), valamint hogy az irányelv hatálya a reprodukciót károsító anyagokra és a veszélyes gyógyszerekre is kiterjedjen;

34. támogatja a veszélyes vegyi anyagoknak és az endokrin rendszert károsító anyagoknak való együttes kitérttségnek, valamint a kristályos szilícium-dioxid belélegezhető porára vonatkozó kötelező munkahelyi expozíciós határérték (BOEL) felülvizsgálatának felvételét a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keret vegyi anyagoknak való kitértésről szóló szakaszába;

⁽⁵⁾ HL C 440., 2020.12.18., 42. o.

⁽⁶⁾ A Tanács 89/391/EGK irányelve (1989. június 12.) a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (HL L 183., 1989.6.29., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az erőszak és zaklatás felszámolásáról szóló, 2019. évi (190. sz.) egyezmény 1. és 2. cikke.

35. fenntartja, hogy a pszichoszociális kockázatok kezeléséről szóló európai keretrendszerhez kapcsolódóan olyan iránymutatást kell nyújtani, amely túlmutat az individualista megközelítésen – amely nem foglalkozik a munkaszervezés mentális egészségre gyakorolt hatásaival –, és ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy továbbra is működjön együtt a tagállamokkal, valamint a regionális és helyi önkormányzatokkal a munkahelyi pszichoszociális kockázatok megelőzése terén, és vizsgálja meg, nem lenne-e szükség egy ilyen témájú közleményre, amely megelőzné egy ugyanerről a kérdéstről szóló irányelv előterjesztését;
36. elvárja a tagállamoktól, hogy feleljenek meg az ILO arra vonatkozó ajánlásának, hogy minden 10 000 dolgozóra jusson egy munkaügyi felügyelő; hangsúlyozza továbbá, hogy tovább kell erősíteni a szankciós mechanizmusokat, valamint a munkaügyi felügyelőségek által végzett adatgyűjtést és az összegyűjtött adatok terjesztését;
37. kéri a munkahelyi biztonság és egészségvédelem szempontjának felvételét a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályba, mivel a munkaszervezésre, valamint a munkavállalók fizikai és mentális egészségére és biztonságára irányuló alapos értékelés már szerepel az egyes tagállamok által készített tanulmányokban;
38. úgy véli, hogy a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretnek minden munkavállalóra ki kellene terjednie; megállapítja, hogy a keret hatálya nem terjed ki az önálló vállalkozókra (beleértve az atipikus munkavállalókat és a platform-munkavállalókat is), és úgy véli, hogy a platform-munkavállalók munkakörülményeinek javítására irányuló uniós kezdeményezésben lehetőség kellene adni arra, hogy utaljanak a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre;
39. ezért hangsúlyozza, hogy ezt a keretet alaposan felül kell vizsgálni, és felszólítja az uniós jogalkotót, hogy legyen ambiciózusabb, és hosszabb távon gondolkodjon ebben az összefüggésben;
40. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja felül a távmunkára vonatkozó, a fizikai és mentális egészségre és biztonságra egyaránt kiterjedő munkafeltételeket. Erre azokkal az európai szociális partnerekkel együttműködésben kell sort keríteni, akik jelenleg a digitalizációról szóló tárgyalásokban vesznek részt. Ez sürgős feladat, tekintettel arra, hogy a szóban forgó munkaforma milyen példátlanul gyorsan válik az „új normává”;
41. üdvözli, hogy az Európai Bizottság nyomatékosan ajánlja a tagállamoknak, hogy a Covid19-et ismerjék el foglalkozási megbetegedésként, és megismétli a munkáltatók azon kötelezettségének fontosságát, hogy tisztességes élet- és munkakörülményeket biztosítsanak az utazó és migráns munkavállalóknak, beleértve az idénymunkásokat is;
42. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság – a javaslata révén – elébe megy azoknak a változásoknak, amelyek a zöld és digitális átállásból adódóan, de általánosságban a munkával összefüggő megbetegedések megelőzése érdekében is a munka új világában végbemennek.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 26-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A helyi és regionális önkormányzatok felgyorsítják a beporzókval kapcsolatos uniós kezdeményezés végrehajtását

(2022/C 270/03)

Előadó:	Frida NILSSON (SE/RE), Lidköping helyi képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a beporzókval kapcsolatos uniós kezdeményezés végrehajtása terén elért haladásról COM(2021) 261 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza a beporzók fontosságát társadalmaink és a természet fenntarthatósága szempontjából. A beporzók kulcsszerepet játszanak mind az élelmiszerrendszerekben, mind a biológiai sokféleség és a tájak fenntartásában. Ezért nemcsak a házasított beporzóknak van szükségük támogatásra; a vadon élő beporzók számára is életképes élőhelyeket kell biztosítani, mivel a természet biológiai sokféleségének részét képezik. Úgy kell tekintenünk, hogy a házasított beporzók kiegészítik a vadon élő beporzókat, nem pedig fordítva;
- aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nem fordítunk kellő figyelmet a beporzókra, arra, hogy milyen fontos szerepet játszanak ökoszisztémáink működésében, és hogy számuk csökkenése és kihalásuk milyen következményekkel járhat az életünkre nézve;
- kiemeli a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás közötti fontos kapcsolatot, valamint azt, hogy ezek összefüggenek és befolyásolják egymást. A hőmérsékleti különbségek, a változó időjárási körülmények, az élőhelyek pusztulása és a változó éghajlat által kiváltott egyéb tényezők közvetlen hatással vannak a beporzók pusztulására. A biológiai sokféleség védelme és helyreállítása pedig fontos szerepet játszik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban;
- nagya értékeli azt a lehetőséget, hogy hozzájárulhat a beporzók életképes és változatos populációinak támogatását és fenntartását célzó európai uniós kerethez, és ezért üdvözli a beporzókra vonatkozó kezdeményezés Európai Bizottság általi felülvizsgálatát, valamint az Európai Parlament állásfoglalását és a Tanács e témában elfogadott következtetéseit ⁽¹⁾;
- üdvözli a beporzókval kapcsolatos uniós kezdeményezés 2018-as végrehajtása során választott pozitív irányt. Aggodalommal állapítja meg azonban, hogy azóta a beporzó populáció csökkenésének tendenciája folytatódott. hálás azért, hogy a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) biológiai sokféleségről és az ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló globális értékelő jelentése megállapítja, hogy az elégtelen intézkedések ellenére még nincs késő az éghajlat és a biológiai sokféleség számára, de minden szinten átalakító fellépésekre van szükség;
- ezért támogatja az Európai Számvevőszék 15/2020. számú különjelentésének ⁽²⁾ következtetéseit, és nagy reményeket fűz a beporzókval kapcsolatos uniós kezdeményezés felülvizsgálatához;
- nagya értékeli, hogy a biodiverzitással és a beporzókval kapcsolatos célkitűzések beépültek számos uniós stratégiába és politikába, például az új KAP-ba, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégiába és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiába;

⁽¹⁾ 2019/2803(RSP) és a Tanács 2020. december 17-én tartott 3782. ülésén elfogadott tanácsi következtetések (14168/20).

⁽²⁾ <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/pollinators-15-2020/hu/>

8. azt kéri, hogy az uniós biodiverzitási stratégia keretében a természet-helyreállítási célokról szóló, küszöbön álló európai bizottsági kezdeményezés részeként vezessenek be jogilag kötelező erejű célokat, amelyek hatálya a beporzókra is kiterjed. Ennek kapcsán pedig felajánlja támogatását egy beporzókról szóló új uniós kezdeményezés végrehajtásához, különös tekintettel a végrehajtási és nyomonkövetési tevékenységekre;

9. úgy véli, hogy a beporzók támogatására felvázolt célkitűzéseknek azt is segíteniük kell, hogy az Európai Unió elérje az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjében meghatározott célkitűzéseket és a fenntartható fejlődési célokat⁽³⁾, különösen a biológiai sokféleség és a vadon élő beporzók számára fontos élőhelyek fenntartására irányuló célokat;

10. meggyőződése, hogy a beporzók pusztulásának megoldása koordinációt és integrált stratégiákat igényel, valamennyi ágazat és politikai szféra bevonásával. Fontos az összes érintett szereplő bevonása és a meglévő, de széttagolt erőfeszítések hatékonyságának javítása. A beporzókra vonatkozó jelenlegi kezdeményezés lefektette az alapokat, de most további munkára van szükség;

11. kiáll amellett, hogy a fenntarthatóság mindhárom pillérét figyelembe kell venni a vadon élő beporzók fenntartható populációinak biztosítása során. Ez azt jelenti, hogy a társadalmi, gazdasági és biológiai fenntarthatóságot kellőképpen figyelembe kell venni a végrehajtási intézkedésekben;

A beporzók mint a vidéki és a városi területek közötti különbségek részei

12. kiemeli annak fontosságát, hogy a beporzók pusztulásának megállítására során túl kell tekinteni a mezőgazdasági szakpolitikákon, mivel a mezőgazdasági ágazatot és annak a vadon élő beporzók populációinak csökkenéséhez való hozzájárulását számos uniós szakpolitika már sok tekintetben szabályozza, és végrehajtja ezeket a szabályokat;

13. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a hagyományos mezőgazdasági termelőkre, akik erőfeszítéseket tesznek a beporzókra gyakorolt hatásuk csökkentésére, mivel a biogazdálkodás és az agroökológiai gyakorlatok sok tekintetben már most is védik és táplálják a beporzókat. A kutatás, az innováció és a rugalmas végrehajtási rendszer kulcsszerepet játszik a kihívások megoldásában, de a diverzifikált mezőgazdasági ágazat lehetővé tételében is;

14. hangsúlyozza, hogy meg kell vizsgálni a peszticideken kívüli környezetkárosítók teljes körét, és kezelni kell azokat, mint például a fényszennyezést, amely bizonyítottan nagymértékben érinti a beporzókat, de még mindig nem foglalkoznak vele;

15. rámutat arra, hogy a városi területek hozzájárulhatnak a biológiai sokféleség pozitív fejlődéséhez a botanikus kertek, a veteményeskertek, a zöldövezeti kertek és a városi üres telkek révén, amelyek közvetlen hatással lehetnek a vadon élő méhfajok populációira⁽⁴⁾;

16. figyelmeztet arra, hogy a terjeszkedő városok világában a beporzó populációk védelme, a diverzitásukhoz való hozzájárulás és az új élőhelyek létrehozása érdekében elengedhetetlen, hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások megőrzését beépítsék a településtervezésbe és a gyakorlatokba;

17. kéri az illetékes hatóságokat, hogy végezzenek olyan hatásvizsgálatokat, amelyek figyelembe veszik a tulajdonjogokat korlátozó és a fenntartható megélhetés lehetőségét más módon megváltoztató fejlesztéseket. Ezeknek a hatásvizsgálatoknak nemcsak a biológiai nyereséget kell figyelembe venniük, hanem a lakosok megélhetésére és életére gyakorolt lehetséges negatív hatásokat is;

Uniós szintű intézkedések

18. kéri az Európai Bizottságot, az Európai Parlamentet és az EU tagállamait, hogy biztosítsák, hogy a világjárvány utáni helyreállítási politikák, programok és tervek hozzájáruljanak a biológiai sokféleség fenntartható kezeléséhez, beleértve a vadon élő és háziított beporzók aggasztó pusztulásának megállítását;

⁽³⁾ Az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló fenntartható fejlődési menetrendje, <https://sdgs.un.org/2030agenda>.

⁽⁴⁾ Baldock, K. C. R. és mtsai. Where is the UK's pollinator biodiversity? The importance of urban areas for flower-visiting insects. *Proc. R. Soc. B Biol. Sci.* **282**, 20142849 (2015), Theodorou, P. és mtsai. The structure of flower visitor networks in relation to pollination across an agricultural to urban gradient. *Funct. Ecol.* **31**, 838–847 (2017).

19. kéri, hogy helyi és regionális szinten támogassanak egy beporzókra vonatkozó ökorendszert, amely a következőket foglalná magában: a beporzók számára vonzó egynyári növények használata a mezőgazdasági területek legalább 10 %-án; az évelő növények virágzási időszakán kívül legalább két olyan növényfaj ültetése a termelésben lévő növények sorai közé, amely érdekes lehet a beporzók számára, és amely virágzása az év különböző szakaszaiban történik, hogy a lehető legnagyobb mértékben biztosítsák az erőforrások rendelkezésre állását a beporzók számára; képzés biztosítása a mezőgazdasági termelők számára a hasznos rovarokról és az integrált növényvédelmi gyakorlatokról; valamint intézkedések hozatala az olyan gazdaságok érdekében, amelyek biztosítják a beporzók jelenlétét a biológiai sokféleséggel nem rendelkező területeken;

20. kéri, hogy a környezeti szempontokat az állami döntéshozatal minden szintjén és minden szakpolitikában vegyék figyelembe, mivel a természet és az ember közötti kölcsönhatások többsége valamilyen mértékben érinti az ökoszisztémákat. A beporzókkal kapcsolatban ezt különösen figyelembe kell venni a városi térségek és az infrastruktúra fejlesztése és a földhasználat egyéb átalakításai során;

21. figyelmeztet arra, hogy bár a regionális és helyi önkormányzatok közvetlen kapcsolatot jelentenek az európai polgárokkal, a beporzókra vonatkozó célkitűzések megvalósítása és kidolgozása nem kizárólag az ő hatáskörükbe tartozik. A nemzeti kormányoknak és az EU-nak a helyi és regionális szinten könnyen megvalósítható megoldások támogatásával, ösztönzésével és koordinálásával kell hozzájárulnia ehhez a munkához;

22. kéri az Európai Bizottságot, hogy a már meglévő és új csatornákon keresztül aktívan támogassa a nemzeti, regionális és helyi szintű, az ipari ágazatokban és a nyilvánosság körében folytatott figyelemfelhívó kampányokat;

23. sajnálja, hogy a beporzókkal kapcsolatos kezdeményezés keretében a tudásépítés és a bevált gyakorlatok megosztása érdekében létrehozott platformok, mint például a beporzókkal kapcsolatos uniós „információs kaptár”, nem tudtak minden szereplőhöz eljutni, és még mindig nem eléggé ismertek. Ezért kéri, hogy a finanszírozást, a tudás- és kapacitásépítést, valamint a bevált gyakorlatokat az Európai Bizottság következő kezdeményezéseinek részeként átlátható módon tervezzék meg és kommunikálják, hogy a polgárok ne csak ihletet merítsenek, hanem azt is megtudják, hogyan működhetnek közre a beporzók számára a fenntartható élőhelyek létrehozásában;

24. sürgeti, hogy a beporzókkal kapcsolatos felülvizsgált kezdeményezés vizsgálja meg, hogy a meglévő hálózatokat és szervezeteket hogyan lehet felhasználni arra, hogy az Unión belül és kívül megosszák a tudást és a bevált gyakorlatokat a helyi és regionális önkormányzatokkal;

25. ezért felajánlja, hogy együttműködik az Európai Bizottsággal annak érdekében, hogy a beporzókkal kapcsolatos kezdeményezés a meglévő uniós kezdeményezések – például a városzöldítési platform és a „zöld városok” megállapodás – részévé váljon;

26. megismétli, hogy a beporzók fejlődésének nyomon követése és az erről szóló jelentések fontos szerepet játszanak a végrehajtott intézkedések hatékonyságának elemzésében. Ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy osszon meg egy olyan jelentéstételi és nyomonkövetési keretrendszert, amelyet a szubnacionális hatóságok e célból használhatnak. A helyi és regionális szintű célirányos végrehajtás, valamint a beporzók nyomon követésére irányuló szabványosított programok támogatásának biztosítása érdekében az erőfeszítéseknek a meglévő bevált gyakorlatokat kell követniük;

27. megállapítja, hogy szoros kapcsolat van az őshonos virágfajok és a beporzók őshonos fajai vagy változatai között, és ezért szorgalmazza, hogy a beporzók támogatásának eszközeként fektessenek be az ilyen fajok megismerésébe, megőrzésébe és természetésébe;

28. ezért felkéri az Európai Bizottságot annak értékelésére, hogyan lehetne az EU városi térségeiben 2030-ig legalább három milliárd további fa ültetésére vonatkozó kötelezettségvállalást kiterjeszteni és összekapcsolni az őshonos virágfajok ültetésével;

29. szeretné, ha a KAP 2022-ben engedélyezendő nemzeti stratégiai terveiben célként szerepeltetnék a vadon élő beporzók egészséges populációinak biztosítására irányuló erőfeszítéseket és a beporzók szempontjából fontos, hatékony biológiai védelmi intézkedéseket, valamint a helyi növényfajok alkalmazásának ösztönzését, hogy további intézkedéseket szorgalmazzanak. A könnyű és helyes végrehajtás érdekében ezt a felelősséget a tagállamoknak kell viselniük;

Helyi és regionális szintű fellépés és az RB bevonása

30. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok lehetőségeit és felelősségét a beporzókkal kapcsolatos kezdeményezés végrehajtásának felgyorsításában, most és még inkább a jövőben;

31. úgy véli, hogy a környezetvédelmi intézkedések elfogadása és végrehajtása során szükség van a helyi és regionális önkormányzatok közötti nemzeti szintű és határokon átnyúló együttműködésre. A beporzók számára a biológiai folyosók elengedhetetlenek a populációk fenntarthatóságának és rezilienciájának támogatásához. Az ilyen típusú feladatok jól illeszkednek a helyi és regionális önkormányzatok feladatköréhez, amelyek az együttműködés révén könnyen megvalósíthatnak olyan intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak a beporzók fenntartható populációihoz;

32. a helyi és regionális önkormányzatok mellett megemlíti a civil társadalom, a tudást közvetítő intézmények, a helyi gazdálkodók és a magánszektor bevonásának fontosságát is. Ahhoz, hogy ezeket a szereplőket, munkájukat és az ágazati innovációt teljes mértékben ki lehessen használni, a beporzókkal kapcsolatos új kezdeményezésnek hatékony keretet kell teremtenie az önkéntes kezdeményezések, az ismeretek, a közös célok és a jelentések számára. Ez lehetővé tenné, hogy ezek a szereplők ne csak a kezdeményezés keretében kitűzött célok eléréséhez járuljanak hozzá, hanem tovább is lépjenek;

33. kötelezettséget vállal arra, hogy a környezetvédelmi kérdésekben, különösen a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdésekben végzett munkája során – a zöld megállapodás helyi szintű végrehajtásával foglalkozó kampány részeként is – felhívja a figyelmet a beporzókat támogató célkitűzésekre, és hangsúlyozza azok fontosságát; egyértelműen meg kell határozni a nemzeti, regionális és helyi kormányzatok szerepét a beporzók pusztulásának visszafordításában, illetve a beporzókra vonatkozó nemzeti és helyi cselekvési tervek kidolgozásának támogatásában;

34. hangsúlyozza, hogy el kell ismerni a beporzókkal kapcsolatos programok társadalmi-gazdasági előnyeit is. Az ilyen programok révén ugyanis gazdasági lehetőségek és a társadalmi befogadással kapcsolatos lehetőségek is adódnak;

35. hangot ad azon szándékának, hogy továbbra is szorosan együttműködjön az Európai Bizottsággal, különösen a beporzókra vonatkozó biodiverzitási célkitűzések felülvizsgálata és végrehajtása terén;

36. felajánlja, hogy kísérleti projektként elindítja a beporzók hálózatát, ahol a helyi önkormányzatok megoszthatják egymással a tudást és a bevált gyakorlatokat, megcélözva különösen a városi központokat;

37. kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy kövessék nyomon a beporzók állapotát, és tegyenek jelentést róla, mivel az őshonos fajok és a helyi növény- és állatvilág ismerete kulcsfontosságú mind a vadon élő, mind a házasított beporzók helyi viszonyainak megértéséhez, és a helyi és regionális önkormányzatok már ismerik a helyi és regionális feltételeiket;

38. arra kéri az RB tagjait, hogy mutassanak példát, és szervezzenek párbeszédet és nyílt találkozót helyi és regionális szinten, biztosítva a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek bevonását, mivel a beporzókkal kapcsolatos kezdeményezés egyik legfontosabb szempontja a tudásbeli hiányosságok feltárása és megszüntetése;

39. felkéri a helyi és regionális közösségek képviselőit, hogy értékeljék, hogy az ipari és történelmi helyszínek rehabilitációja milyen mértékben valósítható meg a beporzók populációjának növelését célzó természetalapú megoldásokkal kombinálva;

40. határozottan úgy véli, hogy döntő fontosságú, hogy bevonjuk a fiatalabb generációkat a vitába és a megoldások keresésébe, mivel a környezetvédelmi célkitűzések megvalósítása és különösen a beporzók vadon élő populációinak megerősítése több generáción át fog tartani. Ezzel kapcsolatban üdvözlö a már létező példákat, például a fiatalok bevonását a STING projektbe ⁽⁵⁾, de felkéri az RB tagjait és a helyi és regionális önkormányzatok szélesebb közösségét, hogy építsenek erre a példára, és javasoljanak a városokban és régióikban olyan polgári szerepvállalási tevékenységeket, amelyek különösen a gyermekeket és fiatalokat célozzák meg. A beporzókkal kapcsolatos tudatosság növelése az ifjúság 2022-es európai évéhez kapcsolódó tevékenységek része lehet;

Európai részvétel globális szinten

41. üdvözlö az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciája által küldött pozitív jelzést, valamint az állat- és növényfajok pusztulásának 2030-ig történő visszafordítására tett ígéretet;

⁽⁵⁾ Az Európai Bizottság STING (Science and Technology for Pollinating Insects) projektje.

42. kiemeli a 2020 utáni globális biodiverzitási keretről szóló, a szubnacionális kormányokhoz, városokhoz és helyi önkormányzatokhoz intézett Edinburghi Nyilatkozat⁽⁶⁾ döntő jelentőségét, és kötelezettséget vállal arra is, hogy a beporzókról szóló európai és nemzetközi szintű vita keretében előmozdítja azt;

43. kéri az Európai Bizottságot, hogy nemzetközi szinten foglalkozzon a beporzók pusztulásával, és támogassa a beporzók és élőhelyeik védelmét célzó határozott intézkedéseket a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes feleinek 15. konferenciája második része során, amelyre a tervek szerint 2022. április 25. és május 8. között kerül sor Kunmingban, Kínában;

44. készen áll arra, hogy az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye részes feleinek 15. konferenciáján és a felek jövőbeli konferenciáin részt vegyen az EU küldöttségében, hogy megossza az EU helyi és regionális önkormányzatainak véleményét és az általuk már végrehajtott intézkedéseket, valamint hogy hozzájáruljon az Edinburghi Nyilatkozat sikeréhez a beporzók és élőhelyeik védelme terén.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 26-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁶⁾ Edinburgh Declaration on post-2020 global biodiversity framework – gov.scot (www.gov.scot)

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára

(2022/C 270/04)

Előadó: Juan Manuel MORENO BONILLA (ES/EPP), Andalúzia régió kormányának elnöke**POLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli a hosszú távú jövőképet, amely az egész EU-ban kulcsfontosságú lépést jelenthet a vidéki területek fenntartható fejlődése és a valódi területi kohézió felé, és sajnálja, hogy a hosszú távú jövőkép közzétételére a 2021–2027-es közös agrárpolitikáról (KAP) szóló tárgyalások lezárása után kerül sor, mivel ez a politika – többek között a KAP első és második pillére közötti jobb pénzügyi egyensúlynak köszönhetően – hozzájárulhatott volna e stratégia végrehajtásához;
2. ezzel összefüggésben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kohéziós politika és a vidékfejlesztési politikák közötti konvergenciát szolgáló eszközöket a KAP közelmúltbeli reformja során megszüntették és különösen sajnálja, hogy lemondtak az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapnak (EMVA) a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politika közös rendelkezéseiről szóló rendeletbe való beépítéséről;
3. hangsúlyozza, hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciának szem előtt kell tartania a vidéki területeken élőket, hogy tükrözze elképzeléseiket, igényeiket és lehetőségeiket, és biztosítsa az európai projektbe való bevonásukat; azt ajánlja, hogy kommunikációs és hirdetési technikákat is vessenek be azzal a céllal, hogy javítsák a vidéki életformák kollektív imázsát, kidomborítva a vidéki élet kulturális és társadalmi előnyeit;
4. hangsúlyozza, hogy a területi kohézió célkitűzéseivel összhangban valamennyi uniós szakpolitikába integrálni kell a vidék és a város közötti, kölcsönösen előnyös kapcsolatokat, és ennek keretében a lehető legjobban ki kell használni a vidéki és a városi területek közötti erőteljes kölcsönös függőségeket;
5. ajánlja, hogy a jelenlegi, város–régió alapú területi modellt egy olyan, a vidék és a város közös, kiegyensúlyozott kapcsolatán alapuló, kompenzációs mechanizmusokat tartalmazó modell váltsa fel, amely lehetővé teszi a kölcsönös szinergiákat, és kiegyensúlyozottabbá teszi a vidék és a város közötti kapcsolatot. Egy közös város–vidék modell emellett javítja a biológiai sokféleség védelmét és előmozdítja a vidéki területek biokulturális sokszínűségét is;
6. sajnálja, hogy a vidéki térségek uniós szintű támogatási intézkedéseinek és finanszírozásának megerősítésével kapcsolatosan csak a 2028–2034-es programozási időszakra vonatkozóan készülnek iránymutatások;
7. kiemeli, hogy sürgősen át kell ültetni a gyakorlatba az európai vidékfejlesztési menetrendet, amely konkrét javaslatokat tartalmaz a hosszú távú jövőképet támogató azonnali intézkedésekre vonatkozóan, és azt ajánlja, hogy a hosszú távú jövőkép hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében ezekhez a konkrét javaslatokhoz rendeljenek erőforrásokat, pénzügyi eszközöket és kvantitatív célokat;
8. ennek kapcsán azt javasolja, hogy a kohéziós politika operatív programjaiban és a többi európai közvetlen beavatkozási programban (Horizont Európa, Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, Kreatív Európa) vezessék be, hogy az uniós forrásokból egy adott minimumösszeget a vidéki térségekben megvalósítandó nem mezőgazdasági projektekre különítenek el;
9. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a vidéki területek szempontjait valamennyi uniós szakpolitikába beépítse. A közös európai projektek területi hatásvizsgálatai a hatékony és eredményes politika előfeltételei. Ebben az összefüggésben az RB emlékeztet arra, hogy a hatásvizsgálatokban a biológiai sokféleséget és a biokulturális jellemzőket is figyelembe kell venni;

10. hangsúlyozza, hogy elegendő finanszírozást kell biztosítani az EU vidéki területeire vonatkozó jövőkép megvalósításához. A koherens fejlesztési politika kialakítása érdekében a vidéki területekre vonatkozó uniós politikát a lehető legnagyobb mértékben integrálni kell a kohéziós politikába. A vidékfejlesztés a mezőgazdaság mellett más gazdasági ágazatokra is kiterjed. A finanszírozás ezért nem korlátozódhat kizárólag az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra. Az európai vidékfejlesztési politikában éppúgy a sajátos helyi körülményekből és szükségletekből kell kiindulni, mint a kohéziós politikában;

11. kéri a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a jelenlegi, 2021–2027-es programozási időszakban a KAP-pal és a kohéziós alapokkal, valamint a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel kapcsolatos stratégiáikban és beruházásaikban alkalmazzák „a vidékfejlesztési szempontú ellenőrzésre irányuló” megközelítést;

12. hangsúlyozza, hogy a megújuló energiának, valamint az ahhoz tartozó infrastruktúrának és technológiáknak a gyors és költséghatékony fejlesztése és kiépítése, ami a zöld megállapodáshoz nélkülözhetetlen, csak a vidéki területeken, illetve azokkal együttműködésben valósulhat meg. Ennek kapcsán figyelmet kell fordítani az energiahálózatok és az energiatárolás korlátaira, határokon átnyúlóan is. A nagyfeszültségű hálózat kapacitása (egyes helyeken) nem növelhető tovább, a megújuló energia szállításának folyamatos biztosítása érdekében beruházásokra van szükség. Ezért a vidéki térségek is mindenképpen részesei kell hogy legyenek a gazdasági sikernek;

13. emlékeztet arra, hogy a vidéki területek jövőjében érdekelt valamennyi féllel párbeszédet kell folytatni, a különféle kormányzati és közigazgatási szintektől kezdve a főbb gazdasági ágazatokon és a vállalkozásokon át a polgárokig és a tudományos körökig; az összes fél részvételével tartott fórumok, tanácsok vagy kerekasztalok kiváló eszközt jelentenek a vidéki területek előtt álló főbb kihívások megvitatására és a valamennyi fél véleményét figyelembe vevő megoldások keresésére;

14. megerősíti az RB arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy az Európai Bizottsággal együttműködve az idén útnak indítsa a Vidékfejlesztési Paktumot, és olyan irányítási modellt dolgozzon ki, amely valamennyi érdekelt fél számára lehetővé teszi a hosszú távú jövőkép sikeres megvalósítását. Ismételten hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy az intézkedéseket a vidéki területek igényeihez és szükségleteihez lehessen igazítani – különös tekintettel az elnéptelenedett vagy demográfiailag veszélyeztetett területekre – kulcsfontosságú lesz, hogy ebbe az irányítási struktúrába bevonják a helyi és regionális szereplőket;

15. úgy véli, hogy a Vidékfejlesztési Paktum keretében folytatott helyi és regionális együttműködések legfontosabb stratégiai területeinek a biogazdaságnak, különösen pedig környezeti szempontból fenntartható mezőgazdaságnak, a regionális élelmiszerrendszereknek, a mobilitásnak, a digitális összekapcsoltságnak, a társadalmi és kulturális élet felpozíciójának, valamint az általános érdekű szociális szolgáltatások terén megvalósuló innovációknak és a megújuló energiáknak kell lenniük, mivel ezek révén fékezhető meg az elnéptelenedés, és teremthetők a zöld megállapodáshoz kapcsolódó társadalmi és gazdasági lehetőségek. Úgy véli, a vidéki területek révén aktívan előmozdítható Európa szükséges és fenntartható ökológiai átállása;

16. úgy véli, nagyobb előrelépésre van szükség a természet által nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatások (víz, tápanyagok, víztartalékok, hőmérséklet szabályozás, biológiai sokféleség stb.) kiaknázása terén, és az abból származó hasznot részben a vidéki települések területszervezésére és -fejlesztésére lehetne fordítani;

17. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy abban az esetben, ha a közjavakkal történő ellátás kereskedelmi szempontból nem életképes, könnyítse meg, hogy a magánkezdemenyvezéseket ki lehessen egészíteni a vidéki területeket célzó közfinanszírozással, és adott esetben vegye fontolóra az állami támogatások és az adóösztönzők lehetőségét;

18. megjegyzi, hogy a közlemény elismeri a legkülső régióknak az EUMSZ 349. cikkében is rögzített sajátos helyzetét, és egyetért azzal, hogy a legkülső régiók vidéki térségeiben a városi területekhez hasonló minőségű általános érdekű szolgáltatásokat kell nyújtani;

19. felhívja a figyelmet azokra a sajátos kihívásokra, amelyekkel – például az energiatermelésben vagy a gépjárműiparban zajló – strukturális változások és/vagy a zöld átálláshoz szükséges átalakulási folyamatok által érintett vidéki régiók szembesülnek; ide tartoznak a vidéki turisztikai régiók is, amelyeknek meg kell birkóznuk a Covid19-világjárvány és az éghajlatváltozás miatt változó utazási szokásokkal;

20. javasolja olyan átlátható kritériumok, referenciaértékek és célok kidolgozását, amelyek alapján nyomon követhető az intézkedések hatása és a jövőkép megvalósítása terén elért előrehaladás;

21. olyan mutatók kidolgozását szorgalmazza az európai szemeszter keretében, amelyek különösen relevánsak a vidéki térségek szempontjából, például a közösségi személyszállítási, a digitális technológiai, a foglalkoztatási, az egészségügyi vagy a kulturális közszolgáltatásokhoz való hozzáféréssel rendelkező lakosság százalékos aránya tekintetében, annak biztosítása érdekében, hogy az Unió vidéki területeire vonatkozó jövőkép – különösen a ritkán lakott területeket illetően – részét képezze a célkitűzések rendszeres gazdasági felülvizsgálatát célzó valamennyi uniós eszköznek;
22. kiemeli, hogy a vidékfejlesztési menetrend sikere érdekében nem lehet egységes megközelítésre építeni. Úgy véli ezért, hogy pontosan kategorizálni kell a területeket, és el kell ismerni a helyi sajátosságokat. Ennek során olyan átlátható és objektív paraméterekre és mutatókra kell támaszkodni, amelyek valódi értéket tulajdonítanak a vidékfejlesztésnek;
23. emlékeztet, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ egyik célja a földrajzi vagy demográfiai szempontból hátrányos helyzetű városi és vidéki területek támogatása. Előírja továbbá, hogy a tagállamok az olyan projektekhez is rendeljenek uniós pénzügyi támogatást, amelyek előmozdítják az érintett régiók környezetileg fenntartható és társadalmilag befogadó gazdasági fejlődését;
24. emlékeztet e tekintetben, hogy kiemelt támogatást kell nyújtani a NUTS 3. szintű területeknek, illetve a nagyon ritkán lakott területeknek vagy azoknak, amelyek lakossága 2007 és 2017 között átlagosan több mint 1 %-kal csökkent;
25. kéri az Európai Bizottságot, hogy a tagállamokkal, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal egyetértésben biztosítsa, hogy a vidéki térségekre vonatkozó hosszú távú jövőképre irányuló kezdeményezés gyakorlati megoldásokat és támogatási eszközöket tartalmazzon a vidéki térségek demográfiai változásainak kezelésére, és ismételt hangsúlyozza, hogy olyan integrált projekteket kell végrehajtani, amelyek a kohéziós politika operatív programjain, a közös agrárpolitika nemzeti stratégiai tervein és a nemzeti stratégiai helyreállítási tervek eszközein alapulnak. Eppen az európai területi együttműködés (Interreg) projektjei azok, amelyek határokon átnyúló bevált gyakorlatokat dolgoznak ki a város és vidék funkcionális térségeinek integrált területfejlesztésére irányuló innovatív megközelítések és kísérleti projektek kidolgozása érdekében;
26. kéri az európai alapok és az állami támogatások vidéki területeken történő felhasználására vonatkozó szabályok egyszerűsítését, az alapok kombinálási módjainak hatékonyabbá tételét, valamint egy olyan, több alpból finanszírozott modellre való áttérést, amely valamennyi szakpolitikában biztosítja a vidéki területek figyelembevételét;
27. úgy véli, hogy a 2024. évi európai bizottsági jelentésben megjelenő, a vidéki területek támogatásának és finanszírozásának javítását célzó iránymutatásoknak szélesebb programozási időszakra kellene kiterjedniük, és nem szabadna a 2028–2034-es keretre korlátozódnium;
28. felhívja az Európai Bizottság figyelmét, hogy a vidéki területek jövőjének megtervezésénél olyan rendszer-módszereket kell alkalmazni, amelyek nem részleges vagy lineáris, hanem rendszerszintű fejlődési jövőképet garantálnak;
29. rámutat, hogy a vidéki területeket érintő problémák előzetes elemzésének mindenre ki kell terjednie, mivel ez alapján határozzák meg a jövőbeli tervben szereplő cselekvési területeket. Úgy véli e tekintetben, hogy az elemzett gazdasági problémák közül hiányzik például a külső verseny, az árak instabilitása vagy az, hogy miként oszlik meg a bruttó hozzáadott érték a mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari ágazat termelési és értékesítési láncának különböző szereplői között;
30. a lehetőségeket illetően ugyanakkor úgy véli, hogy hiányosan és csak érintőlegesen kerülnek említésre az olyan ágazatok, mint a fenntartható vidéki turizmus, a szabadidős és kulturális tevékenységek, amelyek pedig nagyon fontos szerepet játszanak a diverzifikált, erős és fenntartható vidéki gazdaságok építésében. A vidéki területekben számos további, a mezőgazdasági ágazaton kívüli tevékenység lehetősége rejlik, ilyen például a kerékpáros turizmus, a vadászat, a túrázás, a mikológia, a wellness-turizmus, a gasztronómia, a közösségi művészetek, a művészeti műhelyek és kiállító termek stb.;
31. az RB nagyon fontosnak tartja az új üzleti modellekre figyelmet fordító, jó és kiegyensúlyozott gazdasági fejlődést. Egyes vidéki területeket – különösen a határok mentén, ahol csökken a népesség és sok épület áll üresen – egyre inkább veszélyeztetnek a destabilizáló hatású bűncselekmények. Ezek miatt felhívulnak a normák, és romlik a biztonságérzet és az életminőség;

⁽¹⁾ HL L 231., 2021.6.30., 60. o.

32. ezért emlékeztet arra, hogy a vidéki területek jövője a fiatalok megtartásától és vonzásától függ, hogy úgy döntsenek, hogy vidéken akarják leélni az életüket; a vidéki területek előtt álló kihívások kezelésébe ezért aktívan be kell vonni a fiatalokat, fórumokat kell biztosítani, ahol előállhatnak ötleteikkel, és ifjúsági kezdeményezéseket kell szorgalmazni a vidéki területeken;
33. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi helyzetben, amelyet egyre inkább a lakosság elöregedése jellemez, sürgősen ki kell alakítani egy olyan alapvető szolgáltatási gazdaságot, amely biztosítja az áruk és szolgáltatások általános hozzáférhetőségét a vidéki területeken, különös tekintettel az idősekre; üdvözli továbbá az ifjúság európai évét (2022), amely alkalmat kínál arra, hogy lehetőségeket teremtsenek a vidéki fiatalok számára, és támogassák őket abban, hogy aktív polgárokka és pozitív változások szereplőivé váljanak;
34. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy az e területre vonatkozó javaslatai között vegye figyelembe, milyen hozzájárulást tehetnek az elosztott szolgáltatásnyújtási rendszerek az olyan területeken, mint a bölcsődék, az idősgondozási intézmények, az iskolák és a napközik, az üzletek vagy a szociális és egészségügyi ellátás (ez egy olyan terület, ahol az olyan technológiák, mint a telemedicina és a távgondozás kulcsfontosságú hozzájárulást jelenthetnek); ennek kapcsán arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy határozzon meg minimális kvantitatív célokat a tagállamok számára általában a szolgáltatások, különösen pedig az alapvető közszolgáltatások hozzáférhetőségének megerősítésére a vidéki területeken;
35. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a térinformatikai rendszerek használatára javasolt közös megközelítésben vegyék figyelembe az összes – akár szociális, akár egészségügyi, akár vegyes – eszközre vonatkozó adatokat, és hogy ösztönözzék a szociális szolgáltatási rendszerek egymás közötti, valamint más szociális védelmi rendszerekkel való interoperabilitását;
36. hasonlóképpen kiemeli, hogy mutatókat kell beépíteni a szociális ellátási szolgáltatások és a szociális védelmet célzó közösségi alapú szolgáltatások hozzáférhetőségére vonatkozóan;
37. hangsúlyozza, hogy a vidéki és a városi területek közötti kölcsönös függőségeket a lehető legjobban ki kell használni a területi méltányosság jegyében. A települések közös beruházásainak mindenkor valamennyi helyi és regionális önkormányzat javát kell szolgálniuk annak érdekében, hogy ebből optimális esetben a városi és vidéki területek egyaránt profitálhassanak;
38. hangsúlyozza, hogy ennek a kedvező hatásnak kellőképpen tükröződnie kell a régiókénti (városi, községi, vidéki) egy főre jutó beruházási számításokban, ezért kéri, hogy vizsgálják felül az ilyen beruházások előnyeire vonatkozó mutatók kidolgozási mechanizmusait, különös tekintettel a vidéki kisvárosokra és a falvakra;
39. kiemeli, hogy a megújulóenergia-termelés lehetőséget teremt a vidéki területek számára, hogy leküzdhessék az energiaszegénységet és energiaellátás szempontjából önellátók lehessenek a funkcionális területeken (beleértve a vidéki és városi befolyási övezetet is). Hangsúlyozza továbbá, hogy a megújuló energiát előállító létesítmények elfogadottsága növelhető azáltal, hogy az elért bevételek egy részét a vidéki közösségeken belül tartják;
40. javasolja, hogy adott esetben vizsgálják meg, milyen lehetőségek vannak a visszatelepítés előmozdítására, a visszatelepítés ugyanis a vidéki területeken lehetőségeket teremt a mezőgazdaság, a feldolgozóipar és a kereskedelem közötti szinergiákra, és így a munkahelyteremtés és a munkanélküliség csökkentése révén elősegíti a helyi gazdaság megerősítését;
41. hangsúlyozza, hogy a jövőkép által kínált keretnek nagy jelentősége van az olyan fizikai infrastruktúrafejlesztések szempontjából, amelyek javítják a vidéki területek összekapcsoltságát és elősegítik azok társadalmi-gazdasági élénkítését, és javasolja, hogy azt égiszték ki a városfejlesztési menetrendekkel;
42. ismételt hangsúlyozza, hogy a városkörnyéki és vidéki területekkel való közlekedési összeköttetés javítását – az összehangolt, hatékony és eredményes cselekvés garantálása érdekében – elsősorban a regionális önkormányzatok és azok operatív programjai révén kell megvalósítani. Ennek során a vidéki és elővárosi területeket szervesen bele kell szőni a városi közlekedési stratégiákba⁽²⁾;
43. rámutat arra, hogy az ipari földterületek rendelkezésre állása fontos szerepet játszik a regionális gazdaság jó és fenntartható fejlődésében, valamint a vidéki térségekben a vállalkozások létrehozásában vagy bővítésében; ez különösen igaz a strukturális átalakuláson áteső régiókra; a helyi önkormányzatoknak támogatásra van szükségük a megfelelő területek proaktív azonosításához, kijelöléséhez vagy átminősítéséhez; ennek során a nyújtandó tervezési szolgáltatások köre és költségei gyakran problematikusnak bizonyulnak;
44. rámutat, hogy különös figyelmet kell fordítani a vidéki határ menti régiókon belüli infrastruktúrára és határon átnyúló együttműködésre; hangsúlyozza, hogy a vidéki területeken javítani kell a tömegközlekedési infrastruktúrák és szolgáltatások rendszerét, biztosítva olyan fenntartható mobilitási megoldások kidolgozását, amelyek csökkentik az utazási időt, valamint a városi, városkörnyéki és vidéki területek közötti összeköttetéseket;

(2) COM(2021) 811 – Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: „The new EU urban mobility framework” (magyar nyelven még nem érhető el).

45. hangsúlyozza, hogy a területrendezési és közlekedéspolitikának azt az alapvető célt kell szolgálnia, hogy a legkisebb közlekedési szükséglet mellett a legszélesebb körű lehetőségeket biztosítsa az igények kielégítésére, ezért észszerűsíteni kell azt;

46. ajánlja, hogy ez a multimodális mobilitási kínálat vegye figyelembe azt is, hogy a mobilitási szolgáltatási (MaaS) modellek milyen mértékben járulhatnak hozzá az energetikai és klímaügyi szempontból fenntarthatóbb fizikai összeköttetés felé való elmozduláshoz; például az igény szerinti személyszállítási szolgáltatások és a megosztott mobilitás, melyek összekötik a vidéki területeket a közlekedési csomópontokkal, főként a busz- és vasútállomásokkal, előmozdíthatják a fenntartható közlekedés igénybevételét;

47. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a digitalizáció kulcsszerepet játszik a vidéki területek fejlődésében, hiszen lehetővé teszi számukra, hogy innovatív megoldásokkal javítsák ellenálló képességüket, és kiaknázzák lehetőségeiket. Kéri ezért, hogy fordítsanak különleges figyelmet az olyan keretek előmozdítására, amelyek lehetővé teszik az állami intézkedések magánintézkedésekkel történő kiegészítését azon digitális infrastruktúrák finanszírozása érdekében, amelyek bár a magánberuházások szempontjából nem eléggé, társadalmi és területi szempontból viszont rendkívül versenyképesek. A szélessáv létfontosságú a vidéki területek számára, hogy hozzáférhessenek a szolgáltatásokhoz és meg tudják oldani a számos közösséget érintő digitális szakadékokból eredő problémákat;

48. hangsúlyozza, hogy a digitális infrastruktúrába történő beruházás nem elegendő, ha nem társul hozzá megfelelő képzési kínálat, és nem jár együtt a digitális készségek fejlesztésével, ami különösen sürgős a vidéki területeken. Ez a globális kiberbűnözés terjedésének fényében is nagyon fontos, különösen annak érdekében, hogy az élelmiszerlánc részét képező helyi vállalkozások kellően „kiberbiztosak” legyenek;

49. emlékeztet, hogy a vidéki területek különösen kiszolgáltatottak a Covid19-világjárvánnyal szemben, mivel gazdaságuk sokkal kevésbé diverzifikált, a munkavállalók nagy része létfontosságú munkakörökben dolgozik, és az internetes infrastruktúra is szegényes. A világjárványnak a távmunka gyakoribb alkalmazására gyakorolt hatása azonban hosszú távon lehetőséget kínál a vidék elnéptelenedésének ellensúlyozására és arra, hogy innovatív társadalmi és gazdasági tevékenységek jöjjenek létre a vidéki területeken, ezért – egyéb intézkedések mellett – javasolja annak megfontolását, hogy támogatást nyerjenek a vidéki közösségekben a magas színvonalú közösségi (co-working) munkateretek, illetve az olyan adószöntőzőket hozzanak létre, amelyek arra sarkallják a magánvállalatokat, hogy lehetővé tegyék a munkavállalók számára, hogy az általuk választott földrajzi helyen dolgozzanak;

50. úgy véli, hogy – összhangban von der Leyen elnök „senkit sem hagyunk hátra” megközelítésével – olyan eszközökre van szükségünk, amelyek minden régióban biztosítják az „innovációs ökoszisztémák” meglétét, amelyek minden vidéki vállalkozó, mikrovállalkozás és kkv számára lehetőségeket kínálnak, javítva azok versenyképességét; valamint megfelelő oktatási és képzési kínálatot biztosítanak a digitális készségek és más, a nyílt innovációval, a régiók közötti és nemzetközi együttműködéssel és az interkulturális kommunikációval kapcsolatos humán készségek (soft skills) terén;

51. üdvözli az olyan alulról építkező kezdeményezések fokozott támogatását, mint a LEADER/közösségvezérelt helyi fejlesztés – amely kijelöli a helyi akciócsoportok szerepét – és az „intelligens falvak”, és ösztönzi, hogy e programok és megközelítések tanulságai a továbbiakban is felhasználásra kerüljenek; ehhez kapcsolódóan felhívja a figyelmet az innováció által támogatott, a helyi készségeken és elkötelezettségen alapuló regionális fejlesztés előnyeire; a regionális és nemzeti szintű illetékes szerveknek fogékonyak kell lenniük a helyi szereplők innovatív ötleteire, és lehetőség szerint támogatniuk kell azokat;

52. kéri, hogy a kulturális örökség, illetve a kulturális, művészeti és kreatív területeken tevékenykedők hozzájárulása is kapjon szerepet a fenntartható és virágzó jövő megteremtésében, valamint a vidéki területek turisztikai vonzerejének növelése során, ami e települések gazdasági helyzetét is javítani fogja;

53. nagy értéknek tartja, hogy a közlemény elismeri a fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodás szerepét az éghajlati vészhelyeztetel és a kapcsolódó kockázatokkal szembeni ellenálló képesség kiépítésében és a biológiai sokféleség védelmében;

54. emlékeztet arra, hogy a zöld és digitális átállásnak egyúttal olyan reziliensebb és igazságosabb társadalmakat kell biztosítaniuk, amelyek a vidéki közösség minden tagjának igényeit figyelembe veszik, beleértve a hátrányos helyzetű csoportokat, valamint a kevésbé fejlett területeken és a mélyszegénységben élőket is. Hangsúlyt kell helyezni ezért arra, hogy a zöld és digitális átállás méltányosabb és inkluzívabb legyen;

55. fontosnak tartja, hogy a mezőgazdaság továbbra is központi szerepet tudjon játszani a vidéki térségekben. Kéri az Európai Bizottságot, hogy kövesse nyomon az új közös agrárpolitika (KAP) keretében a tagállamok által kidolgozandó stratégiai tervek megfelelő végrehajtását annak biztosítása érdekében, hogy az európai primer szektor a zöld megállapodás, a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia, illetve a biológiai sokféleségre vonatkozó stratégia által kijelölt irányba haladjon, és hogy ezek a tervek lehetővé tegyék az egyes régiók sajátosságain és a jellegzetes helyi termékek népszerűsítésén alapuló helyi stratégiák kialakítását;

56. kiemeli az olyan önellátási és élelmezésbiztonsági folyamatok előmozdításának szükségességét, amelyek területi szerveződést eredményező és innovatív értékláncok keretében létrejövő, helyi, minőségi és biogazdálkodással előállított termékeken alapulnak. Tudomásul veszi azt a célt, hogy a biogazdálkodás arányát az elkövetkező években 25 %-ra növeljék, amihez olyan támogató és kísérő intézkedéseket, valamint a fogyasztást ösztönző politikákat tart szükségesnek, amelyek ehhez a célhoz kapcsolódnak;

57. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaságban továbbra is égető szükség van a generációváltásra, ezért fontos támogatni, hogy a vidéki fiatalok és nők minél nagyobb számban jelen legyenek mind a mezőgazdasági dolgozók, mind a gazdaságok tulajdonosai között. Egyetért ezért az Európai Bizottsággal abban, hogy különös figyelmet kell fordítani a fiatalok szükségleteire, ösztönözve őket, hogy a vidéki területeken maradjanak. A gazdaságok korszerűsítését előmozdító, a fiatal gazdákat letelepedésre ösztönző közpolitikák elengedhetetlenek az ágazatban jelentkező generációváltási probléma kezeléséhez. Ezért hozzáférést kell biztosítani számukra a társadalmi-munkaerőpiaci beilleszkedést célzó programokhoz, valamint a helyi szinten nyújtott oktatási, illetve továbbképzési és átképzési lehetőségekhez, valamint kulturális tevékenységekhez. Egyetért továbbá annak fontosságával, hogy külön figyelem irányuljon a nőkre is, bővítsék az állás- és képzéskínálatot, és előmozdítsák a családi élet és a munka összeegyeztetését célzó intézkedéseket;

58. kiemeli, hogy a brexit óta a szakképzett munkaerő jelentős részének szembe kellett néznie a munkafeltételek és a szabályozás változásával, és az EU-nak fontolóra kell vennie támogatási keretek kidolgozását a migráns munkavállalók e kategóriái számára. És ami a legfontosabb, az EU-nak fontolóra kellene vennie olyan programok elindítását, amelyek segítik és motiválják a kivándorolt szakképzett munkaerőt, hogy hazatérjenek;

59. hangsúlyozza, hogy tisztességes árakat és jövedelmeket kell garantálni a mezőgazdaságban dolgozók számára. Ezért meg kell akadályozni, hogy a piacok olyan irányba alakuljanak, amely káros a vállalkozások számára. Az EU közös agrárpolitikájának (KAP) olyan eszközökkel kell ezt ellensúlyoznia, mint válság idején a termelési volumennek a piaci igényekhez való és mindenki számára kötelező hozzáigazítása, illetve a minősített piacra jutásra vonatkozó szabályok;

60. megjegyzi, hogy az uniós mezőgazdasági és élelmiszer-ipari ágazatban végzett munka jelentős részét migráns munkavállalók végzik, akik pedig gyakran bizonytalan és kiszolgáltatott helyzetben élnek és dolgoznak. Ezért a magasabb minimálbérek, a jó munkakörülmények, valamint a társadalmi integráció érdekében meg kell erősíteni az uniós szociális menetrendet;

61. hangsúlyozza, hogy az ökológiai átállás sok európai gazdálkodó és állattenyésztő számára nagy kihívásokat fog eredményezni. A felmerülő lehetőségek sikeres kihasználása érdekében különleges erőfeszítéseket kell tenni a kommunikáció, a figyelemfelkeltés és a képzés terén, hogy minél többen megismerkedjenek az új fenntartható és zöld mezőgazdasággal, és biztosítva legyenek a gyakorlati megvalósításához szükséges készségek;

62. hangsúlyozza, hogy fontos megelőzni a földek termelésből való kivonását és megkönnyíteni a földhöz való hozzáférést. Ehhez megfelelő szabályozási keretet kell kidolgozni, új földgazdálkodási eszközöket kell létrehozni, és biztosítani kell a szükséges adóügyi ösztönzőket és finanszírozást;

63. megjegyzi, hogy egyre nagyobb problémákat okoz a hegyvidéki gazdálkodásban a (nagy)ragadozók egyre gyakoribb előfordulása és az, hogy ezek egyre több haszonállatot elragadnak az alpesi legelőkön. Emiatt sok esetben abbahagyják a gazdálkodást az alpesi legelőkön, amelyek pedig fontos szerepet játszanak a hegyvidéki területeken abban, hogy ne erdősdjenek el egész régiók. Ezzel jelentős mértékben hozzájárulnak vidéken a természet- és erózióvédelemhez és a rendkívül fontos tájvédelemhez is. Ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy:

- hozzon létre közös európai rendszert a farkas- és egyéb nagyragadozó-állomány, különösen a medveállomány kezelésére,
- fontolja meg az élőhelyvédelmi irányelv mellékleteinek módosítását úgy, hogy gyorsabban lehessen reagálni bizonyos populációk alakulására, és hogy lehessen enyhíteni vagy szigorítani egyes országok vagy területi egységek védelmi státuszát, amennyiben azt a védett fajok populációinak pozitív vagy negatív alakulása és a legeltetési tevékenységekre jelentett veszély indokolja,
- teremtsen több lehetőséget arra, hogy az európai jogszabályokat és a szükséges intézkedéseket a helyi feltételekhez igazítsák, hogy jobban lehessen szabályozni a ragadozók, különösen a farkasok és a medvék populációit;

64. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági infrastruktúra fontos szerepet játszik a vidéki területek szervezésében és kohéziójában. Kéri az Európai Bizottságot, hogy javaslataiba foglaljon bele olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy ezek az utak elsősorban a vizet áteresztő (nem aszfaltozott) utak maradjanak;

65. kéri, hogy az árterületeket is vegyék fel az ellenállóképes övezetekre vonatkozó kiemelt kezdeményezések közé, mivel azok óriási hozzájárulást tehetnek az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség növeléséhez, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mezőgazdaság fejlesztéséhez, valamint az árvízvédelemhez és az árvízkezeléshez. Számos folyó és ártér átnyúlik a határokon (és ezáltal kihívást jelent), és a tág értelemben vett vízkérdés részét képezi. Ezért nemzetközi együttműködésre van szükség;

66. emlékeztet arra, hogy a vidéki térségekre vonatkozó hosszú távú jövőképeknek meg kell erősítenie a régiók szerepét a saját prioritásaik meghatározásában. Ezzel kapcsolatban úgy véli, hogy a KAP-ra vonatkozó jogszabályok, a nemzeti stratégiai tervek és a nemzeti helyreállítási tervek elkészítése során elszalasztották a lehetőséget annak biztosítására, hogy a vidéki térségekben megvalósuló jövőbeli beruházási projektek valóban az egyes területek szükségleteihez igazodjanak, melyeket a helyi szereplők határoztak meg;

67. kéri, hogy a vidéki területeket érintő jövőbeli tervezési folyamatok kialakításakor jobban vegyék figyelembe az egyes uniós régiókban létező, több érdekelt fél részvételével kidolgozott regionális intelligens szakosodási stratégiákat;

68. elegendő technikai támogatást kér azon vidéki hatóságok kapacitásépítéséhez, amelyek kevesebb hatáskörrel rendelkeznek a programozás – különösen a hosszú távú stratégiák – és az uniós források felhasználása terén; ezenkívül egyszerűbb követelményeket, illetve kedvezményeket vagy célzott kezdeményezéseket szorgalmaz annak érdekében, hogy a kisebb létszámú adminisztrációval rendelkező, alacsonyabb lélekszámú települések is részt tudjanak venni az uniós projektekben;

69. hangsúlyozza, hogy a szociális gazdaság létfontosságú eszköz az EU vidéki területeinek jelenlegi és jövőbeli fejlődése szempontjából, mivel stratégiai szerepet játszik a demográfiai kihívás és a népesség elöregedése kapcsán azzal, hogy reziliensebb, a helyi közösséghez szorosan kapcsolódó vállalkozásokat hoz létre, helyben tartva a lakosságot, továbbá ösztönzi a minőségi munkahelyek teremtését, a munkavállalók képzését, a nők vállalkozását, a fiatalok elhelyezkedését és a generációs megújulást.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 26-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A nemek közötti egyenlőség és az éghajlatváltozás: a nemi dimenzió szempontjának érvényesítése az európai zöld megállapodásban

(2022/C 270/05)

Előadó: TÜTTŐ Kata (HU/PES), Budapest Főváros Közgyűlésének tagja

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. megerősíti, hogy a nemek közötti egyenlőség alapvető európai érték, és az Európai Uniónak a Szerződésben rögzített és az Európai Unió **Alapjogi Chartájának 23. cikkében** elismert alapelve. **Az EUMSZ 8. cikke** előírja, hogy az Unió minden tevékenysége során törekedjen a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint az egyenlőség előmozdítására;
2. emlékeztet arra, hogy a nemek közötti egyenlőséget, a biztonságos és rugalmas foglalkoztatást, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyt az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett **szociális jogok európai pillérének 2., 5. és 9. alapelve** is megerősíti;
3. elismeri, hogy az éghajlat-politikáknak nemek szerint differenciált hatásai vannak, és hogy a hatékony éghajlat-politikai fellépés érdekében elő kell mozdítani a nemek közötti egyenlőséget és a nők emancipációját⁽¹⁾; hangsúlyozza, hogy ezzel összefüggésben alapvetően fontos, hogy a demokratikusabb és inkluzívabb Európa érdekében a nők képviselve legyenek a válságkezelési stratégiák és intézkedések kidolgozása során;

Az éghajlatváltozás nemek szerinti megközelítése

4. megjegyzi, hogy az éghajlatváltozásból, a globális felmelegedésből, a biológiai sokféleség csökkenéséből és a környezetkárosodásból fakadó veszélyek nagyobb hatással vannak a világ déli országaiban és az EU-ban a lakosság legszegényebb és legkiszolgáltatottabb rétegeire; rámutat arra, hogy az éghajlatváltozás összetett kockázatokkal jár, amelyek súlyosbítják a régóta fennálló – például a nemek közötti egyenlőség hiányával kapcsolatos – társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségeket és a meglévő egyensúlyhiányt; ezért hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó elemzést és dimenziót figyelmen kívül hagyó éghajlat-politikák és intézkedések valószínűleg növelik a társadalmi egyenlőtlenségeket;
5. elismeri, hogy globális szinten a nők és a lányok jobban ki vannak téve az éghajlatváltozás és a természeti környezet romlása következményeinek, ugyanakkor erőteljes szereplők, akik kulcsszerepet játszhatnak a klímasemlegesség felé vezető úton és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásban; hangsúlyozza, hogy – specifikus tapasztalataikból és perspektíváikból adódóan – a férfiakat és a nőket gyakran egymást kiegészítő innovatív gondolkodás és kreatív ötletek jellemezhetik, és hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó elemzések éghajlat-politikába való integrálása és a különböző nemi identitások elismerése kiterjeszti annak alkalmazását az egész társadalomra. Ezzel összefüggésben támogatja a skót kormány és az ENSZ nőjogi szervezete által a COP26 konferencián közzétett közös nyilatkozatot, amely a nők és lányok szerepének előmozdítására szólít fel az éghajlatváltozás kezelésében⁽²⁾;
6. úgy véli, hogy a nőkre nagyobb felelősséget kell ruházni az éghajlatváltozással kapcsolatban; ezt úgy kell elérni, hogy javítjuk az oktatásuk szintjét és az éghajlattal kapcsolatos technológiákkal, intézkedésekkel és fellépésekkel kapcsolatos tudatosságukat, valamint előmozdítjuk szerepüket az e területekre vonatkozó döntéshozatali folyamatokban;

⁽¹⁾ A Tanács következtetései – Az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményével (UNFCCC) összefüggésben sorra kerülő találkozók (Glasgow, 2021. október 31. – november 12.) előkészítése.

⁽²⁾ <https://www.gov.scot/publications/glasgow-womens-leadership-statement-gender-equality-climate-change/>.

7. kiemeli, hogy fontos összefüggések vannak a nemek, az éghajlatváltozás és más környezeti kihívások között; rámutat arra, hogy a nőket és a férfiakat valószínűleg eltérően érintik az éghajlatváltozás hatásai, attól függően, hogy milyen konkrét élethelyzetben élnek, és hogy egyéni szinten mennyire eltérő képességeik vannak az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra, eltérő szemléletmód és attitűd jellemzi őket az éghajlatváltozás mérséklésének lehetőségeit illetően, és eltérően érintik őket az éghajlat-politika társadalmi-gazdasági hatásai; úgy véli, hogy a nők és a lányok a magatartásváltozások katalizátoraiként léphetnek fel;

A nemi dimenzió érvényesítése

8. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése, ami alatt a nemi dimenzióknak a politikák, szabályozási intézkedések és kiadási programok előkészítésébe, tervezésébe, végrehajtásába, nyomon követésébe és értékelésébe való integrálását értjük, értékes eszköz a nemek közötti egyenlőség megvalósításához, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem használják megfelelően;

9. megjegyzi, hogy bár a 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó nemi egyenlőségi stratégia⁽³⁾ elismeri, hogy az európai zöld megállapodás keretébe tartozó politikák és programok a nőkre eltérő hatással lehetnek, mint a férfiakra, a nemi dimenzióknak az összes fontosabb európai bizottsági kezdeményezésbe való, bejelentett integrálása nem egyértelmű⁽⁴⁾; utal az Európai Parlament európai zöld megállapodásról szóló állásfoglalására, amely „hangsúlyozza, hogy a zöld megállapodásban foglalt fellépések és célok tekintetében figyelembe kell venni a nemi dimenziót, ideértve a nemek közötti egyenlőség érvényesítését és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő intézkedéseket is”⁽⁵⁾;

10. hangsúlyozza, hogy az Unióban a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítési eszköztárának kulcsfontosságú elemei a nemi szempontú hatásvizsgálatok, amelyek még nincsenek teljesen kidolgozva, mivel a nemek szerint lebontott és interszekcionális adatok, statisztikák és információk gyűjtése és felhasználása gyakran hiányos; kéri az Európai Bizottságot, hogy alkalmazza a nemi szempontú hatásvizsgálatokra vonatkozó EIGE-útmutatót⁽⁶⁾; hangsúlyozza, hogy az EU tagállamaiban gyűjtött adatoknak átfogóbb, nemekre vonatkozó mutatókat is tartalmazniuk kellene, anélkül, hogy növelnék a helyi és regionális önkormányzatokra háruló adminisztratív terheket;

11. üdvözlözi az Esélyegyenlőségi Munkacsoport⁽⁷⁾ létrehozását, amely biztosítja az egyenlőség – ezen belül a nemek közötti egyenlőség és a nemi sokszínűség – érvényesítését az összes uniós politikában, azok megtervezésétől a végrehajtásig, és arra kéri az EU-t, hogy segítse elő a bevált gyakorlatok cseréjét a nemzeti hatóságok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok között, elkerülve a felülről lefelé irányuló megközelítést;

12. kijelenti, hogy a nőknek az éghajlatváltozással kapcsolatos döntéshozatalban való részvétele szintén fontos tényező a nemek közötti egyenlőség szempontját jobban érvényesítő és egyben hatékonyabb éghajlat-politikák és programok szempontjából; kéri a nők részvételének fokozását az uniós intézmények, kormányzati szervek és közigazgatási szervek fellépéseiben, valamennyi kormányzati szinten; kéri a Tanácsot a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelv⁽⁸⁾ előtt álló akadályok felszámolására;

13. hangsúlyozza, hogy a világvárvány utáni helyreállítás lehetőséget kínál egy új normalitás kiépítésére, valamint a forrásoknak a klímasemleges és nemi szempontból kiegyensúlyozott társadalom felé való átirányítására; ösztönzi, hogy használják a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének eszközeit a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása során, mivel ezeknek nemcsak a helyreállítás, hanem a fenntartható, igazságos és egyenlő társadalom alapját is kell képezniük;

⁽³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0152>.

⁽⁴⁾ Az európai zöld megállapodás (COM(2019) 640 final), a 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célterv (COM(2020) 562 final) és az Éghajlat- és energiapolitikai keret (COM(2014) 15 final), valamint a Tiszta bolygót mindenkinek (COM(2018) 773 final) nem tesz említést a nemekről; a környezetvédelmi cselekvési program (1386/2014/EU) egy helyen megemlíti a várandós nőket, mint veszélyeztetett csoportot. Ez annak ellenére van így, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése Szerződésben foglalt kötelezettség; hogy a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós politika és a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének keretét a nemi esélyegyenlőségi stratégia (COM(2020) 152) határozza meg, valamint hogy az EU elkötelezett a fenntartható fejlődési célok (2015) és az UNFCCC nemekre vonatkozó cselekvési terve (2019) mellett. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jcms.13082>.

⁽⁵⁾ HL C 270., 2021.7.7., 2. o.

⁽⁶⁾ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/gender-impact-assessment/guide-gender-impact-assessment>.

⁽⁷⁾ Union of equality: the first year of actions and achievements | European Commission (europa.eu).

⁽⁸⁾ Ez biztosítaná, hogy a nem ügyvezetői vállalati testületekben a tagok legalább 40 %-a nő legyen.

14. kéri a kutatás megerősítését a döntéshozatalban való részvétel akadályainak azonosítása, valamint annak feltárása érdekében, hogy a nemi sztereotípiák hogyan befolyásolják az emberek fogyasztását és életmódját; ösztönzi az olyan modellek használatát, mint a GAMMA (Gender Assessment Method for Mitigation and Adaptation) [a hatáscsökkentés és alkalmazkodás nemekre vonatkozó értékelési módszere], hogy pontosabb adatokhoz juthassunk;

15. úgy véli, hogy a nemi szempontokra érzékeny szemlélettel jobban meg lehet felelni valamennyi polgár igényeinek és képességeinek. A helyi és regionális önkormányzatok vannak a legjobb helyzetben ahhoz, hogy a szociális kérdéseket integrálják az éghajlat-politikai intézkedésekbe, mivel ők az emberekhez legközelebb álló kormányzati szint, és kulcsszerepet játszanak a jogszabályok végrehajtásában; hangsúlyozza, hogy a nők részvételét valamennyi intézményi szinten elő kell mozdítani, kezdve az EU-val;

16. kéri, hogy az európai éghajlati paktum tükrözze ezt a nemi alapú megközelítést, hogy a nemi dimenzióval kapcsolatos figyelemfelkeltésre, oktatásra és tudásmegosztásra összpontosító konkrét tájékoztatási tevékenységek beépítésével befolyást gyakoroljon az éghajlat-politikára és az ezzel kapcsolatos fellépésekre;

17. hangsúlyozza a nemekkel és a környezettel kapcsolatos nem kormányzati szervezetek és civil szervezetek pártokon átívelő együttműködésének, valamint a közös figyelemfelhívó kampányok és képzési programok létrehozásának fontosságát;

Zöld munkahelyek

18. üdvözli, hogy a zöld, digitális és inkluzív helyreállítás lehetőséget teremt új munkahelyek létrehozására vagy a tartós munkanélküli nők digitális gazdaságban való elhelyezkedésére; fenntartja, hogy a fenntartható és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé vezető út lehetővé teszi a nemi dimenzió figyelembevételét a meglévő egyenlőtlenségek állandósulásának megakadályozása érdekében;

19. hangsúlyozza, hogy a nőknek a zöld gazdasági tevékenységekhez való hozzájárulása elengedhetetlen a méltányos fenntartható fejlődés eléréséhez, és ezt be kell építeni a köztudatba és el kell ismerni; a nők és a lányok is profitálhatnak a zöld vállalkozásokban rejlő lehetőségekből, és munkavállalók helyett zöld munkáltatókká válhatnak, feltéve, hogy ez nem azt jelenti, hogy a munkavállaló kényszervállalkozóként bizonytalan helyzetbe kerül;

20. elismeri, hogy a technológia mindannyiunk életében fontosabb szerepet fog játszani, és hogy kritikus fontosságú, hogy a technológiai ágazat olyan formát öltjön, mint a társadalom, amelynek szolgálatában áll; kéri a nőket és lányokat célzó, digitális és technológiai szakismereteket nyújtó képzési programok létrehozását és pénzügyi támogatását, mivel ez kulcsfontosságú lehetőség az innováció felgyorsítására az éghajlatvédelmi átállás és az energetikai átmenet terén, növelve a nemi kvótákat ezekben az ágazatokban, és biztosítva a szakmai lehetőségekhez való egyenlő hozzáférést⁽⁹⁾;

21. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a digitális átállás fontos elemeként építsék be a nemek közötti egyenlőséget, így többek között a digitális oktatási politikák kidolgozásába emeljék be a nemi dimenziót is, támogassák az IKT terén dolgozó női példaképek részvételével működő mentori rendszereket, számolják fel az algoritmusokból eredő, nemi alapon történő, tudatos vagy akaratlan megkülönböztető torzítást, előzzék meg a kibertérben elkövetett erőszakot, használják fel az Erasmus+ erőfeszítéseit és programjait, erősítsék meg az egész életen át tartó tanulás koncepcióját a felnőttoktatásban, különösen a távoli térségekben, valamint előzzék meg a digitális kirekesztést;

22. úgy véli, hogy a távmunka jobb egyensúlyhoz vezethet a munka és a magánélet között, különösen a nők esetében, amennyiben a családok minden munkaidőben hozzáférnek megfizethető és színvonalas gyermekgondozáshoz, gondolva itt az idősebb gyerekek szabadidős tevékenységeire is. Figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy a nők gyakrabban válnak családon belüli erőszak áldozatává⁽¹⁰⁾; hangsúlyozza a legújabb technológiájú hardver és a nagy sebességű internet megfizethető áron történő beszerzésének fontosságát a távmunka vonatkozásában, valamint a WIFI4EU program távoli térségekre történő kiterjesztésének fontosságát; sürgeti a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló 2019. évi irányelv ambiciózus végrehajtásának felgyorsítását;

⁽⁹⁾ Sikeres példák: Nők és lányok a STEM-fórumon, Girls Go Circular (eit.girlsgocircular.eu); a „Nők a digitalizációban” eredménytábla létrehozása a digitális gazdaság és társadalom fejlettségét mérő mutató (DESI) szerves részeként.

⁽¹⁰⁾ <https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/in-focus-gender-equality-in-covid-19-response/violence-against-women-during-covid-19>.

Fenntartható tömegközlekedés és mobilitás

23. hangsúlyozza, hogy a városi közlekedési rendszerek tervezése és kialakítása során jobban figyelembe kell venni a nemek közötti egyensúly hiányát, mivel a nők jellemzően gyakrabban használják a tömegközlekedést; hangsúlyozza, hogy a biztonság és a biztonságérzet a legfontosabb szempontok, amelyeken javítani kell; a mobilitási mintáknál (beleértve a menetrendeket) és a megfelelő útvonalakkal kapcsolatos döntéseknél figyelembe kell venni a nemek szerint eltérő felhasználási módokat (a férfiak esetében több ingázás, a nők esetében rövidebb, több megállóból álló utazások), valamint a munkaerőpiaci és az ápolási-gondozási ágazaton belüli szerepek megosztását; hangsúlyozza, hogy a csúcsidőn kívüli kapacitásnak, a tömegközlekedési szolgáltatások megbízhatóságának és rugalmasságának jobban kell igazodnia valamennyi nem és korosztály képviselőinek mobilitási szokásaihoz, nem szabad azonban megfeledezni arról, hogy a tömegközlekedési szolgáltatásokat minden városnak, régióknak és országnak a különböző igényeknek és realitásoknak megfelelően kell megszerveznie, mind városi, mind vidéki környezetben;

24. úgy véli, hogy az egyszerű, költséghatékony és másolható kezdeményezések, mint például az éjszakai buszok kérésre történő megállásának engedélyezése vagy a jól megvilágított és a forgalomtól teljesen elválasztott kerékpársávok és gyalogutak biztosítása hozzájárulhatnak a fenntarthatóbb, biztonságos és inkluzív mobilitáshoz;

25. úgy véli, hogy az olyan kezdeményezések, mint a „Nők a szállításban – Uniós platform a változásért”, segíthetnek növelni a nők foglalkoztatását a közlekedési ágazatban, és jó fórumot biztosíthatnak a bevált gyakorlatok cseréjéhez, továbbá szorgalmazza a nyomon követést a sokszínűség közlekedési nagykövetein keresztül;

26. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy tervezze meg a városok távoli területekkel való összekapcsolásának módját, valamint az elérhetőség és összeköttetés biztosítását, továbbá a tiszta üzemű gépjárművek, vonatok és elektromos-hibrid buszok szélesebb körű használatának lehetőségét hosszabb távolságok esetén; hisz a különböző alkalmazások digitális jegyértékesítési megoldásaiban; elismeri az uniós városfejlesztési menetrend erőfeszítéseit;

Energiaszegénység

27. mélyszéles aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a villamosenergia- és gázárak az elmúlt évtizedek legmagasabb szintjét érve el az egekbe szöknek valamennyi tagállamban, ami sokak számára energia- és mobilitási szegénységet eredményez. Arra kéri az EU-t, hogy tegyen hosszú távú lépéseket a probléma megoldására, többek között vizsgálja meg az energiaárak emelkedésének okait;

28. elismeri, hogy az energiaszegénység aránytalanul érinti a nőket a jövedelemeloszlás strukturális egyenlőtlenségei, társadalmi-gazdasági helyzetük és a nemek között a gondozás területén meglévő egyenlőtlenség miatt;

29. utal az Európai Parlament állásfoglalására⁽¹¹⁾, amely felszólítja az Uniót, hogy a nemi dimenziót valamennyi energiával kapcsolatos szakpolitikájába és programjába építse be, külön hangsúlyt helyezve a szegénységgel, társadalmi kirekesztéssel és marginalizálódással szembesülő nőkre és lányokra;

30. ösztönzi az Unió energiaszegénységgel foglalkozó tanácsadó központját (EPAH), hogy mutatóiban, valamint az adatok felhasználása és gyűjtése során alkalmazza a nemi dimenziót;

31. megismétli, hogy az energiaszegénység jelentős társadalmi kihívás, amely szociális, gazdasági és környezeti következményekkel jár, és amelyekkel a kormányzás minden szintjén sürgősen foglalkozni kell; ezért hangsúlyozza, hogy az energiaszegénység elleni küzdelemben egyes közpolitikai eszközöket kell bevetni, összekapcsolva az energiahatékonyság és a szociális védelem szempontjait;

32. üdvözli a nemek közötti egyenlőség előmozdításának eszközeként az olyan kezdeményezéseket, mint a „Platform a változásért” vagy a „Women in Energy” díj, továbbá üdvözli a Szociális Klímaalapra vonatkozó javaslatot, amely kompenzálja az ETS közlekedésre és épületekre történő kiterjesztésének társadalmi-gazdasági szempontból kiegyensúlyozatlan hatásait, és amely megemlíti, hogy figyelembe kell venni a nők szempontjait; hangsúlyozza, hogy a Szociális Klímaalap és az Igazságos Átmenet Alap végrehajtását a nemek kérdésére érzékeny szemléletnek kell vezérelnie; üdvözli, hogy az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatósága hamarosan elindítja az egyenlőségi platformot az energiaágazat számára;

⁽¹¹⁾ HL C 76., 2018.2.28., 93. o.

A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés

33. emlékeztet arra, hogy a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés a nemek közötti egyenlőség érvényesítését jelenti a teljes költségvetési folyamatban annak érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőség dimenzióját minden bevételi és kiadási döntésbe beépítsék;

34. aggodalommal veszi tudomásul két közelmúltbeli, az Európai Parlament által 2015-ben, illetve 2017-ben készített tanulmány következtetéseit, amelyek kiemelik a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés gyakorlati alkalmazásának elégtelenségét, valamint azt, hogy ezen a téren 2015 és 2017 között nem történt előrelépés⁽¹²⁾;

35. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése nem szerepel a Rezilienciaépítési Eszközzel szembe fordított rendeletben meghatározott 11 értékelési kritérium között; tágabb összefüggésben az Európai Számvevőszék⁽¹³⁾ úgy véli, hogy az uniós költségvetés nem integrálja a nemi dimenziót, mivel nagyrészt hiányoznak olyan kulcselemek, mint a nemek közötti összehasonlító elemzés, a nemekkel kapcsolatos célkitűzések, mutatók és a jelentéstételen keresztüli elszámoltathatóság;

36. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a közelmúltban kiadott, „A fenntartható gazdaságra való átállás finanszírozási stratégiája” című közleménynek⁽¹⁴⁾ nincs nemi dimenziója, különös tekintettel arra, hogy az inkluzivitás egyike annak a négy fő területnek, ahol további intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a pénzügyi rendszer teljes mértékben támogassa a gazdaság fenntarthatóságára való átállását;

37. kéri az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy kötelezzék el magukat a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés mellett, biztosítva, hogy azt a teljes uniós költségvetésre alkalmazzák, és hogy az Európai Számvevőszék ajánlásait maradéktalanul végrehajtsák, beleértve a jelenlegi többéves pénzügyi keret időközi felülvizsgálatát és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtását is;

38. rámutat „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című RB-véleményre⁽¹⁵⁾, amely egyértelműbb kapcsolatot sürget a stratégia és az Unió fő politikai prioritásai és stratégiái között, különös tekintettel a klímasegélyes gazdaságra való átállásra; megerősíti az RB „A 2021–2027-es időszakra vonatkozó strukturális és kohéziós alapok nemi dimenziója, különös tekintettel az operatív programok előkészítésére” című véleményét⁽¹⁶⁾, amely hangsúlyozza, hogy a nemek közötti egyenlőséget a kohéziós politikai programok kidolgozása esetében horizontális kritériumnak, a programok által követendő célnak és a kohéziós politika fenntartható és kiegyensúlyozott fejlődésre irányuló céljainak elérését elősegítő fontos tényezőnek kell tekinteni;

Nemzetközi szint

39. üdvözlí az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) azon döntését, hogy elfogadja a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikáját⁽¹⁷⁾ és végrehajtási tervét, hogy munkája során átfogóan érvényesítse a nemek közötti egyenlőséget;

40. üdvözlí, hogy az UNFCCC-folyamat keretében – a nemek közötti egyenlőségről szóló megerősített limai munkaprogram (LWPG) és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési terv (GAP) formájában – külön menetrendet hoztak létre az éghajlat-politika terén a nemi szempontokat figyelmen kívül hagyó és a nemek közötti egyenlőségre való érzékenységet mellőző végrehajtás orvoslására és annak biztosítására, hogy a nők hangjának érvényt szerezzenek az éghajlatváltozással kapcsolatos globális viták és nemzetközi tárgyalások során, és kifejezetten üdvözlí a nemi szempontok érvényesítésével és az éghajlatváltozással foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontok (NGCCFP) kijelölését minden fél számára;

⁽¹²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/660058/IPOL_BRI\(2020\)660058_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/660058/IPOL_BRI(2020)660058_EN.pdf).

⁽¹³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_hu.pdf.

⁽¹⁴⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0390&qid=1635262292392&from=HU>.

⁽¹⁵⁾ CDR 2016/2020.

⁽¹⁶⁾ CDR 2503/2021.

⁽¹⁷⁾ https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2020/05/IPCC_Gender_Policy_and_Implementation_Plan.pdf.

41. tudomásul veszi, hogy a Riói Egyezmények⁽¹⁸⁾ elismerik a nemekkel kapcsolatos kérdések közötti fontos összefüggéseket; rámutat a Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra, mint a legátfogóbb útmutatási és inspirációs forrásra a nemek közötti egyenlőség eléréséhez, ahol a K terület⁽¹⁹⁾ különösen hangsúlyozza, hogy a törékeny ökoszisztémák és a természeti világ állapotának romlása nagyobb kockázatot jelent a nők és lányok számára, amelyet az ember által okozott éghajlatváltozás hatásai tovább súlyosbítanak;
42. biztosítékot kér arra vonatkozóan, hogy a nemzetileg meghatározott hozzájárulások, valamint a regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulások figyelembe veszik a társadalmi tényezőket és a nemi dimenziót;
43. üdvözli a Párizsi Megállapodás preambulumát, amely felszólít a nemek közötti egyenlőség megvalósítására és a nők szerepvállalásának elősegítésére a globális felmelegedés korlátozása érdekében; elfogadja azt a Párizsi Megállapodásban megfogalmazott felismerést, miszerint az alkalmazkodás (7. cikk (5) bekezdés) és a kapacitásépítési erőfeszítések (11. cikk (2) bekezdés) terén a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő megközelítések elfogadására van szükség, de sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy e tekintetben nem születtek intézkedések, és további végrehajtási terv sincs.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 27-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁸⁾ Nevezetesen az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezménye (CBD), az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye (UNFCCC) és az ENSZ elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló egyezménye (UNCCD).

⁽¹⁹⁾ https://beijing20.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A levegőre, a vízre és a talajra vonatkozó szennyező anyag-mentességi cselekvési terv

(2022/C 270/06)

Előadó:	Marieke SCHOUTEN (NL/Zöldek), Nieuwegein tanácsnoka
Referenciadokumentum:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Bolygónk egészségé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: „Út a szennyező anyag-mentes levegő, víz és talaj felé” COM(2021) 400 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlí az Európai Bizottság „Út a szennyező anyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című uniós cselekvési tervről szóló közleményét, illetve azt, hogy az az egészségre összpontosít és határon átnyúló megközelítést alkalmaz. Az RB várakozással tekint a bejelentett fellépések és javaslatok elé, és kéri, hogy azok legyenek összhangban egymással és a zöld megállapodás egyéb kezdeményezéseivel;
2. hangsúlyozza, hogy az uniós jogszabályokat teljeskörűen végre kell hajtani az EUMSZ 191. cikkének (2) bekezdésében foglalt elvekkel összhangban (az elővigyázatosság elve, a megelőző intézkedések megtételének elve és az az elv, hogy a környezeti károkat a lehetséges mértékig a forrásnál meg kell előzni, valamint a „szennyező fizet” elve);
3. hangsúlyozza, hogy a szennyezés jelentős probléma, amelyet hatékony többszintű kormányzással és határon átnyúló megközelítéssel kell kezelni: minden érdekeltnek megvan a maga szerepe, és minden szinten fellépésre van szükség annak megakadályozása érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szembesüljenek a negatív hatásokkal a lánc végén;
4. határozottan úgy véli, hogy a szennyezés a fenntarthatatlan termelésen és fogyasztáson alapuló rendszer tünete, amely a korlátlan növekedésen és kitermelésen alapul, és csak akkor kezelhető, ha a körforgásos gazdaság irányába mozdulunk el;
5. kezdeti lépésként üdvözlí a 2030-ra vonatkozó hat fő célkitűzést, de sajnálja, hogy a célok többsége nem új. Az RB úgy véli, hogy nagyobb ambícióra és további fellépésre van szükség, és arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy kezdje meg a célkitűzések felülvizsgálatának és kiigazításának folyamatát a 2050-re vonatkozó elképzeléseknek megfelelően, és vonja be az RB-t ebbe a folyamatba;
6. hangsúlyozza, hogy ezek a célok európai szinten olyan ambiciózus és összehangolt megközelítést igényelnek – a különböző szakpolitikai területeken a környezetvédelmi megfontolásokat szisztematikusan számba véve –, amely összekapcsolja a különböző környezetvédelmi politikák céljait, ütemezését, eljárásait és eszközeit;
7. üdvözlí, hogy az egészség a szennyező anyag-mentességi cselekvési terv egyik fő aspektusa. A környezet-egészségügyi aggályok integrálása döntő fontosságú azon változások eléréséhez, amelyek szükségesek a környezeti stressztényezőknek való kitettség csökkentéséhez, különösen a rossz körülmények között élők esetében ⁽¹⁾, hiszen a környezetszennyezés világszerte a megbetegedések és a korai elhalálozások legfőbb környezeti oka;

⁽¹⁾ 22/2018. számú EEA-jelentés: Unequal exposure and unequal impacts.

8. megismétli, hogy a Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Bizottságnak figyelembe kell vennie az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében a polgárok által megfogalmazott, a szennyező anyag-mentesség témájára vonatkozó javaslatokat, és biztosítaniuk kell, hogy e tekintetben ambiciózus új szabályokat hajtsanak végre;

9. rámutat arra, hogy a világvárvány utáni helyreállításnak az „Egy az egészség” koncepcióra kell összpontosítania, elismerve az emberek, a környezet és az állatok egészsége közötti összefüggéseket. Ha el akarjuk érni a fenntarthatóságot és egészséges régiókat akarunk látni, az „Egy az egészség” koncepciónak vezető szerepet kell játszania a célok meghatározásában és a jogalkotásban;

A megelőzés fokozása a forrásnál

10. üdvözli a „fordított piramison” alapuló új, szennyező anyag-mentességi hierarchiát, de sajnálja, hogy a „szennyezéssel kapcsolatos károk helyreállítását és megtérítését” minimálisan veszik figyelembe;

11. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak e cselekvési terv gyakorlati megvalósításában, de csak akkor tudják betölteni szerepüket, ha uniós szinten hatékony, a forrásra koncentrááló szakpolitikákkal támogatott megelőző megközelítést alkalmaznak;

12. üdvözli az ipari kibocsátásokról szóló irányelv felülvizsgálatát és a kibocsátás forrásnál való csökkentésére irányuló ambiciózusabb megközelítést. Az ipari kibocsátásokról szóló irányelvnek segítenie kell a körforgásos gazdaság célkitűzéseinek elérését;

13. megismétli, hogy a kibocsátásra vonatkozó szabályok különösen hatékony megközelítést jelentenek; ezért azt ajánlja, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet ezek szigorítására, mivel az hatékonyabban csökkentheti a forrásnál a kibocsátást;

14. támogatja a – kialakulóban lévő technológiákat is magukban foglaló – elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos nemzetközi munkát, hogy csökkenteni lehessen az ipari kibocsátásokat, szűkítve ezzel a kibocsátásiszint-tartományt, hogy nemzetközi szinten egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre;

15. kéri, hogy gyorsítsák fel a BAT-referenciadokumentum (BREF) követelményeinek felülvizsgálatát és érvényesítését a különböző ipari szennyezők vonatkozásában, és hogy a környezetszennyezés integrált megelőzésével és csökkentésével (IPPC) kapcsolatos eljárás felülvizsgálata keretében szigorúbb kibocsátási követelményeket alkalmazzanak;

16. hangsúlyozza a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervben bejelentett, a fenntartható termékekre irányuló kezdeményezés fontosságát a termékek által a teljes életciklusuk során – az anyagok kitermelésétől és a gyártástól a felhasználásig és az újrafeldolgozásig – okozott környezetszennyezés tekintetében. Úgy véli, hogy konkrétan meg lehetne határozni, hogy a fenntartható termékekre irányuló kezdeményezés miként járulhat hozzá a cselekvési tervhez;

A „szennyező fizet” elv megerősítése

17. hangsúlyozza, hogy a cselekvést nem szabad egyedül a kormányokra hagyni: valamennyi ágazatnak fontos szerepet kell játszania a szennyezés korlátozása és a környezeti károk forrásnál történő elhárítása terén;

18. kéri, hogy az EU-ba érkező termékek és áruk ugyanazoknak a környezetvédelmi normáknak feleljenek meg, amelyek az EU-ban érvényben vannak. Ennek hiányában a „szennyező fizet” európai elvet kellene alkalmazni;

19. hangsúlyozza, hogy a „szennyező fizet” elve az EU környezetvédelmi politikájának alapját képezi, és megköveteli, hogy a szennyezők viseljék a szennyezés megelőzése, ellenőrzése és orvoslása érdekében hozott intézkedések költségeit;

20. kiemeli az Európai Számvevőszék jelentését⁽²⁾, amely megállapította, hogy a „szennyező fizet” elve nem fed le minden területet, illetve nem alkalmazták teljeskörűen, és hogy jelenleg gyakran a kormányok viselik a szennyezés eltakarításának költségeit;

⁽²⁾ Különjelentés 12/2021: A „szennyező fizet” elv alkalmazása következtelen az Unió környezetvédelmi politikáiban és fellépésében.

21. kéri, hogy a „szennyező fizet” elvét jobban építsék be a környezetvédelmi jogszabályokba, különösen a kibocsátási határértékek csökkentése által, hogy tovább csökkentsük a fennmaradó szennyezést, és kezeljük a bármilyen forrásból, többek között a mezőgazdaságból származó diffúz szennyezést;

22. hangsúlyozza, hogy a gyártókat – a valamennyi fogyasztási cikk és csomagolóanyag környezeti és ártalmatlanítási költségeire vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősség révén – jogilag és pénzügyileg felelőssé kell tenni azokért az enyhítő intézkedésekért, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a szennyezés az értéklánc egészében kezelve legyen;

Jobb végrehajtás és nyomon követés

23. rámutat arra, hogy ha az EU nem teljesíti az uniós környezetvédelmi jogszabályokban meghatározott környezetvédelmi célokat, az abból eredő költségek és elmaradó előnyök évente mintegy 55 milliárd eurót tesznek ki⁽³⁾;

24. kiemeli, hogy nem minden szennyező anyag egyformán káros az emberi egészségre és a környezetre, ezért a kockázatalapú elemzés lehetővé teheti az ökológiai és gazdasági szempontok jobb összehangolását;

25. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok elengedhetetlen szerepet játszanak a környezetvédelmi és iparpolitikák végrehajtásában, és széles hatáskörrel rendelkeznek a szennyezéskorlátozás érvényre juttatása terén, és e tekintetben üdvözli „A szennyező anyag-mentesség közös betartatása” elnevezésű 5. kiemelt kezdeményezést;

26. felhívja a figyelmet az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) elemzésére⁽⁴⁾, amely azt mutatja, hogy a környezetvédelmi jogszabályok optimális szinttől elmaradó végrehajtása leggyakrabban a hatóságok közötti nem hatékony koordinációnak, az adminisztratív kapacitás hiányának, az elégtelen finanszírozásnak, az ismeretek és az adatok hiányának, az elégtelen megfelelési mechanizmusoknak és a szakpolitikai integráció hiányának eredménye. Az érdekelt felek szennyező anyag-mentességgel foglalkozó platformjának elő kell segítenie a nagyobb összhangot valamennyi kormányzati szint és a különböző szakpolitikai területek között. Az RB határozottan támogatja az új platformot, és üdvözli a platformban kapott szerepet, amellyel elismerik, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a szennyező anyag-mentességre irányuló törekvés tekintetében;

27. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a cselekvési terv 3.1. szakasza nem említi a helyi és regionális dimenziót; kéri a helyi és regionális önkormányzatok szerepének előtérbe helyezését, és megismétli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak pénzügyi és technikai támogatásra van szükségük a célkitűzések helyi szintű megvalósításához;

28. hangsúlyozza, hogy a végrehajtási problémák nem oldhatók meg csak azzal, hogy még több jogszabályt fogadunk el. A támogatási mechanizmusok, a helyi és regionális önkormányzatok kapacitásépítése, a tudásmegosztás és az innováció alapvetően fontosak a célértékek és normák teljesítéséhez;

29. hangsúlyozza, hogy fel lehet használni az olyan uniós kezdeményezéseket, mint a városfejlesztési menetrend partnerségei, és fontolóra kellene venni új környezetvédelmi partnerségek aktív létrehozását a végrehajtás támogatása érdekében;

30. üdvözli a szennyező anyag-mentesség figyelemmel kísérésére és jövőbeli alakulására vonatkozó keret (ZPMOF) kidolgozását, és kéri, hogy minden releváns adatot gyűjtsenek össze, hangoljanak össze, és ezeket tegyék mindenki számára hozzáférhetővé. Az RB hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a ZPMOF összhangban álljon a környezetvédelmi cselekvési program által meghatározott új nyomonkövetési kerettel;

A helyi és regionális szennyező anyag-mentességi intézkedések támogatása

31. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy együttműködjön a városokkal és régiókkal a Zöld város megállapodás, az Európa Zöld Fővárosa díj és a Zöld Levél díj, valamint a környezetbarátabb városok európai éve keretében, mivel ezek ösztönzik a fejlesztést;

⁽³⁾ Study 2019: The costs of not implementing EU environmental law.

⁽⁴⁾ EEA Environmental indicator report 21/2017.

32. rámutat arra, hogy területorientált megközelítésre van szükség. A sajátos földrajzi körülményektől függően nemcsak a városi közösségekre, hanem a más típusú közösségekre is külön politikákat kell tervezni;
33. hangsúlyozza, hogy a területrendezés révén megvalósuló környezeti javulás – például a városi területeken a jó minőségű zöld és kék területek bővítése – három szempontból is előnyös: csökkenti a környezetszennyezést és támogatja a biológiai sokféleséget, javítja a városi népesség egészségét és jóllétét, valamint előmozdítja a társadalmi kohéziót és integrációt⁽⁵⁾;
34. hangsúlyozza a természetalapú megoldások jelentőségét, hiszen ezek gazdasági lehetőségeket, munkahelyeket, valamint közegészségügyi és jóléti előnyöket teremtő fenntartható, költséghatékony megoldásokat kínálnak. A helyi és regionális önkormányzatok számára technikai támogatást, az ismeretek kicserélésének lehetőségét és kapacitásépítést kell biztosítani annak érdekében, hogy közbeszerzéseikben képesek legyenek figyelembe venni a járulékos előnyöket;
35. ismét hangsúlyozza azt az átfogó megközelítést, hogy az önkormányzatok zajvédelmi cselekvési terveit és levegőminőségi terveit hatékonyabban ötvözzék a fenntartható városi mobilitási tervekkel annak érdekében, hogy a vonzó tömegközlekedés, valamint a kerékpáros és gyalogos közlekedés hatékony ösztönzése révén javítsák a zajvédelmet és a levegőminőséget;
36. támogatja a digitális zöld megoldásokra és az intelligens szennyező anyag-mentességre irányuló élő laboratóriumok létrehozását és folyamatos támogatását. A helyi digitális ikermodellek segíthetnek a zöld és digitális átalakulást célzó helyi és regionális intézkedések kidolgozásában. A digitalizáció kormányzati ellenőrzése elengedhetetlen, mivel a fenntartható fejlődés ma már elválaszthatatlanul összekapcsolódik a digitális világgal;
37. kéri, hogy az európai adattér foglalja magában a fenntarthatóságra vonatkozó adatok cseréjét annak érdekében, hogy az értékláncok hozzá tudjanak járulni az iparágak ökológizálásához. Ezenkívül az adattárolásra és -cserére vonatkozó uniós szintű szabványok kidolgozása biztosítani fogja az olyan adatok rendelkezésre állását, amelyek felhasználhatók a szennyező anyag-mentességre való átálláshoz;
38. üdvözli az Európai Bizottság és az RB közötti együttműködésre irányuló javaslatot, hogy létrehozzák az uniós régiók zöld teljesítményének eredménytábláját, amely az „Év Zöld Régiója” elnevezésű új díj alapját fogja képezni;

Konkrét kérdések

Levegő

39. megjegyzi, hogy a levegőszennyezés a legnagyobb környezet-egészségügyi kockázat az EU-ban; évente 400 000 korai elhalálozás tulajdonítható neki⁽⁶⁾;
40. megismétli⁽⁷⁾, hogy a hatékony levegőminőségi politikák globális, európai, nemzeti, regionális és helyi szintű fellépést és együttműködést tesznek szükségessé. A szubszidiaritás elve szerint a megvalósítás főleg az egyedi körülményekhez szabott nemzeti, regionális és helyi intézkedésekre támaszkodik;
41. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló törekvését, hogy jobban összehangolja az EU levegőminőségi előírásait a WHO legutóbbi ajánlásaival, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok támogatása érdekében megerősítse a nyomon követésre, modellezésre és levegőminőségi tervekhez kapcsolódó rendelkezéseket, melyeket szintén jobban össze kell hangolni;
42. javasolja, hogy a WHO 2021. évi célértékeit 2050-ig elérendő célként alkalmazzák, de az ajánlott értékeket ne alkalmazzák határértékként, mivel számos tagállam még a jelenlegieket sem teljesítette;

⁽⁵⁾ Healthy environment, healthy lives: how the environment influences health and well-being in Europe (Egészséges környezet, egészséges élet: hogyan befolyásolja a környezet az egészséget és a jóllétet Európában).

⁽⁶⁾ Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA): A levegő minősége Európában – 2020. évi jelentés.

⁽⁷⁾ A tiszta levegőre vonatkozó uniós politika jövője a szennyezőanyag-mentességi célkitűzés keretében.

43. javasolja, hogy vegyék figyelembe az RB regionális központokkal folytatott konzultációjának következtetéseit, amely a környezeti levegő minőségéről szóló uniós irányelv és a nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségvállalásokról szóló irányelv végrehajtását vizsgálta, valamint az Európai Parlament végrehajtási jelentését⁽⁸⁾, amely a környezeti levegő minőségéről szóló irányelveket „részben hatékony, javítást igénylő eszköznek” minősíti;

44. rámutat arra, hogy a világlégiárvány lendületet adott a változásnak azzal, hogy ösztönözte a modális váltást és azt, hogy az utak által elfoglalt terület egy részét átadják a gyalogosoknak és a kerékpárosoknak – illetve növeljék a zöldterületeket –, elkerülve az erősen légszennyezett, autók által uralt városokhoz való visszatérést;

45. rámutat arra, hogy további erőfeszítésekre van szükség a szagszennyezés csökkentése érdekében, és úgy véli, hogy az ipari kibocsátásokról szóló irányelv a szagszennyezés elleni küzdelem fő eszköze, mivel az a kibocsátások valamennyi formájára kiterjed. Az RB hangsúlyozza a civil tudomány és a nyilvánosság részvételének fontosságát a szagszennyezéssel kapcsolatos kihívások kezelésében. A különböző érdekelt felek különféle hozzájárulásait magában foglaló többszintű megközelítés lehetővé teheti a polgárok számára, hogy részt vegyenek a környezetükkel kapcsolatos döntésekben, és segítheti a politikai döntéshozókat és a szakkiadásokkal járó tevékenységek okozóit megalapozott döntések meghozatalában és a szagszennyezés kérdésének jobb kezelésében;

Víz

46. üdvözli a célkitűzést, hogy 30 %-kal csökkentsék a környezetbe kibocsátott mikroműanyagokat, és arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy határozza meg egyértelműen a mikroműanyagok fogalmát, ugyanakkor törekedjen a mikroműanyagok és nem szőtt textíliák forrásnál történő kibocsátásának megelőzésére azáltal, hogy szigorúbb intézkedéseket javasol a szándékosan kibocsátott mikroműanyagokra vonatkozóan;

47. üdvözli a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv felülvizsgálatát, és támogatja mind azt a kezdeményezést, hogy ezt az irányelvet használják fel az értékes tápanyagok visszanyerésére irányuló munkára, mind pedig az olyan új anyagok vizsgálatára irányuló kezdeményezést, mint a gyógyszermaradványok és a mikroműanyagok;

48. javasolja annak felmérését, hogy mennyire hatékonyak ezek az intézkedések, valamint annak megfontolását, hogy milyen beruházásokra van szükség a gyógyszerek és a mikroműanyagok terén, olyan területekre összpontosítva, ahol az ökológiát vagy az ivóvízforrásokat kockázatok fenyegetik;

49. támogatja a felszíni és a felszín alatti vizekben lévő anyagok megfigyelését – innovatív megfigyelési és értékelési technikák alkalmazásával –, és azt, hogy azt beépítsék az elsőbbségi anyagokról szóló irányelv és a felszín alatti vizekről szóló irányelv felülvizsgálatába. Rámutat arra, hogy információcserére van szükség a vízgyűjtő területeken történő kibocsátásokkal kapcsolatban, mivel a szennyező anyagok kibocsátása hatással van a vízgyűjtő terület további szakaszaira;

50. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a víz újrafelhasználása az EU-ban még mindig korlátozott, és úgy véli, hogy ezt segíteni lehetne azzal, ha a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló uniós rendelet hatályát kiterjesztenék a városi zöld területeken, parkokban, kertekben és közhasználatú (pl. szabadidős, illetve sportcélú) területeken történő öntözésre szolgáló vízfelhasználásra is;

Zaj

51. rámutat arra, hogy a zaj egészségre gyakorolt hatása miatt évente egymillió egészséges év vész el⁽⁹⁾. A közúti forgalomból származó zajszennyezés csökkentése alapvetően fontos a növekvő közegészségügyi probléma kezeléséhez;

52. hangsúlyozza, hogy európai szintű fellépésre van szükség a közúti, vasúti és légi forgalomból származó zajszennyezés csökkentésére irányuló helyi és regionális erőfeszítések támogatásához azáltal, hogy biztosítják a környezeti zajról szóló irányelv szerinti feltérképezési és jelentéstételi követelmények jobb végrehajtását és érvényesítését;

53. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy a zajcsökkentésre vonatkozó ambiciózus, kötelező célértékek meghatározása érdekében vizsgálja meg a környezeti zajról szóló irányelv felülvizsgálatának lehetőségét, hogy az közelebb kerüljön a WHO által ajánlott határértékekhez, és kéri az összes érdekelt felet, hogy készítsen cselekvési ütemtervet;

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament 2021. március 25-i állásfoglalása a környezeti levegő minőségéről szóló irányelvek végrehajtásáról: a 2004/107/EK és a 2008/50/EK irányelv (2020/2091 (INI))(HL C 494., 2021.12.8., 64. o.).

⁽⁹⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/health-risks-caused-by-environmental>.

54. amellett érvel, hogy a hangsúlyt a túlzott zajt csökkentő intézkedésekről a zajt teljes mértékben megelőző intézkedésekre – például a fenntartható közlekedési módok, köztük a gyaloglás és a kerékpározás támogatására – kell helyezni: ez elengedhetetlen a zaj jelentős és hosszú távú csökkentéséhez;

Talaj

55. hangsúlyozza a talaj minőségére és eredetére vonatkozó tényleges végrehajthatóság fontosságát. Ennek fényében alapvető fontosságú a talaj minőségére és eredetére vonatkozó egységes igazolás bevezetése az uniós tagállamokban ahhoz, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megállítsák a szennyezett talaj régiók közötti szállítását és használatát, ami megakadályozza, hogy a szennyezőt felelősségre vonják;

56. hangsúlyozza, hogy az egészséges talaj alapvetően fontos a jóllét és a jólét szempontjából, és a talajszennyezés megelőző és kockázatalapú megközelítést támogatja. Hangsúlyt kell helyezni nemcsak a kémiai minőségre, hanem a talaj fizikai és biológiai állapotára is;

57. megjegyzi, hogy a hulladéklerakókban elhelyezett műanyagok mérgező vegyi anyagokat bocsátanak ki a talajba és a felszín alatti vizekbe. A rosszul kezelt műanyagok szennyezik a földterületeket, a vizeket és az óceánokat is. Az esőben, a talajban, a vízfolyásokban, az óceánokban és a hegytetőkön is jelen lévő mérgező adalékanyagokat és mikroműanyagokat nem lehet újrahasznosítással, hulladéklerakóba helyezéssel vagy égetéssel eltávolítani. Csak az alapvető felhasználásra szánt műanyagok globális szintű előállításának jogilag kötelező korlátozásai hozhatnak változást;

58. üdvözli az uniós talajvédelmi stratégiát és a talaj egészségéről szóló uniós jogszabály bejelentését, mivel a talajvédelem európai kereten keresztül történő támogatása kulcsfontosságú lépés a klímasemlegesség, a biológiai sokféleség helyreállítása, a szennyező anyag-mentesség, valamint az egészséges és fenntartható élelmiszerrendszer felé. Ugyanakkor amellett érvel, hogy rugalmasságot kell biztosítani a cselekvési terv és az új talajvédelmi stratégia intézkedéseinek nemzeti szintű végrehajtásában, mivel jelentős regionális különbségek vannak a területrendezés, a tájkép, a talaj (összetétele) és a talajhasználat tekintetében;

59. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy tanácsot adjon a mezőgazdasági termelőknek a kevésbé szennyező gyakorlatok alkalmazásáról, csökkentve az ammónia- és nitrátkibocsátást. A mezőgazdasági ágazat egyéb kibocsátásai, például a foszfátok, a fémek, a növényvédő szerek és a gyógyszerek szintén fontosak;

60. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet a múltbeli diffúz kibocsátásokra. Az új szabványok néha megvalósíthatatlanok, ami a szennyezett területek használatának korlátozását eredményezi. Ezért a forrásalapú megközelítést össze kell kapcsolni a meglévő szennyezési források felszámolására irányuló stratégiával;

Veszélyes anyagok

61. proaktív intézkedéseket javasol, hogy megakadályozzák a vegyi anyagok bekerülését a láncba. Ide tartoznak az forgalomba hozott anyagok biztonságos használatára vonatkozó szabályok is. Az EU-nak a vegyi anyagokat az emberre és a környezetre gyakorolt lényegi káros tulajdonságaik alapján kell szabályoznia, még tudományos bizonytalanság esetén is, figyelembe véve a kitétség kockázatát és a szóban forgó vegyi anyagok társadalom számára jelentkező előnyeit is, valamint azonosítani kell és ki kell zárni a konkrét és elfogadhatatlan kockázatokat;

62. úgy véli, hogy a vegyi anyagok regisztrálása, értékelése, engedélyezése és korlátozása (REACH) a környezetbe kerülő veszélyes anyagok ellenőrzésének kulcsfontosságú eszköze. Alapvetően fontos, hogy a REACH engedélyezési és korlátozási eljárásait szélesebb körben alkalmazzák, és hogy a jelöltlistára több, különös aggodalomra okot adó anyagot vegyenek fel;

63. uniós szintű korlátozásokat kér a veszélyes perfluor-alkil anyagok (PFAS) problematikus felhasználásainak és kibocsátásainak vonatkozásában. Sok ilyen anyag komoly aggodalomra ad okot, mivel rendkívül perzisztensek, és káros hatással vannak az emberi egészségre és a környezetre;

64. rámutat, hogy jelenleg hiányos ismereteink vannak számos veszélyes anyag környezetre gyakorolt vagy a környezeten keresztül kifejtett (öko)-toxikológiai hatásairól. A vegyi anyagok ökológiai és egészségügyi hatásaira vonatkozó tudományos adatokat folyamatosan frissíteni kell és figyelembe kell venni, valamint hozzáférhetővé is kell tenni, különös tekintettel az embereket és a környezetet érintő kockázatokra.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 27-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – TÁVÜLÉS – AZ RB 148. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2022.1.26.–2022.1.27

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kibocsátásmentes közúti közlekedés felé: Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése és a szén-dioxid-kibocsátási előírások megerősítése

(2022/C 270/07)

Előadó:	Adrian TEBAN (RO/EPP), Kudzsir (Cugir) polgármestere, Fehér megye
Referenciaszöveg:	<p>Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről, valamint a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről</p> <p>COM(2021)559 final</p> <p>Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az (EU) 2019/631 rendeletnek az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírásoknak az Unió fokozott éghajlatvédelmi törekvésével összhangban történő megerősítése tekintetében történő módosításáról</p> <p>COM(2021) 556 final</p> <p>A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának gyors kiépítését támogató kiegészítő intézkedések ismertetését célzó, stratégiai megvalósítási terv</p> <p>COM(2021) 560 final</p>

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az (EU) 2019/631 rendeletnek az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírásoknak az Unió fokozott éghajlatvédelmi törekvésével összhangban történő megerősítése tekintetében történő módosításáról

COM(2021) 556 final

1. módosítás

(9) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(9) [...] A megerősített szén-dioxid-kibocsátáscsökkentési előírások technológiaszemleges módon biztosítják az általuk meghatározott, a teljes járműállományra vonatkozó célértékek elérését. A kibocsátásmentes járműállományra vonatkozó célérték eléréséhez különféle technológiák állnak rendelkezésre, most és a jövőben is. A kibocsátásmentes járművek közé tartoznak jelenleg az akkumulátoros elektromos járművek, az üzemanyagcellás és egyéb hidrogénüzemű járművek, és folyamatos a technológiai innováció. A kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek (utóbbiak közé tartoznak a jó teljesítményű, hálózatról tölthető hibrid elektromos járművek) továbbra is szerepet játszhatnak az átállási pályában.</p>	<p>(9) [...] A megerősített szén-dioxid-kibocsátáscsökkentési előírások csak akkor biztosítják technológiaszemleges módon az általuk meghatározott, a teljes járműállományra vonatkozó célértékek elérését, ha számba veszik az általuk használt üzemanyagok szén-dioxid-kibocsátását, gyártásuk keretében is. A kibocsátásmentes járműállományra vonatkozó célérték eléréséhez különféle technológiák állnak rendelkezésre, most és a jövőben is. A kibocsátásmentes járművek közé tartoznak jelenleg az akkumulátoros elektromos járművek, az üzemanyagcellás és egyéb hidrogénüzemű járművek, és folyamatos a technológiai innováció. A kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek (utóbbiak közé tartoznak a jó teljesítményű, hálózatról tölthető hibrid elektromos járművek, illetve a megújuló módon előállított e-üzemanyagokkal, a fejlett bioüzemanyaggal és biogázzal működő járművek) továbbra is szerepet játszhatnak az átállási pályában.</p>

Indokolás

Az alacsony kibocsátású járműveket és a fejlett bioüzemanyagokhoz hasonló üzemanyagokat figyelembe kell venni egy olyan regionális összefüggésben, ahol nehéz elterjeszteni a kibocsátásmentes elektromos járműveket. Lásd az alábbi módosítást.

2. módosítás

Javaslat új preambulumbekszedésre a (9) preambulumbekszedés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(9a) <i>A régiók sajátos jellemzői (például földrajzi elhelyezkedés, éghajlati viszonyok) megnehezíthetik a személygépkocsik és a könnyű közúti járművek teljeskörű villamosítását. Ezekben a régiókban a megújuló módon előállított e-üzemanyagokkal és a bioüzemanyagokkal működő, valamint a hibrid járművek – bár nem felelnek meg a „zéró kipufogógáz-kibocsátás” meghatározásának – előnyösebb és rugalmasabb szén-dioxid-kibocsátással rendelkezhetnek, mint a kipufogógáz-kibocsátás nélküli járművek, ezért nem kellene őket 2035-től kizárni az egységes piacról. Az Európai Bizottságnak ezért keresnie kell annak módját, hogy figyelembe vegye a megújuló módon előállított e-üzemanyagokkal, valamint a bioüzemanyaggal működő és a hibrid járműveket, amikor meghatározza a járműállományra vonatkozó célértékeket, amelyeket a járműgyártóknak – még hatálybalépésük előtt – kellő időben figyelembe kell venniük. A fent említett típusú régiók számára külön tanácsadást kell biztosítani arra vonatkozóan, hogy miként érhető el a klímasemleges mobilitásra vonatkozó célkitűzés. Emellett célzott támogatást kell nyújtani nekik a különböző uniós alapokból is.</i></p>

Indokolás

Azokat a régiókat, ahol a földrajzi vagy éghajlati viszonyok megnehezítik a közúti járművek teljeskörű villamosítását, célzottan támogatni kell az elektromos közlekedésre történő átállásban.

3. módosítás

(11) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(11) A felülvizsgált szén-dioxid-kibocsátási előírások keretében meghatározott célértékeket egy európai stratégiának kell kiegészítenie, amely választ ad a kibocsátásmentes járművek és a kapcsolódó technológiák gyártásának bővítésével, valamint az ágazatban dolgozók tovább- és átképzésével, valamint a gazdaság diverzifikációjával és a tevékenységek átalakításával összefüggő kihívásokra. Adott esetben uniós és tagállami szinten pénzügyi támogatást is fontolóra kell venni a magánberuházások bevonásához, beleértve a következő eszközöket: az Európai Szociális Alap Plusz, az Igazságos Átmenet Alap, az Innovációs Alap, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, valamint a többéves pénzügyi keret és a NextGenerationEU egyéb eszközei, az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban. A felülvizsgált környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokra vonatkozó szabályok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy támogassák a vállalkozásokat a termelési folyamataik dekarbonizációjában, és zöldebb technológiákat alkalmazzanak az új iparstratégia összefüggésében.</p>	<p>(11) A felülvizsgált szén-dioxid-kibocsátási előírások keretében meghatározott célértékeket egy, a gépjárműipar és a gépjárműipari régiók igazságos átmenetét szolgáló európai mechanizmusnak kell kiegészítenie, amely választ ad a kibocsátásmentes járművek gyártásának bővítésével, a gépjárműipar, a gépjárműipari beszállítói ágazat és a kapcsolódó technológiák zöld átalakulásával, valamint az ágazatban dolgozók tovább- és átképzésével, valamint a gazdaság diverzifikációjával és a tevékenységek átalakításával összefüggő kihívásokra. A gépjárműipar és a gépjárműipari régiók igazságos átmenetét szolgáló európai mechanizmusnak – jövőbeli és jelenlegi többletforrásokkal – pénzügyi támogatást kell biztosítania uniós szinten, olyan eszközök összehangolt felhasználásával, mint a Szociális Klímaalap, az Európai Szociális Alap Plusz, az Igazságos Átmenet Alap, az Innovációs Alap, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, valamint a többéves pénzügyi keret és a NextGenerationEU egyéb eszközei, illetve az InvestEU igazságos átmenetre irányuló programja, az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban és a tagállamok programjain keresztül megvalósítva. A felülvizsgált környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokra vonatkozó szabályok lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy támogassák a vállalkozásokat a termelési folyamataik dekarbonizációjában, és zöldebb technológiákat alkalmazzanak az új iparstratégia összefüggésében.</p>

Indokolás

Egy olyan jogalkotási javaslatnak, amely ilyen messzemenő következményekkel jár a munkavállalókra, az iparra és a régiókra nézve, konkrét „igazságos átmenet mechanizmust” kell előírnia az európai gépjárműipar és beszállítóipar, valamint a székhelyük szerinti régiók számára. A hatás mindenekelőtt regionális szinten lesz érezhető, ahol az átképzést az ágazattal együtt kell megvalósítani. Ennek a mechanizmusnak az egész gépjárműipart be kell vonnia, és olyan adatokon kell alapulnia, amelyek egyértelműen feltérképezik a jogszabály területi hatását.

Ez a módosítás a 4. és 6. módosításhoz kapcsolódik.

4. módosítás

(24) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(24) Sor került azon lehetőségnek az (EU) 2019/631 15. cikkének (5) bekezdésében előírt értékelésére, hogy a többletkibocsátási díjakból származó bevételt egy meghatározott alaphoz vagy egy megfelelő programhoz rendeljék, és a következtetés az volt, hogy ez jelentős mértékben növelné az adminisztratív terhet, ugyanakkor nem jelentene közvetlen előnyt a gépjárműipar számára az átmenet során. A többletkibocsátási díjból származó bevételt ezért az (EU) 2019/631 rendelet 8. cikke (4) bekezdésének megfelelően továbbra is az Unió általános költségvetési bevételeinek kell tekinteni.</p>	<p>(24) Sor került azon lehetőségnek az (EU) 2019/631 15. cikkének (5) bekezdésében előírt értékelésére, hogy a többletkibocsátási díjakból származó bevételt egy meghatározott alaphoz vagy egy megfelelő programhoz rendeljék, és a következtetés az volt, hogy ez jelentős mértékben növelné az adminisztratív terhet, ugyanakkor nem jelentene közvetlen előnyt a gépjárműipar számára az átmenet során. A többletkibocsátási díjból származó bevételt ezért az (EU) 2019/631 rendelet 8. cikke (4) bekezdésének megfelelően továbbra is az Unió általános költségvetési bevételeinek kell tekinteni. Azonban a szóban forgó jogszabályok területi hatásainak részletes feltérképezése alapján a gépjárműipar és a gépjárműipari régiók igazságos átmenetét szolgáló európai mechanizmusnak a meglévő alapokból célzott finanszírozást kell biztosítania a régiók számára (a (11) preambulumbekkezdésben említettek szerint). A többéves pénzügyi keret félidős értékelése prioritásként megvizsgálja, hogyan lehet a fent említett forrásokból rendelkezésre álló pénzeszközöket összevonni a gépjárműipar és gépjárműipari régiók igazságos átmenetét szolgáló európai mechanizmusba.</p>

Indokolás

A gépjárműipar és gépjárműipari régiók igazságos átmenetét szolgáló európai mechanizmusra szükség van a számos európai régióban fontos gazdasági ágazatot képviselő gépjárműipari beszállítói ágazat támogatásához. Míg az eredetiberendezés-gyártók jobban felkészülhetnek a közelebbi változásokra, előfordulhat, hogy az egész ellátási lánc – amely főként kkv-kból áll – nem rendelkezik olyan stratégiai és belső pénzügyi kapacitással, amellyel a készségeiket és a termelésüket a gépjárműipari értéklánc változásaihoz igazíthatnák. Az Igazságos Átmenet Alap számára a jelenleg elfogadott 17,5 milliárd EUR-hoz képest további forrásokra lehet szükség annak érdekében, hogy megfelelően válaszolni tudjon azokra a változásokra, amelyeket az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag fog előidézni.

Ez a módosítás a 3. és 6. módosításhoz kapcsolódik.

5. módosítás

1. cikk 9. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>9. A szöveg a következő 14a. cikkel egészül ki:</p> <p>„14a. cikk</p> <p>Eredményjelentés</p> <p>2025. december 31-ig és azt követően minden második évben a Bizottság jelentést készít a kibocsátásmentes közúti mobilitás elérése felé tett előrehaladásról. A jelentés főként az átállást akár pénzügyi eszközök révén lehetővé tevő esetleges további intézkedések szükségességét követi nyomon és értékeli.</p> <p>A jelentésben a Bizottság figyelembe vesz minden olyan tényezőt, amely hozzájárul a klímasemlegesség 2050-re történő elérése felé tett költséghatékony előrehaladáshoz. Ide tartozik a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek elterjedése, az elektromos töltésre és üzemanyagtöltésre szolgáló infrastruktúra kiépítésére vonatkozó, az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló rendeletben előírt célok elérése terén elért eredmények, az innovációs technológiák és a fenntartható alternatív üzemanyagok potenciális hozzájárulása a klímasemleges mobilitás eléréséhez, a fogyasztókra gyakorolt hatás, a szociális párbeszéd terén elért előrelépések, valamint a gazdaságilag életképes és társadalmilag igazságos átmenet további elősegítésének szempontjai.”</p>	<p>9. A szöveg a következő 14a. cikkel egészül ki:</p> <p>„14a. cikk</p> <p>Eredményjelentés</p> <p>2023. december 31-ig és azt követően minden második évben a Bizottság jelentést készít a kibocsátásmentes közúti mobilitás elérése felé tett előrehaladásról. A jelentés főként az átállást akár pénzügyi eszközök révén lehetővé tevő esetleges további intézkedések szükségességét követi nyomon és értékeli. Ennek az értékelésnek olyan területi hatásvizsgálaton kell alapulnia, amely NUTS II szinten beazonosítja az egyes régiók előtt álló kihívásokat, valamint az e kihívásokhoz kapcsolódó kockázatok csökkentésének lehetőségeit.</p> <p>A jelentésben a Bizottság figyelembe vesz minden olyan tényezőt, amely hozzájárul a klímasemlegesség 2050-re történő elérése felé tett költséghatékony előrehaladáshoz. Ide tartozik a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek elterjedése, az elektromos töltésre és üzemanyagtöltésre szolgáló infrastruktúra kiépítésére vonatkozó, az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló rendeletben előírt célok elérése terén elért eredmények, az innovációs technológiák és a fenntartható alternatív üzemanyagok potenciális hozzájárulása a klímasemleges mobilitás eléréséhez, a regionális (NUTS II) szinten tapasztalható előrelépések és hatások, a fogyasztókra (köztük a kiszolgált helyzetben levőkre) gyakorolt hatás, a szociális párbeszéd terén elért előrelépések, valamint a gazdaságilag életképes és társadalmilag igazságos átmenet további elősegítésének szempontjai.”</p>

Indokolás

A jogszabály hatása elsősorban regionális szinten lesz érezhető, az Európai Bizottságnak pedig a területi hatások részletes feltérképezésével kell kezelnie az átmenettel kapcsolatos kihívásokat és kockázatokat.

6. módosítás

1. cikk 10. pont b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>10. A 15. cikk a következőképpen módosul:</p> <p>b) a (2)–(5) bekezdést el kell hagyni;</p>	<p>10. A 15. cikk a következőképpen módosul:</p> <p>b) a (2)–(4) bekezdést el kell hagyni;</p> <p>c) <i>az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:</i></p> <p><i>(5) Annak biztosítása érdekében, hogy senki ne maradjon le, és társadalmilag igazságos legyen az átmenet, az Európai Bizottság javaslatot tesz a gépjárműiparra vonatkozó „igazságos átmenet mechanizmusra”, amely magában foglal egy többszintű párbeszédet az érintett helyi és regionális önkormányzatokkal, figyelembe véve, hogy milyen területi hatása lesz a rendeletnek a gépjárműgyártás és a gépjárműipari beszállítói ágazat átalakítására, valamint a regionális gazdasági struktúrákra és a gépjárműiparban foglalkoztatottakra.</i></p>

Indokolás

A hatályos rendelet előirányozza egy, az igazságos átmenettel kapcsolatos pénzügyi támogatási program esetleges bevezetését, ezt az elemet azonban a jogalkotási javaslattal törölni kell. Az az eredeti elképzelés, hogy az igazságos átmenetet a többletkibocsátási díjakból származó bevételekből finanszírozzák, nem biztos, hogy elegendő az összes gépjárműipari régió igazságos átmenetének biztosításához, valamint nem feltétlenül garantálja, hogy folyamatosan rendelkezésre álljanak pénzügyi források a költségvetésben.

Önmagában az Igazságos Átmenet Alap – a jelenleg elfogadott 17,5 milliárd EUR-s költségvetésével – valószínűleg nem lesz elegendő az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag kihívásainak kezelésére. Ezért javasoljuk egy koordinációs mechanizmus létrehozását a gépjárműipar és gépjárműipari régiók igazságos átmenete érdekében, kihasználva a meglévő forrásokban rejlő lehetőségeket.

Ez a módosítás a 3. és 4. módosításhoz kapcsolódik.

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről, valamint a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

COM(2021)559 final**7. módosítás**

(9) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...] A TEN-T hálózatra vonatkozó, távolságalapú céloknak biztosítaniuk kell az elektromos töltőpontok teljes lefedettségét az Unió főútvonal-hálózatai mentén, és ezáltal gondtalan és zavartalan közlekedést kell biztosítaniuk az Unió egész területén.</p>	<p>[...] A TEN-T hálózatra vonatkozó, távolságalapú céloknak biztosítaniuk kell az elektromos töltőpontok teljes lefedettségét az Unió főútvonal-hálózatai mentén, és ezáltal gondtalan és zavartalan közlekedést kell biztosítaniuk az Unió egész területén. Amennyiben a földrajzi elhelyezkedéshez vagy a népsűrűséghez hasonló regionális tényezők miatt a nyilvánosan hozzáférhető infrastruktúrába történő beruházás nehézséget okoz, biztosítani kell az uniós pénzügyi támogatás lehetőségét.</p>

Indokolás

A TEN-T hálózat transzregionális jellegének való megfelelés, valamint az európai kohézió hátráltatásának elkerülése érdekében meg kell tartani a távolságalapú megközelítést, amihez a rendelkezésre álló bármely uniós alapról biztosítani kell a szükséges pénzügyi támogatást. Ezt mind a magán-, mind pedig az állami töltőállomásokra alkalmazni kell.

8. módosítás

(10) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(10) A nemzeti flottaalapú célokat az adott tagállamban nyilvántartásba vett elektromos járművek teljes száma alapján kell megállapítani egy olyan közös módszertan alapján, amely figyelembe veszi a technológiai fejlődést, például az elektromos járművek megnövekedett hatósugarát vagy a gyorsöltő pontok növekvő piaci penetrációját, amelyek egy-egy elektromos töltőponton több járművet tudnak feltölteni, mint a normál elektromos töltőponton. A módszertannak figyelembe kell vennie az akkumulátoros elektromos járművek és a hálózatról tölthető hibrid elektromos járművek eltérő töltési mintáit is. A nemzeti flottaalapú célokat a nyilvános elektromos töltőinfrastruktúra teljes maximális kimenő teljesítménye alapján előíró módszertannak rugalmasságot kell lehetővé tennie a különböző töltési technológiák tagállamokban történő bevezetéséhez.</p>	<p>(10) A nemzeti flottaalapú célokat az adott tagállamban nyilvántartásba vett elektromos járművek teljes száma alapján, egy meghatározandó, kb. 10–20 %-os különbséget hozzáadva kell megállapítani egy olyan közös módszertan alapján, amely figyelembe veszi a technológiai fejlődést, például az elektromos járművek megnövekedett hatósugarát vagy a gyorsöltő pontok növekvő piaci penetrációját, amelyek egy-egy elektromos töltőponton több járművet tudnak feltölteni, mint a normál elektromos töltőponton. A módszertannak figyelembe kell vennie az akkumulátoros elektromos járművek és a hálózatról tölthető hibrid elektromos járművek eltérő töltési mintáit is. A nemzeti flottaalapú célokat a nyilvános elektromos töltőinfrastruktúra teljes maximális kimenő teljesítménye alapján előíró módszertannak rugalmasságot kell lehetővé tennie a különböző töltési technológiák tagállamokban történő bevezetéséhez.</p>

Indokolás

Az adott tagállamban nyilvántartásba vett elektromos járművek teljes számának alapul vétele nem elegendő, mivel ez nem veszi figyelembe, hogy például más országokból is érkeznek járművek, különösen a szabadságok időszakában, de más alkalmak, például nagyobb rendezvények, vásárok stb. idején is.

9.módosítás

(34) preambulumbekézdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(34) Ezeknek a céloknak figyelembe kell venniük a kiszolgált hajók típusait és azok forgalmát. A bizonyos hajókatéóriák esetében alacsony forgalmat bonyolító tengeri kikötöket – a kihasználatlan kapacitás telepítésének elkerülése érdekében – a minimális forgalomszint alapján mentesíteni kell a megfelelő hajókatéóriákra vonatkozó kötelező követelmények alól. Hasonlóképpen, a kötelező céloknak nem a maximális igényre, hanem kellően nagy mennyiségre kell irányulniuk a kihasználatlan kapacitás elkerülése és a kikötők üzemeltetési jellemzőinek figyelembevételében. A tengeri szállítás fontos kapcsolódási pont az Unió szigeteinek kohéziója és gazdasági fejlődése szempontjából. Előfordulhat, hogy ezeken a szigeteken az energiatermelési kapacitás nem mindig elegendő a part menti villamosenergia-ellátás támogatásához szükséges energiaigény figyelembevételéhez. Ilyen esetben a szigeteket mentesíteni kell e követelmény alól, amennyiben és ameddig a szárazfölddel való elektromos összeköttetés el nem készül, vagy a tiszta energiaforrásokból helyben termelt kapacitás nem elegendő.</p>	<p>(34) Ezeknek a céloknak figyelembe kell venniük a kiszolgált hajók típusait és azok forgalmát. A bizonyos hajókatéóriák esetében alacsony forgalmat bonyolító tengeri kikötöket – a kihasználatlan kapacitás telepítésének elkerülése érdekében – a minimális forgalomszint alapján mentesíteni kell a megfelelő hajókatéóriákra vonatkozó kötelező követelmények alól. Hasonlóképpen, a kötelező céloknak nem a maximális igényre, hanem kellően nagy mennyiségre kell irányulniuk a kihasználatlan kapacitás elkerülése és a kikötők üzemeltetési jellemzőinek figyelembevételében. A tengeri szállítás fontos kapcsolódási pont az Unió szigeteinek és legkülső régióinak kohéziója és gazdasági fejlődése szempontjából. Előfordulhat, hogy ezeken a szigeteken és legkülső régiókban az energiatermelési kapacitás nem mindig elegendő a part menti villamosenergia-ellátás támogatásához szükséges energiaigény figyelembevételéhez. Ilyen esetben a szigeteket és a legkülső régiókat mentesíteni kell e követelmény alól, amennyiben és ameddig a szárazfölddel vagy a szomszédos országokkal való elektromos összeköttetés el nem készül, vagy a tiszta energiaforrásokból helyben termelt kapacitás nem elegendő.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

10. módosítás

(37) preambulumbekézdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...] A meglévő nemzeti szakpolitikai kereteket felül kell vizsgálni annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a tagállamok miként fogják kielégíteni a nyilvános elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra iránti jóval nagyobb igényt, amint az a kötelező céloknak is kifejeződik. A felülvizsgált kereteknek egyformán ki kell terjedniük valamennyi közlekedési módra, többek között azokra is, amelyekre vonatkozóan nem léteznek kötelező kiépítési célok.</p>	<p>[...] A meglévő nemzeti szakpolitikai kereteket felül kell vizsgálni annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a tagállamok miként fogják kielégíteni a nyilvános elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra iránti jóval nagyobb igényt, amint az a kötelező céloknak is kifejeződik. A felülvizsgálatnak területi elemzésen kell alapulnia, amely felméri a különböző szubnacionális szereplők eltérő szükségleteit, és figyelembe veszi a helyi és regionális szakértelmet, illetve a töltőinfrastruktúra kiépítésére vonatkozóan a helyi és regionális önkormányzatok által már kidolgozott stratégiákat. A felülvizsgált kereteknek egyformán ki kell terjedniük valamennyi közlekedési módra, többek között azokra is, amelyekre vonatkozóan nem léteznek kötelező kiépítési célok.</p>

Indokolás

Az alternatív üzemanyagok bevezetésére vonatkozó nemzeti szakpolitikai keretek meghatározásának valódi többszintű kormányzáson kell alapulnia, hogy teljes mértékben figyelembe lehessen venni a regionális és helyi önkormányzatok érdekeit és az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére irányuló stratégiákat, amelyek már szerepelnek a különböző „fenntartható városi mobilitási tervekben” vagy más regionális mobilitási stratégiákban.

11. módosítás

(39) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(39) A Bizottságnak az információk és a legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréje révén elő kell segítenie a felülvizsgált nemzeti szakpolitikai keretek tagállamok általi kidolgozását és végrehajtását.	(39) A Bizottságnak az információk és a legjobb gyakorlatok tagállamok, valamint regionális és helyi önkormányzatok közötti cseréje révén elő kell segítenie a felülvizsgált nemzeti szakpolitikai keretek tagállamok általi kidolgozását és végrehajtását.

Indokolás

Többszintű kormányzási keretrendszert kell beépíteni az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére irányuló javaslatba. Egy ilyen keret összehangolhatná a tagállamokon belüli kialakítást, és orvosolná az esetleges hiányosságokat.

12. módosítás

(42) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...] A tagállamoknak megfelelő eszközöket kell létrehozniuk és fenntartaniuk annak érdekében, hogy előmozdítsák az elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra kiépítését a zárt flották esetében is, különösen a tiszta és kibocsátásmentes buszok esetében helyi szinten.	[...] A tagállamoknak megfelelő eszközöket kell létrehozniuk és fenntartaniuk annak érdekében, hogy előmozdítsák az elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra kiépítését a zárt flották esetében is, különösen a tiszta és kibocsátásmentes buszok esetében helyi szinten, valamint a valamennyi közösségi közlekedési szolgáltató számára hozzáférhető gyors és éjszakai töltési lehetőségek érdekében is.

Indokolás

A közösségi közlekedési szolgáltatóknak mind az éjszakai töltést, mind a gyors feltöltést biztosító töltési lehetőségekre szükségük van a járműállományuk számára a távolsági szállításhoz. Ezeknek nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lenniük. Szükség van az ilyen nyilvánosan hozzáférhető infrastruktúra biztosítását célzó szakpolitikai eszközökre és ösztönzőkre.

13. módosítás

Javaslat új preambulumbekzdésre a (45) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(45a) <i>A töltőpontok használati utasítását minél egységesebbé kell tenni a felhasználók számára, a folyamatokat szabványosítani kell, biztosítani kell az intuitív, az ikonok segítségével könnyen megérthető használatot, továbbá a nyelvválasztást. Biztosítani kell az általánosan használt elektronikus eszközök (pl. okostelefon, táblagép) operációs rendszereivel való kompatibilitást.</i></p>

Indokolás

Ahhoz, hogy a töltőpontok használata minél egyszerűbb és gyorsabb legyen a felhasználók számára, a folyamatokat egyszerűsíteni és lehetőleg szabványosítani kell, továbbá tekintettel kell lenni azokra a felhasználókra is, akik nem beszélik az ország nyelvét.

14. módosítás

(47) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(47) A végfelhasználó számára biztosított legjobb szolgáltatásminőség érdekében elengedhetetlen, hogy az elektromobilitási ökoszisztéma valamennyi szereplője digitális eszközök segítségével könnyen kapcsolatba léphessen. Ez szükségessé teszi, hogy az értéklánc érintett szereplői egyedi azonosítóval rendelkezzenek. E célból a tagállamoknak az egyedi azonosító kódok kiadásáért és kezeléséért felelős azonosítás-nyilvántartó szervezetet kell kijelölniük, legalább az elektromos töltőpontok üzemeltetőinek és a mobilitási szolgáltatóknak az azonosítása érdekében. Az azonosítás-nyilvántartó szervezetnek információkat kell gyűjtenie az adott tagállamban már használt e-mobilitási azonosító kódokról; szükség esetén – az e-mobilitási azonosító kódok formázására vonatkozó, Unió-szerte elfogadott közös logika alapján – új e-mobilitási kódokat kell kiadnia az elektromos töltőpontok üzemeltetői és a mobilitási szolgáltatók számára; lehetővé kell tennie ezen e-mobilitási kódok cseréjét és egyediségének ellenőrzését egy esetleges jövőbeli közös azonosítás-nyilvántartási adattár segítségével. A Bizottságnak – „Az alternatív üzemanyagokhoz létesített töltőpontokra, valamint az elektromobilitási szereplők egyedi azonosító kódjaira vonatkozó adatgyűjtés” (IDACS) elnevezésű programtámogató tevékenység eredményei alapján – iránymutatást kell kiadnia az ilyen szervezet létrehozására vonatkozóan.</p>	<p>(47) A végfelhasználó számára biztosított legjobb szolgáltatásminőség érdekében elengedhetetlen, hogy az elektromobilitási ökoszisztéma valamennyi szereplője digitális eszközök segítségével könnyen kapcsolatba léphessen. Ez szükségessé teszi, hogy az értéklánc érintett szereplői egyedi azonosítóval rendelkezzenek. A szereplők körének a lehető legszélesebbnek kell lennie, és magában kell foglalnia különösen az energiatermelőket és -elosztókat. E célból a tagállamoknak az egyedi azonosító kódok kiadásáért és kezeléséért felelős azonosítás-nyilvántartó szervezetet kell kijelölniük, legalább az elektromos töltőpontok üzemeltetőinek és a mobilitási szolgáltatóknak az azonosítása érdekében. Az azonosítás-nyilvántartó szervezetnek információkat kell gyűjtenie az adott tagállamban már használt e-mobilitási azonosító kódokról; szükség esetén – az e-mobilitási azonosító kódok formázására vonatkozó, Unió-szerte elfogadott közös logika alapján – új e-mobilitási kódokat kell kiadnia az elektromos töltőpontok üzemeltetői és a mobilitási szolgáltatók számára; lehetővé kell tennie ezen e-mobilitási kódok cseréjét és egyediségének ellenőrzését egy esetleges jövőbeli közös azonosítás-nyilvántartási adattár segítségével. A Bizottságnak – „Az alternatív üzemanyagokhoz létesített töltőpontokra, valamint az elektromobilitási szereplők egyedi azonosító kódjaira vonatkozó adatgyűjtés” (IDACS) elnevezésű programtámogató tevékenység eredményei alapján – iránymutatást kell kiadnia az ilyen szervezet létrehozására vonatkozóan. Ennek első-sorban egy ágazatokon átívelő együttműködésre kell irányulnia a lehető legnagyobb szinergia elérése érdekében.</p>

Indokolás

Biztosítani kell, hogy valamennyi érintett szereplő együttműködjön, és hozzájáruljon a fogyasztóknak nyújtott teljes szolgáltatáshoz és a töltőállomások üzemeltetéséhez.

15. módosítás

(54) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...] A Bizottságnak ezért 2026 végéig felül kell vizsgálnia ezt a rendeletet, különösen a nehézgépjárművek elektromos töltőpontjaira, valamint a vízi közlekedésben és a légi közlekedésben használt kibocsátásmentes vízi járművekhez és légi járművekhez tartozó alternatívüzemanyag-infrastuktúrára vonatkozóan meghatározott célok tekintetében.</p>	<p>[...] A Bizottságnak legkésőbb a rendelet hatálybalépését követő két éven belül konkrét, meghatározott célok alapján fel kell mérnie a rendelet hatását, figyelembe véve valamennyi technológia kibocsátásának teljes életciklusát és a közúti közlekedésből származó szén-dioxid-kibocsátásra gyakorolt hatását, valamint az egyes technológiák fogyasztókra gyakorolt hatását (teljes tulajdonlási költség). A Bizottságnak továbbá 2026 végéig felül kell vizsgálnia ezt a rendeletet, különösen a nehézgépjárművek elektromos töltőpontjaira, valamint a vízi közlekedésben és a légi közlekedésben használt kibocsátásmentes vízi járművekhez és légi járművekhez tartozó alternatívüzemanyag-infrastuktúrára vonatkozóan meghatározott célok tekintetében.</p>

Indokolás

A rendelet értékelésének konkrét kritériumokon kell alapulnia, és ezért itt hivatkozni kell a konkrét, meghatározott célkitűzésekre.

16. módosítás

1. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) Ez a rendelet jelentéstételi mechanizmust hoz létre az együttműködés ösztönzése és az előrehaladás megbízható követése érdekében. A mechanizmus a Bizottság és a tagállamok közötti strukturált, átlátható, iteratív folyamatból áll, amelynek célja a nemzeti szakpolitikai keretek véglegesítése és későbbi végrehajtása, valamint a Bizottság ehhez kapcsolódó fellépése.</p>	<p>(3) Ez a rendelet jelentéstételi mechanizmust hoz létre az együttműködés ösztönzése és az előrehaladás megbízható követése érdekében. A mechanizmus a Bizottság és a tagállamok közötti strukturált, átlátható, iteratív és többszintű kormányzási folyamatból áll, amelynek célja – az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának elterjesztésére irányuló, a helyi és regionális önkormányzatok által már kidolgozott helyi és regionális stratégiák számbavételével – a nemzeti szakpolitikai keretek véglegesítése és későbbi végrehajtása, valamint a Bizottság ehhez kapcsolódó fellépése.</p>

Indokolás

Az alternatív üzemanyagok bevezetésére vonatkozó nemzeti szakpolitikai keretek meghatározásának valódi többszintű kormányzáson kell alapulnia, hogy teljes mértékben figyelembe lehessen venni a regionális és helyi önkormányzatok érdekeit és az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére irányuló stratégiákat, amelyek már szerepelnek a különböző „fenntartható városi mobilitási tervekben” vagy más regionális mobilitási stratégiákban.

17. módosítás

3. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A tagállamok gondoskodnak a következőkről:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a könnyűgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőállomásokat az elektromos könnyűgépjárművek elterjedésével arányosan építik ki; — a területükön olyan, könnyűgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőállomásokat építenek ki, amelyek elegendő kimenő teljesítményt biztosítanak e járművek számára. <p>E célból a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 24. cikkben említett évtől kezdődően minden év végén a kimenő teljesítményre vonatkozó alábbi célok halmozottan teljesüljenek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a területükön nyilvántartásba vett minden egyes, akkumulátoros elektromos könnyűgépjármű esetében legalább 1 kW teljes kimenő teljesítményt biztosítanak nyilvános elektromos töltőállomásokon keresztül; valamint b) a területükön nyilvántartásba vett minden egyes, hálózatról tölthető hibrid elektromos könnyűgépjármű esetében legalább 0,66 kW teljes kimenő teljesítményt biztosítanak nyilvános elektromos töltőállomásokon keresztül. 	<p>(1) A tagállamok gondoskodnak a következőkről:</p> <ul style="list-style-type: none"> — a könnyűgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőállomásokat az elektromos könnyűgépjárművek elterjedésével arányosan építik ki; — a területükön olyan, könnyűgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőállomásokat építenek ki területi szempontból kiegyensúlyozott módon, amelyek elegendő kimenő teljesítményt biztosítanak e járművek számára. <p>E célból a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 24. cikkben említett évtől kezdődően minden év végén a kimenő teljesítményre vonatkozó alábbi célok halmozottan teljesüljenek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) a területükön nyilvántartásba vett minden egyes, akkumulátoros elektromos könnyűgépjármű esetében legalább 1 kW teljes kimenő teljesítményt biztosítanak nyilvános elektromos töltőállomásokon keresztül; valamint b) a területükön nyilvántartásba vett minden egyes, hálózatról tölthető hibrid elektromos könnyűgépjármű esetében legalább 0,66 kW teljes kimenő teljesítményt biztosítanak nyilvános elektromos töltőállomásokon keresztül.
<p>(2) [...]</p>	<p>(2) [...]</p>
<p>(3) A szomszédos tagállamok gondoskodnak arról, hogy a TEN-T törzshálózat és a TEN-T átfogó hálózat határokon átnyúló szakaszai esetében ne lépjék túl az a) és b) pontban említett maximális távolságokat.</p>	<p>(3) A tagállamok a töltőinfrastruktúra (2) bekezdés szerinti kiépítése és fejlesztése során figyelembe veszik az EUMSZ 174. cikkének célkitűzéseit is, és biztosítják a töltőpontok rendelkezésre állását a kevésbé sűrűn lakott területeken is.</p> <p>(4) A szomszédos tagállamok gondoskodnak arról, hogy a TEN-T törzshálózat és a TEN-T átfogó hálózat határokon átnyúló szakaszai esetében ne lépjék túl az a) és b) pontban említett maximális távolságokat.</p>

Indokolás

Az alternatív meghajtású járművek előmozdítása érdekében a szükséges töltőinfrastruktúrának a TEN-T hálózatokon kívül is rendelkezésre kell állnia olyan területeken, ahol az alacsonyabb népsűrűség miatt alacsonyabb a felhasználók száma, és ahol a magánszektor általi kiépítés kevésbé jövedelmező.

18. módosítás

3. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a könnyűgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőállomások minimális lefedettsége biztosított legyen a területükön lévő közúthálózaton. E célból a tagállamok gondoskodnak a következőkről:</p> <p>a) a TEN-T törzshálózat mentén a könnyűgépjárműveknek szánt és az alábbi követelményeknek megfelelő, nyilvános elektromos töltőszigeteket építenek ki minden menetirányban, egymástól legfeljebb 60 km távolságra:</p> <p>i. 2025. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 300 kW kimenő teljesítményt és legalább egy olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelynek egyedi kimenő teljesítménye legalább 150 kW,</p> <p>ii. 2030. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 600 kW kimenő teljesítményt és legalább két olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelyek egyedi kimenő teljesítménye legalább 150 kW;</p> <p>b) a TEN-T átfogó hálózat mentén a könnyűgépjárműveknek szánt és az alábbi követelményeknek megfelelő, nyilvános elektromos töltőszigeteket építenek ki minden menetirányban, egymástól legfeljebb 60 km távolságra:</p> <p>i. 2030. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 300 kW kimenő teljesítményt és legalább egy olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelynek egyedi kimenő teljesítménye legalább 150 kW,</p> <p>ii. 2035. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 600 kW kimenő teljesítményt és legalább két olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelyek egyedi kimenő teljesítménye legalább 150 kW.</p>	<p>(2) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a könnyűgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőállomások minimális lefedettsége biztosított legyen a területükön lévő közúthálózaton. E célból a tagállamok gondoskodnak a következőkről:</p> <p>a) a TEN-T törzshálózat mentén a könnyűgépjárműveknek szánt és az alábbi követelményeknek megfelelő, nyilvános elektromos töltőszigeteket építenek ki minden menetirányban, egymástól legfeljebb 60 km távolságra:</p> <p>i. 2025. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 500 kW kimenő teljesítményt és legalább egy olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelynek egyedi kimenő teljesítménye legalább 250 kW,</p> <p>ii. 2030. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 900 kW kimenő teljesítményt és legalább két olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelyek egyedi kimenő teljesítménye legalább 250 kW;</p> <p>b) a TEN-T átfogó hálózat mentén a könnyűgépjárműveknek szánt és az alábbi követelményeknek megfelelő, nyilvános elektromos töltőszigeteket építenek ki minden menetirányban, egymástól legfeljebb 60 km távolságra:</p> <p>i. 2030. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 500 kW kimenő teljesítményt és legalább egy olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelynek egyedi kimenő teljesítménye legalább 250 kW,</p> <p>ii. 2035. december 31-ig minden elektromos töltőszigetnek legalább 900 kW kimenő teljesítményt és legalább két olyan elektromos töltőállomást kell biztosítania, amelyek egyedi kimenő teljesítménye legalább 250 kW.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>c) <i>olyan kellően indokolt esetekben, amikor bizonyos régiók sajátos jellemzői miatt (például földrajzi elhelyezkedés, kedvezőtlen domborzati viszonyok vagy népsűrűség) és a társadalmi-gazdasági költség és haszon szempontjából nehezen indokolható a távolságon alapuló követelmény, alacsonyabb kimenő teljesítmények telepíthetők. Ilyenkor azonban az egyes elektromos töltőszigetek kimenő teljesítménye mindenképpen legalább 300 kW, és legalább egy elektromos töltőállomás kimenő teljesítménye 150 kW. A tagállamok jelentést tesznek az ilyen mentességekről az Európai Bizottságnak.</i></p>

Indokolás

Az Európai Parlament közelmúltban készült tanulmánya ⁽¹⁾ arra a következtetésre jutott, hogy túl alacsony a TEN-T és a városi csomópontok töltőállomásainak javasolt töltőteljesítménye. Ez akadályozhatja az elektromos járművek elterjedését.

A mentességekre azért van szükség, mert a töltőinfrastruktúra elhelyezkedésének pusztán távolságalapú megközelítésű meghatározása nincs összhangban a töltőinfrastruktúrára irányuló helyi és regionális igényekkel. Ha ugyanolyan távolságalapú célokat és töltési terhelési célokat határoznak meg az Unió egészére vonatkozóan, akkor azzal nem vesszük figyelembe a regionális különbségeket (népsűrűség, földrajzi elhelyezkedés).

19. módosítás

4. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>[...]</p> <p>d) 2025. december 31-ig minden városi csomópontban nehézgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőpontokat építenek ki, amelyek összesített kimenő teljesítménye legalább 600 kW, amelyet egyenként legalább 150 kW kimenő teljesítményű elektromos töltőállomások biztosítanak;</p> <p>e) 2030. december 31-ig minden városi csomópontban nehézgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőpontokat építenek ki, amelyek összesített kimenő teljesítménye legalább 1 200 kW, amelyet egyenként legalább 150 kW kimenő teljesítményű elektromos töltőállomások biztosítanak.</p>	<p>[...]</p> <p>d) 2025. december 31-ig minden városi csomópontban nehézgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőpontokat építenek ki, amelyek összesített kimenő teljesítménye legalább 900 kW, amelyet egyenként legalább 300 kW kimenő teljesítményű elektromos töltőállomások biztosítanak;</p> <p>e) 2030. december 31-ig minden városi csomópontban nehézgépjárműveknek szánt nyilvános elektromos töltőpontokat építenek ki, amelyek összesített kimenő teljesítménye legalább 2 000 kW, amelyet egyenként legalább 300 kW kimenő teljesítményű elektromos töltőállomások biztosítanak.</p>

⁽¹⁾ Research for TRAN Committee – Alternative fuel infrastructures for heavy-duty vehicles | Think Tank | European Parliament (europa.eu)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>f) olyan kellően indokolt esetekben, amikor bizonyos régiók sajátos jellemzői miatt (például földrajzi elhelyezkedés, kedvezőtlen domborzati viszonyok vagy népsűrűség) és a társadalmi-gazdasági költség és haszon szempontjából nehezen indokolható a távolságon alapuló követelmény, alacsonyabb kimenő teljesítmények telepíthetők. Ezek összesített teljesítménye azonban mindenképpen legalább 600 kW a nehézgépjárműveknek szánt töltőpontok esetében, egyenként pedig legalább 150 kW. A tagállamok jelentést tesznek az ilyen mentességekről az Európai Bizottságnak.</i></p>

Indokolás

Megegyezik az 18. módosításával.

20. módosítás

6. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a területükön 2030. december 31-ig minimális számú hidrogéntöltő állomás létesüljön.</p> <p>E célból a tagállamok gondoskodnak arról, hogy 2030. december 31-ig legalább napi 2 tonna kapacitású és legalább 700 bar nyomású adagolóval felszerelt nyilvános hidrogéntöltő állomásokat építsenek ki a TEN-T törzshálózat és a TEN-T átfogó hálózat mentén, egymástól legfeljebb 150 km távolságra. [...]</p>	<p>(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a területükön 2027. december 31-ig minimális számú hidrogéntöltő állomás létesüljön.</p> <p>E célból a tagállamok gondoskodnak arról, hogy 2027. december 31-ig legalább napi 4 tonna kapacitású és legalább 700 bar nyomású adagolóval felszerelt nyilvános hidrogéntöltő állomásokat építsenek ki a TEN-T törzshálózat és a TEN-T átfogó hálózat mentén, egymástól legfeljebb 150 km távolságra. [...]</p>

Indokolás

Számos tagállamban és régióban már léteznek hidrogénüzemű tehergépjárművekkel kapcsolatos projektek. Ezekhez mielőbb tervezési biztonságra van szükség. Ezért korábbi határidőt és nagyobb teljesítményt kell előírni.

21. módosítás

13. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szakpolitikai keretek adott esetben – különösen a közösségi közlekedési infrastruktúrához létesített elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra esetében – figyelembe vegyék a regionális és helyi hatóságok érdekeit, valamint az érdekelt felek érdekeit.</p>	<p>(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzeti szakpolitikai keretek – különösen a közösségi közlekedési infrastruktúrához létesített elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra esetében – figyelembe vegyék a regionális és helyi hatóságok érdekeit, valamint az érdekelt felek érdekeit. A nemzeti szakpolitikai kereteknek tartalmazniuk kell egy szubnacionális szintű konzultációs mechanizmust, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére vonatkozó tagállami stratégiákba beépítsenek egy állandó helyi szintű visszacsatolási kört. Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának minden régióban elérhetőnek kell lennie. Ezért az Unió kohéziójának biztosítása érdekében a regionális szintű (NUTS II) alternatívüzemanyag-infrastruktúra kiépítésére vonatkozó célokat is figyelembe kell venni.</p>

Indokolás

A (16) preambulumbekzdés és a (38) preambulumbekzdés rámutat arra, hogy a nemzeti szakpolitikai keretekbe többszintű megközelítést kell beépíteni, viszont a kapcsolódó cikk nem határozza ezt meg részletesebben. Ez egy elszalasztott lehetőség arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára konzultációs mechanizmust építsenek be a nemzeti stratégiai keretekbe, pedig ez lehetővé tenné, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére vonatkozó tagállami stratégiákhoz értékes regionális szintű visszajelzést lehessen kapni, ami növelné az általános koherenciájukat is.

22. módosítás

13. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(4) A tagállamok szükség esetén – konzultációk vagy együttes szakpolitikai keretek révén – együttműködést folytatnak annak biztosítása céljából, hogy az e rendelet céljainak teljesítése érdekében szükséges intézkedések koherensek és összehangoltak legyenek. [...]	(4) A tagállamok – konzultációk vagy együttes szakpolitikai keretek révén – együttműködést folytatnak annak biztosítása céljából, hogy az e rendelet céljainak teljesítése érdekében szükséges intézkedések koherensek és összehangoltak legyenek a szubnacionális szinttel, illetve tiszteletben tartásukkal a szubszidiaritás és a többszintű kormányzás elvét. [...]

Indokolás

Megegyezik a 21. módosításával.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Méltányos átvétel

- hangsúlyozza, hogy kutatást és alapos vizsgálatot kell végezni a klímasemleges gépjárműipar felé való elmozdulás foglalkoztatási következményeivel és tendenciáival kapcsolatban. Az Európai Bizottságnak ezért értékelnie kell, hogy milyen területi hatása van ennek a rendeletnek a gépjárműiparra, a munkaerőre és a régiókra;
- hangsúlyozza, hogy az európai gépjárműipar kibocsátásmentes járművekre való átvétele az ágazat eddigi legátfogóbb strukturális változása, amely számos hatást gyakorol a munkavállalókra, a beszállító vállalatokra és az autókonszernekre Európában. Az egyik kulcsfontosságú európai ágazat e jelentős átalakulására tekintettel az RB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy kezdeményezzen holisztikus és hosszú távú stratégiai párbeszédet az uniós gépjárműipar átalakításáról valamennyi érdekelt féllel (eredetiberendezés-gyártókkal, beszállítókkal, szakszervezetekkel, tudományos körökkel, környezetvédelmi szövetségekkel, nem kormányzati szervezetekkel, a civil társadalommal, régiókkal és városokkal stb.) az ágazat strukturális változásának politikai támogatása, igényeinek elemzése és támogatása érdekében. Az RB támogatja az uniós szintű együttműködésnek a regionális és helyi önkormányzatokat is bevonó meglévő formáit, mint amilyen az Automotive Skills Alliance, amely a gépjárműiparban dolgozó munkavállalók átképzésére és továbbképzésére, az intelligens megoldások fejlesztésére és az ágazat valamennyi érintett partnere és érdekelt fele közötti párbeszéd előmozdítására összpontosít.
- támogatja konkrét tervek kidolgozását az uniós gépjárműiparban dolgozók át- és továbbképzésére, tanítására és áthelyezésére, különösen az átmenet által leginkább érintett régiókban;
- támogatja, hogy állami forrásokat biztosítsanak a gépjármű-ökoszisztémára vonatkozó igazságos átmenet program számára. A jelenlegi igazságos átmenet platformot kell modellként választani. Több millió munkavállaló profitál manapság a szén-dioxid-intenzív ipari területeken, például a szénbányászatban abból, hogy a regionális tervek az igazságos átmenet mechanizmuson keresztül – azon belül is az Igazságos Átmenet Alapból – finanszírozzák;
- sürgeti az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy olyan, a gépjárműipar és gépjárműipari régiók igazságos átmenetét szolgáló európai mechanizmust, amely európai alapokra támaszkodva az átmenet által leginkább érintett régiókban jelentkező kihívásokat kezelné, és az ellátási láncban részt vevő valamennyi kvv-hoz eljutna, hogy azok alkalmazkodni tudjanak a gépjárműipari értéklánc változásaihoz;
- az igazságos átmenet mechanizmusnak a következő elveken kell alapulnia:

a) megfelelő erőforrások

b) szakpolitikai támogatás és a bevált gyakorlatok megosztása

c) az átmenet megtervezése és szociális párbeszéd

A mechanizmus keretében elkülönített forrásokat közvetlenül az érintett munkaerőre kell fordítani, és átlátható módon kell elosztani a régiókon és városokon keresztül, szoros együttműködésben a képzés és az egész életen át tartó tanulás terén illetékes hatóságokkal, továbbá nem szabad az autópári vállalatok kimentésére felhasználni, hanem a munkaerő továbbképzésébe, diverzifikálásába és oktatásába történő állami beruházásokra kell őket fordítani;

7. támogatja a „Régiók szövetsége az európai gépjárműipar és beszállítói ágazat igazságos és méltányos átállásáért” elnevezésű kezdeményezést. Ezek az erős gépjárműipari ágazattal rendelkező régiók aktív szerepet kívánnak játszani annak biztosításában, hogy egyetlen régió se maradjon le, és hogy az új, fenntartható és alternatív üzemanyaggal működő mobilitási rendszer minden régióban megfizethető és hozzáférhető legyen valamennyi polgár számára. Az RB teljes mértékben támogatja a Szövetség arra irányuló kérését, hogy az ágazat változásainak kezelése érdekében hozzanak létre egy méltányos átállási mechanizmust a gépjárműipartól függő régiók számára;

8. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális szint számára is elérhetővé kell tenni az elektromos mobilitással kapcsolatos új készségekhez szükséges szakképzésekbe és csúcstechnológiai oktatásba történő beruházásokat;

9. támogatja, hogy az autógyárak ugyanabban a térségben végezzék az alternatív mobilitással kapcsolatos új tevékenységeiket is, elsőséget biztosítva így a már meglévő üzemeknek;

Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrája

10. úgy véli, hogy az európai, nemzeti és regionális szintű klímapolitikai célok elérésének kulcsfontosságú feltétele az alternatív meghajtási rendszerek töltő- és üzemanyagtöltő infrastruktúrájának kiépítése az új szén-dioxid-kibocsátási előírásokkal és különösen az elektromos közlekedés elterjedésével összefüggésben. Az elektromos és egyéb töltőinfrastruktúra-követelményekkel kapcsolatos eddigi uniós kötelezettségek nem elegendőek ehhez;

11. üdvözli, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló irányelv rendeltté váló átalakításával az Európai Bizottság első alkalommal tesz javaslatot uniós szintű kötelező, egységes és mindenekelőtt több közlekedésmódra kiterjedő minimumkövetelményekre ezen infrastruktúrára vonatkozóan a tagállamokban;

12. támogatja a közúti közlekedési ágazat 2050-ig történő teljes dekarbonizációját;

13. hangsúlyozza, hogy a gyártóknak alapvetően nyitottnak kell lenniük a különböző meghajtásmódok és műszaki megoldások tekintetében annak érdekében, hogy teljesüljön az a célkitűzés, hogy 2035-re csak kibocsátásmentes járműveket vegyenek nyilvántartásba az EU-ban;

14. a technológiasemlegesség elvét követve az Európai Bizottságnak biztosítania kell a technológiai versenyt, valamint alternatívákat a vidéki és távoli területeknek, például fejlett bioüzemanyagokat (lásd a bioüzemanyagokra vonatkozó fenntarthatósági kritériumokat a megújulóenergia-irányelv IX. mellékletében);

15. kéri, hogy értékeljék a bioüzemanyagok kibocsátási intenzitását⁽²⁾. Az értékelés során figyelembe kell vennie a bioüzemanyag teljes életciklusát és annak a földhasználat megváltozására, a földhasználat megváltozásával kapcsolatos közvetett tényezőkre, a biológiai sokféleségre és az élelmezésbiztonságra gyakorolt hatásait;

16. különös figyelmet kell fordítani az alábbiakra:

— nyilvános töltőállomások a városi területeken, ahol egyre több elektromos járműnek nem jut magánparkoló,

— nyilvános töltőállomások távoli és vidéki területeken;

17. kéri, hogy ösztönözzék a dinamikus fejlődő hidrogénteknológia közlekedési használatát, és teremtsék meg a hidrogén-töltőállomások kellően kiterjedt hálózatának feltételeit, amint a szükséges technológiai megoldások és az igények ismertté válnak. A 2027-es és a 2035-ös év megfelelő az intézkedési ütemterv természetes céldátumaként. A szükséges jogi aktusok és az ezekkel kapcsolatos határozatok előkészítése is az intézkedések közé tartozik. Amennyiben azonban az egyes régiók sajátos jellemzői (például földrajzi elhelyezkedés vagy népsűrűség) miatt, társadalmi-gazdasági szempontból nehezen lennének indokolhatóak a meghatározott követelmények, akkor kellően indokolt esetekben lehetővé kell tenni kivételek engedélyezését;

⁽²⁾ Az EU-ban felhasznált bioüzemanyagok földhasználat-változásra gyakorolt hatása. Az adott térségre és az üvegházhatást okozó gázokra gyakorolt hatások számszerűsítése https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf.

18. hangsúlyozza, hogy külön infrastruktúrára van szükség a nehézgépjárművek, különösen a tömegközlekedés számára;
19. elengedhetetlen az intelligens és gyors töltéshez való könnyű hozzáférés, valamint a töltőállomások elérhetőségére, a fizetési megoldásokra, a töltési díjakra (árátláthatóság) stb. vonatkozó információkhoz való hozzájutás;
20. kéri, hogy az alternatív közúti meghajtási rendszerekbe történő beruházások mérlegelése során biztosítsanak elsőbbséget az árufuvarozás vasútra való áterelésére irányuló intézkedéseknek;

Általános megjegyzések

21. üdvözli azt a szándékot, hogy a szén-dioxid-semlegesség célkitűzésének elérése érdekében foglalkozzanak a járművek kibocsátási normáival. A közlekedés szén-dioxid-kibocsátásának legnagyobb részét abszolút értékben a személygépkocsik és a kisteherautók teszik ki, a belső égésű motorral felszerelt gépjárművek átlagos kibocsátása pedig növekszik;
22. hangsúlyozza, hogy a kelet- és közép-európai tagállamokban problémát okoz a szennyező használt autók piaca azzal, hogy a kevésbé fejlett régiókba helyezi át a mérgező szennyezés és a „kibocsátásáthelyezés” problémáját. Ez akadályozza az EU kohézióját, és ellentétes azzal az alapvető értékkel, hogy minden uniós polgárnak egyenlő joga van a tiszta levegőhöz. Az Európai Bizottságnak ezért oly módon kell korlátoznia a régi szennyező járművek áramlását, hogy az védje a környezetet és a közegészséget, ugyanakkor igazodjon az egységes piachoz;
23. javasolja egy új Euro 7/VII norma kidolgozását oly módon, hogy az igazodjon a szennyezés csökkentésének meglévő technikai lehetőségeihez. Az Euro 7/VII norma követelményei alapvetően nem veszélyeztethetik azokat a magas innovációs költségeket, amelyek az ágazatban szükségesek a klímapolitikai célkitűzések elérését szolgáló új meghajtórendszerek bevezetéséhez;
24. mivel a rendeletnek hatása lehet a helyi és regionális önkormányzatokra, az RB hangsúlyozza, hogy a társjogalkotóknak – a lojális együttműködés elvével összhangban – a jogalkotási eljárás minden szakaszában tájékoztatást kellene adniuk az eredeti javaslat valamennyi változásáról, ideértve a háromoldalú egyeztetéseket is, lehetővé téve ezáltal az RB számára, hogy megfelelően gyakorolhassa a Szerződésben foglalt előjogait (az EUMSZ 91. cikke).
25. úgy véli, hogy mindkét rendelettervezet megfelel a szubszidiaritás és az arányosság elvének. Az e területre vonatkozó uniós fellépés hozzáadott értéke és az Európai Bizottság által választott jogalapok megfelelősége egyértelmű és következetes. Sajnálja azonban, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag keretében előterjesztett egyéb javaslatokkal ellentétben az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló rendelettervezetet (COM(2021) 559) nem kísérte szubszidiaritásértékelő táblázat, és megjegyzi, hogy a 2021. november 8-i benyújtási határidőig két nemzeti parlament adott ki indokolással ellátott véleményt a szubszidiaritás elvének megsértéséről.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 26-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU